

کتاب پېژندنه

د کتاب نوم:	اور او مینه
لیکوال:	نورگل اندروال ۰۷۸۳۳۲۴۶۹۹
چاپ زیار:	بغلان ادبي بهیر
خپرنډوی:	شهباز خپرنډویه، ټولنه- جلال اباد
کمپوز:	عبدالمبین صافی
چاپ وار:	لومړی
چاپ شمېر:	(۱۱۰۰)
چاپ کال:	۲۰۲۱ زېږدیز - ۱۴۰۰ لمریز کال
د لیکوال فیسبوک:	نورگل اندروال
د لیکوال وټسپ:	۰۷۹۲۲۰۹۵۴۵

د دې کتاب چاپ، پروفېټر پانوا او ټولنیزو مرستیو د خپرولو حقوق لري

خپرنډوی ټولنې اولیکوال سره خوندي دی

د عتیق الله نیازی د کتاب او قرطاسي پلورنځی، د لوگر ولایت مرکز. کابل پکتیا

عمومي سرک د شاروالی مارکیټ

۰۷۷۲۳۳۴۹۴/۰۷۸۷۰۰۶۶۰۳۰

جدید مکتبه رشیدییه: جاده میوند سرچوک کابل، ۰۷۸۲۶۹۰۸۵۰

جدید اسلامي کتاب خانه، خوست ښار افغان پلازه نوی کتاب بازار زېرمیني

۰۷۶۵۲۵۵۳۴ رڼا کتابخانه، ژوندون کتابخانه: خوست

پښتو اکېډېمي بک شاپ، پېښور یونیورسټی: ۰۳۱۲۰۰۹۴۹۴۰

ثاقب پبلشرز، رحمت مارکیټ، عقب قصه خوانی، پېښور:

۰۳۰۰۵۹۵۵۷۶۷

روغانیوال خپرنډویه ټولنه؛ اسحاقزے مارکیټ، لاندینے پور، جلال اباد ښار، افغانستان.

اړیک شمېرې: ۰۷۸۷۸۳۰۳۰۲

شهباز خپرنډویه ټولنه، سحاقزے مارکیټ، ټیټه ملاک، پور لومړی

وکان

۰۷۹۷۹۲۰۰۰۸/۰۷۷۶۹۲۰۰۰۸/۰۷۸۷۸۸۶۸۱۶

اور او مینه

(ناول)

Ketabton.com

نورگل اندروال

منڀر

د سوږډن په مالمو ښار کې د مېشت هېوادوال ښاغلی
 استاد احمد خان اندر څخه نړۍ مننه، چې د کتاب د چاپ
 لگښت يې په غاړه واخيسته او همداراز د بغلان پوهنتون د
 ژبو او ادبياتو پوهنځي د استاد پوهنيار گل رحمان
 رحمانې دې کور ودان وي چې د کتاب د کتنې زحمت يې په
 ځان وگاله.

ډالۍ

هغوی ته چې د هيواد داوږدې جگړې يې دمینه ارماتونه سوځولي
 دي.

د بنوونځي زده کوونکي د خپلو ورکرو ازموینو د پایلو اعلان ته په تمه وو، بالاخره دا ورځ هم را ورسېده، د چهارشنبې په سهار له اوږده انتظار وروسته د ټولو پایلې اعلان شوي، د بنوونځي انگر شور ماشور په سر واخیست، هر زده کوونکي د خپلو نومرو پوښتنه کوله، اول نومره، دویم نومره او درېیم نومره زده کوونکي خو دې پایلو ته تر ټولو زیات وارخطا او تلوسه کې وو، شمشاد هم په همدې ډله کې راته، دی تر لسم ټولگي پورې له درېیمې نومرې نه و مخته شوی، خو په دې کال یې د بخت بېدې میره شوه او په خپل ټولگي کې یې تر ټولو لوړې نومرې وړې وې.

داسې ورځې به معمولا د بنوونکو لپاره هم ډېرې جالبې وې، غوښتل یې هم زده کوونکي لږ په تلوسه او هیجان کې پرېږدي او هم یې لږ تر لږه د کال په یوه ورځ خندولو او خوښۍ ته کومه نیمه پلمه جوړه کړي، ځکه یې له وړاندې ورباندې د ناکامیو او یا څو مضامینو کې د مشروطۍ ناسم زېري کول.

د بنوونځي سر بنوونکي اړوندو بنوونکو ته د پایلو پارچې ووبشلي او هر یوه خپل زده کوونکي ټولگي ته غوښتل، په دې ورځ معلم عبدالصیر هم راغلی و، له پارچو سره مخامخ ټولگي ته ننوت او له سلام ورکولو وروسته یې وویل:

خبرې مه کوئ، غلي شی، د عملنامو د وېش ورځ ده، کوچنی قیامت به ورته ووايو، په دې ورځ باید سپری غلي او زبون وهلي وي، زموږ په رنگ کې به په داسې ورځو وینه هم وچه وه، خو تاسې دا دی جشن جوړ کړی او غالمغال مو ټول بنوونځي په سر اخیستی.

د بنوونکي بصیر په خپره کې د خوښۍ او رضایت ننسو، چې ده نه شوی پټولی، زده کوونکو ته ښکاروله چې نه دا یې د زړه خبره نه ده، د پایلو پارچو کې اصلاً نور څه لیکل شوي دي. زده کوونکو شور بند کړ، غلي شول او سترگې یې په بنوونکي بصیر وگنډلې، غوښتل یې تر ټولو وړاندې پوه شي چې د ناکامۍ او مشروطۍ خبره یې څنگه شوه؟ هسې نه چې د معلم صاحب خبرې رښتیا وي.

د زده کوونکو په منځ کې نری، دنگ او د ښکلې خپرې تنکی ځوان شمشاد هم سرگردانه و، د خپلو ټولگیوالو په منځ کې یې کله په یوه او کله په بله پښه تکیه کوله، د فزیک مضمون پارچې ته یې زیاته سودا وه، که څه هم پوښتنې یې حل کړې وې؛ خو زیات ورباندې ډاډمن نه و، ځکه د ازموینې په شپه د خپل ټولگیوال گلاب د ورور واده کې بند و، درس ته یې وخت او موقع ونه مونده، نه یې غوښتل د فزیک په پارچه دا بې باوري چا سره شریکه کړي، یوازې یوه ټولگیوال او سیال بابر شاه ته یې کیسه کړې وه.

ټولو زده کوونکو بنوونکي ته کتل، خو شمشاد په مېز سر اېښی و، د نورو ټولگیو د زده کوونکو شور ماشور هم روان و، د بنوونکي خبرو د شمشاد حوصله هم ختمه کړه، لږزې واخیست، خو غلی و. بنوونکي یې په منځ کې د انگیزې په موخه د لیک لوست تخته وډبوله او په غوسه ناک انداز یې وویل:

ښاغلو ټنبلانو او نقالانو! په کور کې به هم مور او پلار، یا وروڼه درته خوښ وي، چې زامن مو بنوونځي ته تللي، ښې

نومرې به یې اخیستې وي، خو متاسفانه چې د هغوی دا هیله مو نه ده پوره کړې.

یوه شېبه د ټولو په منځ کې چوپتیا خپره شوه، چا ساه هم په زوره نه وېسته، ټول هک پک و، لکه د مرغانو په سپل چې بانښه ورگډه شوې وي، ټول هک پک پاتې شول، هلکانو یوه او بل ته کتل خو تر داسې روحي فشار لاندې راغلي وو، چې د ښوونځي فضا هم ورباندې د قفس په څېر راټولېده، بابرشاه چې لس کاله اول نومره پاتې شوی و، زړه یې ټوپونه وهل، ټولگیوال یې لالو ورته گلان راوړي و، خو اوس یې لاندې کتل، له غوسې یې د خپلو راوړو پلاستيکي گلانو پانې پرې کولې، ځان ورته بد ښکارېده، د بابرشاه په استعداد یې هم باور خامېده، د گلانو په راوړلو په زړه کې پوره پښېمانه و. معلم بصیر خان هم وضعیت او د هغوی خپګان درک کړ، ټوکه یې همدومره بس وگڼله، غاړه یې تازه کړه، ویې خندل او بیا یې غږ کړ: زما ښاغلو شاگردانو! وېښی چې په خپله شوخي مې وځورولئ، حقیقت خبره دا ده چې تاسې د ښوونځي تر ټولو ممتاز زده کوونکي یاست، ستاسې د نگران په حیث په ډېر ویاړ وایم چې نه څوک مشروط دی او نه هم ناکام شوی، مخکې له مخکې ټولو ته د ځان او ادارې له خوا مبارکي وایم.

د معلم صاحب د دې خبرې په اورېدو سره د صنف فضا ۳۶۰ درجې بدلون وکړ او خوشالي شوه، ټولو چک چکې وکړې او د ځینو په رنگ کې ایله چې وینه وغورېده، جنت چې ددې ټولګي تر ټولو شوخ زده کوونکي و استاد ته یې په خندا وویل:

معلم صاحب! باور وکړه موږ دې له اندېښنې مړه کړو، زړه مې ولوېده که تر راتلونکو شپږو میاشتو مړ شوم، نو خون به مې ستا له غاړې وي.

ټولو وخنډل او دې وخت کې د ښوونځي سربوونکي ارمان ټولګي ته راننوت، درې کتابچې، دوه کتابونه او یو درجن قلمونه یې په لاس کې وو.

په خندا یې ویل:

هلکانو! تاسو ټولو موږ ته ویاړ رابښلی، زما سرمو جګ کړی، پلرونه او میندې که بچي راوړي، نو ستاسې غوندې دې وي، لایق او با استعداد او لادونه، د سړ کال ازموینو تر ټولو لوړه سلنه ستاسې ټولګي جوړه کړې ده.

بیا سربوونکي ارمان شمشاد ته وکتل چې په فکرونو کې ډوب دی، ورته یې ویل: شمشاده! څنگه خپه یې، خدای مه کړه بار موټر خو به دې د سالنګ په لاره نه وي چپه شوی؟

له مزاجه شوخ جنت بیا غږ کړ

هلکه! څنگه خپه یې، خواښې خو به دې نه وي مړه شوې؟

بل ټولگیوال یې، هېواد وخنډل او وې ویل:

ملګرې به یې ترې خپه شوې وي.

د شمشاد تندي چې له ډېرې اندېښنې، ویرې او په خپل ځان د غوسې ګونځي کړي و او په وچلي یې دولس بجې ښکارېدې سربوونکي ته یې په تریو تندي وویل:

ښاغلیه! نه پوهېږم چې نن مې ولې هسې طبیعت ګډوډ دی.

سربنوونکي ويل: بنا نو، زه نو نور ستاسې وخت نه نیسم، نن به تاسې زیات خوښ یاستی، نومرې به اعلان کړم، خو گورئ چې ماته به شیریني راوړئ.

د سربنوونکي خبرې لا پای ته نه وې رسېدلې، چې معلم بصیر ورغبرگه کړه:

زده کونکو! څه فکر کوئ چې سړ کال به لومړی مقام چا گټلی وي؟ لکه د بنوونکي پوښتنه چې خورا سخته وي، هېچا هم څه نه ويل، ټول په خپله خیالي دنیا او گومانونو کې ورک وو، د ډېرو علمي سويې نږدې سره برابرې وې، ځکه خو مخکې له مخکې ورته دا اټکل گران و.

بنوونکي بیا وپوښتل:

ووايي، اول نومره به څوک وي؟

يو ځل بیا په يوه او بل کې سترگې خښې شوې، خو ډېرې سترگې په شمشاد او بابر شاه راټولې وې، دوی پخوا هم خپلو کې سيالي کوله او په لوړو نومرو به کاميابېدل، خو دا ځل شمشاد خپله هم بابر شاه ته وکتل او په سترگو يې ويل چې دا بناغلی دی. شو خو هلکانو په خپلو کې په ټوکو ويل:

د اول نومره گي میراث خور خو معلوم دی، واقعا تکړه دی، د چا پلار يې هم نه شي ورڅخه نيولی، بابر، بابر... بابر شاه او په همدې کې شمشاد هم د هغه نوم واخيست او ويې ويل:

ماته مه گورئ، بابر شاه ته دې مبارک وي.

بابر شاه ددې خبرو په اورېدو، په وياړ او غرور سره اوږې وغورځولې، په فاتحانه انداز يې ټولو ته وکتل، خو نظريې د مننې پر ځای له غروره ډک و:

زه درس وایم، په ځان پیسې لگوم، ستاسو په څېر ټنبل نه يم چې میراثی اول نومره شم، بیا يې شمشاد ته وکتل او د پېغور په ډول يې ورته وويل:

د شمشاد په څېر هم نه يم چې د ازموينې په شپه واده ته لاړ شم او بیا مې استاد مشروط کړي.

ددې خبرو په اورېدو سره سربنوونکي ارمان په دېوال ټومبلي توره تخته وډبوله او بابر شاه ته غوسه شو، په لوړ غږ يې وويل:

زده کوونکو! زما په مخ کې تاسې د هېچا د سپکاوي حق نه لرئ، په چا ملنډې مه وهی، نه شمشاد او نه هم بل څوک ستاسې د ټوکو دي، اوس به رښتیا هم نومرې اعلان شي او څوک چې د لومړي مقام مستحق وي او خواري يې کړې وي؛ نو ټول به مبارکي ورکړو.

بيايې غاړه تازه کړه او شمشاد ته يې وکتل

هلکانو! تاسې ټول زموږ د سر سترگې او اولادونه یاست، شمشاد ستاسې په ټولگي کې هغه تکړه ځوان دی چې له بل تکړه زده کوونکي بابر شاه جان څخه يې يوه لسيزه وروسته اول مقام گټلی، سړ کال مو همدی اول نومره دی، له زړه نه دې ورته مبارک وي.

شمشاد او ځينو ملگرو يې د لاسونو په شوخي پر کا شور جوړ کړ، ځينې خپه او ځينې خوښ شول، شمشاد په خپل ځای کې ودربده، د واه چيغه يې کړه، ټولگيوال يې غورځنگ د شمشاد خواته ورغی، خوشحالي وه، شمشاد يوه شپه په دې فکر کې لاړ چې هسې دی ویده دی او خوب به ويني، په غورځنگ يې سترگې خښې کړې، په ځير ځير يې ورته وکتل، د هغه په سترگو کې يې خپله خندانه څېره وليده چې اننگي يې د خوښۍ گرمې اوبنکې

لمبوي. غورځنگ شمشاد په غېږ کې ټينگ ونيوه هغه يې بڼکل کړ، د ولاړو ټولگيو الو د لاسونو شوخي پرکا بسوونځی په سر اخیستی و او سترگې يې په غورځنگ او شمشاد خبسي کړې وې، خو شېبې وروسته ټول سره کېناستل.

د شمشاد اول نومرگي چې ټول هک پک کړي وو، ټولگي کې يې يوه او بل ته کتل، ټولگيو الو يې د بابر شاه لپاره راوړي گلان د شمشاد په غاړه کې وراچول او مبارکيانې يې ورکولې.

چې غوتې پسې وهې په لاس به درشي

چا ويل چې په درياب کې گوهر نشته

د مبارکيو تر څنگ په ټولگي کې گونگوسې په دې خپرې شوې چې څنگه بابر شاه ندی اول نومره شوی؟

سربڼونکي غږ کړ:

شمشاده! اوس د تختې خواته راشه او خپله ډالۍ ترلاسه کړه.

شمشاد د خوښۍ قدمونه اخیستل، خو د ساعت وړاندې وېرې او اندېښنې اغېز يې لا اندامونه رپول، په لږزېدلو قدمونو وروان شو، سربڼونکي شمشاد په تندي بڼکل کړ، اطلاعاته، مبارکي او ډالۍ يې ورته په خپل لاس وسپارله.

شمشاد بېرته خپل ځای ته راغی، غورځنگ هم د شمشاد په غاړه کې لومړی گلان او بيا خپل لاسونه واچول، دواړو دومره وخنډل چې آن له سترگو يې اوبڼکې روانې شوې، بل ټولگيو الو يې اباسين شمشاد ته غېږه ورکړه، په تندي ده هم بڼکل کړ، بيا يې تر څو شيبو خدا وروسته ټوکې پيل کړې، ويل يې کېدای شي بله ازموينه کې زه اول نومره شم، ددې خبرې په اورېدو په ټولگي کې خدا زور واخیسته ټولو خنډل، غورځنگ لومړی په غوسه او بيا

يې په کړس وخنډل، ويل يې د خدای ج بنده گانو د شمشاد د اول نومره گۍ فکر د چا په سر کې و؟ دغه دی اوس اول نومره شو.

شوځ مزاجه جنت راودانگل د سترگو په رپ کې يې د شمشاد له مخه د پنځه مچکو ټقونه ووېستل، ورغبرگه يې کړه بچو د جنت ياران تل په غرونو کې لارې باسي دا زما خبره ومنئ او سبقونه ووايئ داسې به اول نمره ياست، خپلواک ورغږ کړ.

لنډيه! لږ دا خواږه نصيحتونه ځانته هم ووايه.

جنت په ځانگړي انداز د خولې ډول ورته شروع کړ او په خدا يې وويل: لالا مو تيار د حاضري کلينر دی، شمشاد مو له پيل او زه مو له پايه اول نمره يم.

بل ټولگيو الو يې خپلواک په خدا ويل:

گلان مو بابر شاه ته راوړل خو د شمشاد په غاړه کې مو واچول،

څوک د چا نصيب نه شي خورۍ.

شمشاد چې له ډيرې خوشالۍ خبرې نه شوې کولی په ټولگي کې يې قدمونه ووهل بيا يې ويل:

نصيب مې خپل دی رارسيرې

خلکو زما په نصيب مه ترئ شرطونه

شمشاد او ټولگيو الو يې د لېسې له دروازې بيرون ووتل، د شمشاد په مخ د خوشالۍ اوبڼکې راروانې وې. مخامخ د نجونو د لېسې دروازه هم خلاصه شوه او د شمشاد د گاونډي لور سوله په ژړا له لېسې راووته، هغې د نښتر په څېر دنگ قد،

زړه رابڼکونکې څېره، د مارانو په څېر تاوتاو تورې زلفې،

غټې بادامي سترگې، د خنجر په څېر تېره بڼو يې د سترگو څمار

لا پياوړی کاوه، يوه لوپشت غړی، سپين کاغذي مخ، نری پوزه او د مملو په شان پستو لاسونو يې د هر نظر تېر خپل ځانته راکاږه، هر پل يې په نازلکه د زرکې اخيسته او په ټوله کې يوه بې جوړې نجلۍ وه چې سترگې ترې نه اوبنتې.

سولې ددې لپاره ژړل چې سړکال په ټولگي کې نه وه اول نومره شوې، د اوبنکو ليکې يې په سپينو انگو کې لارې جوړې کړې وې او د دغې ناخوښې بار يې په اوږو پروت وه، ورو ورو د سړک په خوا رهي شوه، چې نا بېرته يې د هلکانو په ښوونځي يې سترگې ولگېدې، پام يې شو چې د شمشاد په غاړه کې گېډۍ گلونه پراته او په مخ يې د خوښۍ خيې خورې دي.

لس متره لرې ودرېده، خو دقيقې د شمشاد په ننداره کې ډوبه وه، بېرته يې مخ د خپل ښوونځي خواته واړوه، ويې کتل چې چانده څارلې او هېڅوک هم له خپل ښوونځي نه ورته گوري، د خپل ښي لاس د شهادت گوته يې په غاښ کړه، بيا يې غاښونه په خپلې لاندنۍ شونډه څښ کړل، ټيکړی يې له ځانه تاو کړ، د ځان د سمبالولو هڅه يې وکړه، له لاسي دستکوله يې کاغذي دستمال راووسته، مخ يې پرې پاک کړ، بيا يې بل کاغذي دستمال راوويسته او له سترگو راغلې اوبنکې يې پاکې کړې، خپل گلکسي ټيليفون يې راووست، مخ يې بېرته د نجونو د ښوونځي په لور واړوه، د گلکسي ټيليفون په ښيښه يې خپلې نازکې گوتې تېرې کړې، درې واړه يې د ټيليفون کوډ دننه کړ خو خپل شاتگ او د شمشاد پرمختگ اغېز، بيخي يو ډول کړې وه چې آن د خپل ټيليفون کوډ يې هم هير شوی وو، خو دقيقې يې سوچ وکړ او بيا يې په خپل وچلي لاس کېښوده، د مبايل کوډ يې دننه کړ،

سکرين خلاص شو، د ټيليفون د مخې په کمره کې يې خپلې څېرې ته په ځير وکتل، په ښي لاس يې چپه غومبوري وسولاه او د اوبنکو راغلي ښي يې ترې پاکې کړې، بيا يې ځانته په ډير ځير ځير وکتل، پښه نيولې روانه شوه، د شمشاد خواته راغله خو بيا يې هم جرات ونکړ چې هغه ته نژدې ورشي.

له ځانه سره ويل:

چې هاغه زما د انا خبره ده څوک له غمه او څوک له خوشالۍ ژاړي.

سولې خپل مخ په پروني کې راپټ کړ، يو خوا او بله خوا يې وکتل، غوښتل يې شمشاد ته د اول نومره گۍ مبارکۍ ورکړي ځکه چې د شمشاد څېره، پوهه او خوی يې خوښېده، خو ورسره د مخامخ کېدو پلمه يې نه موندله، همدا ښه موقع وه چې له شمشاد سره خبرې وکړې او د هغه زړه ته لار پيدا کړي.

پښه نيولې د شمشاد خواته وروانه شوه، په زړه کې يې څو خبرې تاو راتاو شوې، بېرته ودرېده، لږزېده، اندېښنه يې وه چې څوک يې ونه وينې، د خپل پلار فتح خان او ورور روښان غوسه يې ذهن ته راغله، لومړيو کې يې ويل نه به ځي، که کورنۍ يې خبره شي ژوندۍ به يې پرې نه ږدي، دوه قدمونه يې واخيستل، شمشاد ته يې وکتل، بيا يې ويل ما خو دا وخت په خوب لیده خو الله ج په وينه رانصيب کړ، زړه يې وړاندې او بېرته کېده چې که له شمشاد سره وگوري څه به وشي، بيا يې په ټولې بينا نړۍ د ږندې گمان وکړ او د شمشاد خواته وروانه شوه.

شمشاد ته مخامخ په داسې حال کې ودرېده چې په خېره کې یې له ورايه له شمشاد سره د کلونو وړاندې څه پټه رشته بنکارېده، ورته یې ویل:

شمشاد جانه مبارک! بیا یې د خپل ټیکري څنډه په خوله کې ونيوله، خپله شونډه یې په غاښ کېه، شمشاد ته یې مخامخ وکتل او د هغه په سترگو کې یې د هېندارې په خېره خپله خېره ولیده، شکي شوه چې شمشاد هم دې سره دلچسپي لري او په زړه کې یې د سولې لپاره څه شته.

سولې خدای پاماني وکړه خو شمشاد لا په خپل ځای ولاړ و، ټولگيوالو یې سوله او شمشاد یوځای ولاړ ولیدل، هغوی یې څنگ ته راغلل، ټوکې یې پیل کړې، په نیمه یې شمشاد پوه کړ چې نجلی څوک وه؟

شمشاد وځنډل، ویل یې سبا راپسې نورې خبرې جوړې نه کړې، هغه نجلی مې د اکا لور وه، غورځنگ، پښتون ته او پښتون بیا خيبر ته وکتل، د هر یوه په شونډو د شیطاني موسکا خپره وه، خو د شمشاد د خپگان وېرې په زوره د خدا اجازه نه ورکوله.

شمشاد چې د بخت ستوری یې نن ښه بیدار شوی و، یوه شپه په یوه خیالي دنیا کې سوچونه وکړل، هغې سره یې د یوځای والي تصویر په خپل ذهن کې رسم کړ، بیا په بل فکر کې ډوب شو، زړه یې ویل سوله هم.

د ښار په لور روان شول، په لاره کې یې فکر کاوه چې سوله زموږ د کلي د خان لور ده، د پلار مېرې یې چې په ریاضي کې تکړه سړی نه وي نه شي شمېرلی، د پلار په ځمکو کې یې اته سپارې گرځي، شپږ بزگر یې په کروندو کې شپې سبا کوي او د

غواگانو د ذکات په پیسو یې زمونږ درې کاله گزاره کېږي، مونږ او هغوی د ځمکې او آسمان په څېر توپیر لرو، نه سره جوړېږو.

بیا یې زړه کې وگرځېده، چې د سولې ریباري هم هر سړی نه شي کوی، د ولور پوره کول خو یې یو خوب دی، د هغې د پلار په مېلمستون کې زما په څیر کسان پیالو کې چای اچوي او میلنو ته بوټونه سموي.

شمشاد پنځه وروڼه درلودل، پلار یې کلونه وړاندې ناڅرگندو کسانو له ښاره کور ته په لاره په شهادت رسولی و، او مور یې ملالی د ورځنیو چارو د مخ ته وړو لپاره په خپل کور کې خیاطي کوله.

شمشاد د خپل پلار خېره نه وه لیدلې، دوه کلن ترې پاتې و، په تخیلي ډول به یې د هغه خېره په ذهن کې انځوروله.

د شمشاد او سولې دوي کورونه له ښاره پنځه کیلو متره لرې و، له درې هدیرو، زرگونه ونو، شپږو نهرونو او د کندوز تر مست سیند به تېرېدل او بیا به د مرکزي بغلان ښار ته رارسېدل.

د ښوونځي د رخصتیاو له پیل سره سم سولې په ښار کې د انگلیسي او ریاضي کورسونه پیل کړل، خو د روښانه راتلونکې لپاره خپل منزل لا گړندی کړي، سبا یې د کورس په خوا کې شمشاد ولیده چې هغه هم راغلی، حیرانه شوه، چې شمشاد به دلته څه کوي، د ورتگ لپاره زړه نا زړه وه، دنیا او د خلکو سل خبرو یې ذهن ورگډوډ کړ، ځان سره یې خبرې پیل کړې او سوچونو کې د شمشاد لیدو لپاره یې لارې جوړولې، لږه شپه په خپل ځای کې غلې ودرېده، زړه یې تېر شو کاش

شمشاد یې خواته راشي او سلام ورکړي، نا بیره یې فکر ته ورغله دا خو کلی ندی بنار دی، دلته خو د لیدو لپاره څه ناڅه رڼا شته، په شمشاد یې سترگې خښې کړې، خواته یې ورغله، ستړي مشي یې ورسره وکړه د هغه په دیدن یې سترگې رڼې کړې او بیایې ترې پوښتنه وکړه:

چې ای! تاهم کورس پیل کړی؟

شمشاد چې د سولې په لیدو یې د زړه څپې په بنورېدو شوې حیران وه، چې سوله دلته څه کوي، د قسمت وېش او کار ته بیخي سوچي وه، شمشاد لکه د قاضي په راندې محکوم مجرم، هېڅ هم د خبرو لپاره نه درلودل، یوازې یې سولې ته کتل او په خیالي نړۍ کې یې لکه د تور باز په ټول بنار د واکمنۍ وزرې خورې کړې وې.

سولې ورغبرگه کړه:

ای! سبا راځي؟

شمشاد د سولې په څېره خپلې سترگې گندلې وې، ورته یې ویل:

هو کورس وایم، زریالي لالا راو لېږلم چې درسونه دې ووايه او زمونږ په څېر باید نالوستی ونه اوسې.

بیا یې ویل:

هو راځم نو نور څه کار لرم.

سولې چې تر څو نورې خبرې له خولې ویستې نزدې ټولگي رخصت او زده کوونکي راووتل، سوله پرته له خدای پاماني ترې روانه شوه.

شمشاد چې د سولې سره یې ورځ تر بلې د زړه تارونه لا ورنزدې کېدل د زده کوونکو په راتگ یې ورته ویل:

زما چې وار راغی ستا پلار راغی

شمشاد سولې پسې، چې د ټولگي په لور یې گړندي قدمونه اخیستل وړکتل او شته ماحول یې ډېر زیات خوښ شو، پرېکړه یې وکړه چې اوس خو به خامخا همدې کورس کې درس وایي، نو وړاند له خدای څه غواړي دوه سترگې، ځان سره یې راغبرگه کړه:

یو پلو مې یار لونگین مې په دا بل پلو

یه! وړوکې دې پلو راواوړه

جانان زما د گلو ونه

له هرې خانگې یې ځولۍ گلونه وړمه

یه! وړوکې دې پلو راواوړه

سولې چې د شمشاد په اړه یې فکرونه ورځنۍ دنده گرځېدلې وه، ځینې وخت به ترې نا بیره کارونه هم ترسره شول، یوه ورځ سولې په کور کې دیگ پخواه، د شمشاد په اړه دومره سوچونو کې ډوبه وه چې د مالگې پرځای یې دیگي ته په ناپامۍ کې بوره وړ واچوله، وریجې یې پخې کړې، کاسو کې یې وریجې واچولې خو سوله د شمشاد زړه رابنسکونکې څېرې یوې بلې خیالي نړۍ ته وړې وه، د هغه لیدو خوند یې له هېڅه سره نه شو پرتله کوی، لاس تر زړې د کوټې په گنج کې کېناسته، مور یې غوټۍ پوښتنه وکړه چې سولې راځه ډوډۍ وخوره، سولې ورته

کتابچه راوخلي هغه شېبه يې ذهن ته راغله چې د شمشاد په
خېره يې خپلې سترگې گندلې وې.
بيا يې دا ټپه وويلې.

چې نيمه شپه شي ټول ویده شي

په ما ميلمه شي د شيرين جانان غمونه
قلم او کاغذ يې راواخيستل، غوښتل يې شمشاد ته څه
ولیکي، ذهن ته يې د خلکو خبرې راغلې، د پلار خاني او د
شمشاد غريبې يې د خپل فکر يوه برخه کړه، غوښتل يې
شمشاد ته د خپل زړه خبرې وليکي، گوتې يې ورپرېدې، قلم
يې بېرته کېښود، د ليک ليکل يې پرېښودل، بيرته يې د خوب
ځای ته لاړه، دوه ساعته بيا تېر شول خو سوله لا وينه وه،
غوښتل يې ځان ته ډاډ ورکړي، ځان يې نه شو راضي کولی، د
شمشاد مينې يې په زړه کې اور بل کړی و، د زړه تناره يې لمبې
کولې، د شپې تيارې ورته ډول ډول پيغورونه ورکول، د کوتې د
څلور چوپو ديوالونو يې اته ډوله مفهومه او تعبيرونه اخيستل،
بې واکه يې له سترگو اوښکې روانې وې، په خپل ټيکري يې
اوښکې پاکې کړې، بيا يې قلم او کتابچه راواخيسته، دا ځل
يې د گوتو پر ځای زړه پرېدېده، دوه واړه يې ليک وليکه خو له
سترگو يې په کاغذ څخېدلو اوښکو د کاغذ رنگ بدل کړ،
سولې فکر وکړ چې که دا ليک شمشاد ته ورکړي هغه به پوه
شي چې سولې راپسې ژړلي او بيابې ليک ليکلی، د پيغلتوب
غرور يې په کاغذ راغلي اوښکې ونه شوې زغملی، اوښکې يې
وچې کړې او بيا په بل کاغذ يې په شنو او سرو قلمونو شمشاد

په ځواب کې ويل چې زړه ته مې نه کېږي، پلار يې فتح خان
ويل، سولې لورې ناروغه خوبه نه يې؟

سولې ورته په ځواب کې ويل نه پلارجان هسې مې زړه ته نه
کېږي، دا وخت د سولې لالا روښان د وريجو خوړل پيل
کړل، لومړۍ مړۍ يې چې وخوړه ويې خندل، ټول هک پک شول
چې روښان د څه لپاره او ولې خاندي، پلار، مور، ورونو، او د
ورونو مېرمنو يې سترگې پرې راخښې کړې، پلار يې په غوسه
ورته ويل هلکه د څه لپاره خاندي؟

روښان بيا وخنډل، ويل يې سولې داسې وريجو ندي پخې کړي
چې ويې خوړئ، د مله کول وريجو کې يې د فابريکې لبلبو
ورگډ کړي مور يې ويل ولې؟

پلار يې چې د شکري ناروغي درلوده او په کمه مالگه تيار
خواړه يې خوړل، ويل يې:

افرين زما سولې نن دې زما په زړه خواړه برابر کړي، مور يې
غوتې وخنډل ويل يې:

سولې! لکه چې د مالگې په ځای دې ديگي ته بوره وراچولې؟
سوله حيرانه شوه.....

پلار يې که څه هم خندل په غوسه يې ويل غلي شئ، زما د
نازولې لور په پاڅه کړي ديگي پورې مه خاندي.

په خندا او ټوکو ټولو ډوډۍ وخوړه، سولې دسترخوان ټول کړ
او خپلې کوتې ته لاړه، غوښتل يې ارامه ویده شي، هسې يې هم
ورځ د شمشاد په فکرونو تېره کړې وه، د شپې تر دولسو بجو
خوب ورنغی، د ټيليفون څراغ يې بل کړ، خپله بړستن يې ټوله
کړه، غوښتل يې کتابچه او قلم راواخلي، مخکې له دې چې

ته ليک وليکه، درې بجې ويده شوه، له درې بجو يې د سهار تر شپږو بجو همدا ليک په زړه پورې نيولی و.

سهار يې ليک په خپل لاسي بيک کې ځای پرځای او بيا د سهار ناشتې تر خورلو وروسته د کورس په لور روانه شوه.

په ټوله لار يې زړه درزېده چې شمشاد به يې دغه ليک واخلي کنه؟

بيا يې ويل هسې نه چې شمشاد بيا وخت ونلري نو څنگه به ليک ورته وسپاري؟

په ټوله لاره د کورس ټولگيو الو يې زرنج کې کيسې کولې، سوله په فکرونو کې ډوبه وه، ملگرې يې برېښنا ورته په خدا ويل:

سولې په وچلي دې ولې دولس بجې دي؟ څه شوي؟

سولې ويل:

هسې نن لږ ناروغه يم سر مې درد کوي.

نجونو وخنډل، ويل يې:

سر دې خیر چې زړه دې درد ونه کړي

بيا برېښنا ويل:

زما خو زړه درد کوي

هوسې په کړس خدا ورته ويل:

برېښنا ته خو په سمسور ميينه يې؟ نو د سولې به ولې زړه درد کوي؟

سولې د زړه په زور وخنډل او ويل يې:

هوسې ريښتيا وايي برېښنا ته خو ميينه يې، بيا يې له ځانه سره په زړه کې تېره کړه چې خبره خو زما هم د ميتوب ده نو ځکه.....

په خبرو خبرو ښار ته ورسېدلې، د کورس مخې ته له زرنج ښکته شوې، د زرنج غرهار د ټولو سرونه په درد کړي و، سولې نجونو ته پلمه وکړه چې يو قلم اخلم او تاسو ټولگي ته درځئ،

په همدې پلمه د کورس په دروازه کې ودرېده چې گوندي شمشاد وگوري، څلور خوا يې و څارلې، وې ليدل د کورس مخې ته د دوهم پور په بالکن کې شمشاد ولاړ دی، سولې يو عجيبه حس د شمشاد پر وړاندې درلوده، د هغه په ليدو تازه کېده، څار يې وکړ، يوخوا او بل خوا يې وکتل، ټول هلکان او

نجونې په خپلو درسونو کې بوخت وه، ځان سره يې کړل:

غوري لا غوري، ورو ورو د شمشاد څنگ ته ورغله، مخامخ

ورته ودرېده، مخکې له دې چې سوله له شمشاد سره ستړي مه

شي وکړي، هغه ورته وکتل او په حيرانتيا يې ويل:

سولې ته؟

سولې ورته ځواب ورکړ:

هو زه، ولې حيران شوي؟

شمشاد ويل:

نا!!! خو نن څنگه لس دقيقې وړاندې کورس ته راغلې يې؟

هغې چې د شمشاد ديدن يې له خداي ج نه غوښته په خدا يې ويل:

شمشاده! کيسې ډېرې سر يې يو، يو څه مې راوړي، زه باور

درېاندې لرم، هيله ده چې باور او زړه مې مات نکړې، هسې خو

پوهېرې چې ټول زړه او په ځانگړې توگه د نجونو زړونه د هندارو په څېر دي، چې که هر څومره پيوند شي بيا هم مات بڼکاري او ټول د مات په سترگه ورته گوي.

شمشاد چې نور بې د زړه فشار ورو ورو عادي کېده،

د سولې سترگو ته يې کتل او په خندا يې ويل:

بنا! د هلکانو زړونه خو ستاسې نجونو د لاسه پيوند پيوند دي، آن ځينې زړونه دومره مات شوي چې په دې دنيا يې پيوند کول هم ناشونی کار دی.

سولې شمشاد ته سترگه ووهله، هغه وخنډل، بيا سولې خپله شونده په غاښ وچپچله، بڼکته يې وکتل، شمشاد خوښ او او خنډل يې، سولې خپل دستکول ته لاس کړ او ليک يې ترې راووسته، شمشاد ته يې ويل:

گوره شمشاده! له دې خبرې هېڅوک خبر نه شي کنه نو بيا درنه سوله خپه کېږي، شمشاد څه ونه ويل خو سر يې وخوزاوه او سوله يې پوه کړه چې سمه ده.

بيا سولې هغه ليک شمشاد ته ورکړ چې پکې يې له شمشاده د هغه د ټيلفون د شمېرې غوښتنه کړې وه او هغه خبرې يې ورته ليکلې وې چې د زړه يې وې خو په خوله يې نه شوې کولی.

شمشاد د ليک په اخيستو حيران شو، په زړه کې يې سل رنگه خبرې تاوړتاوې شوې، خو سترگې يې د سولې په ديدن نه مړېدې او په ځير ځير يې ورته کتل.

سولې ورته ويل:

زه مې له ملگري بنا پېرې سره يو دوه خبرې لرم، نو درنه ځم بيا يې ورته ويل:

شمشاد جانه که دې ځواب درلوده ويې ليکه همدلته دا ليک په ځمکه وغورزوه، زه يې پورته کوم او که دې ځواب نه درلوده نو ليک څېرې کړه؛ خو پام چې څوک خبر نه شي او چاته څه ونه وايي.

د شمشاد ذهن بيا له باغو ورواوښت، لاسونه يې لږزېدل، حيران و چې سولې به څه ورته ليکلي وي؟

ليک يې په ډېرې بېرې سره خلاص کړ، په ليک کې سولې ليکلي و:

غوښتل مې شمشاد جان درته وليکم خو نه پوهېږم، چې ته به زما وړانديز ومني کنه؛ نو ځکه مې درته شمشاد جان ونه ليکل.

ډېرې شپې شوې چې خوب مې تښتېدلی دی،

علت يې ندی مالوم

پوهېرې!

له ماشومتوبه مې ستا څېره او نوم خوښېده،

د ژوند ماني مې په تا ودانه ده، په هر څه او هر ځای کې تا وينم، پوهېږم د کلي دود او دستور به مونږ خپلې خوښې ته پرېږدي خو که زړه د کرکر غر هم وي مینه يې اوبه کوي.....

د پانې په منځنۍ برخه کې سولې په سره قلم ليکلي و:

شمشاده زه درسره مینه لرم!!!

پخوا مې هم درسره مینه درلوده، څه مې نه شو ويلى او نه مې کوم عکس العمل ښودلی شو، ځکه چې زه د کلي د خان، ملک او د ملا لور يم، خو نور مې د زړه ماني بې له تا کنډواله ده، صبر مې تر همدې بريده و، شپه او ورځ مې ته په خيال او فکر کې يې، ته راته په ځير وگوره، چې په دې ورځو کې مې څنگه

رنگ زېر شوی، لکه سیم نری او لکه د مني پانه زېره پېره شوې
 یم، که بې تا مې ژوند کولای شوی کله مې هم درته دا لیک نه
 لیکه، خو بې له تا ژوند تریخ او پیکه دی، ستا مینې مې په زړه
 منگولې بنځې کړي، د ورځې پیل او پای مې ستا په یادونو کې
 ورک دی او د شپې چوپتیا راته ستا د مینې ژمنې راکوي،
 هجر دې سخت او نشتون دې زما له صبره وتې خبره ده، زما
 گرانه مینه در سره لرم.

بې له تا ژوند نه تېریږي
 په رینبستیا ژوند نه تېریږي
 شمشاده! تېره شپه مې بیخي ډیر یادېږي، ستا خپره مې د
 سترگو په نینيگک کې پرته وه، روحاً له تا سره وم خو جسم ته
 مې کوټې، دیوالونو، کړکۍ، دروازې، د هجر تیاری او د شپې
 چوپتیا ستا د نشتون پېغورونه راکول.

سترگې به مې چې پټې کړې نشتون به دې هڅولم چې سترگې
 خلاصې کړم.

د لیک په وروستی برخه کې بې لیکلی و: د ټیلیفون شمېره دې
 راکړه، کله کله به دې له حاله ځان خبروم.

دلیک په پای کې راغلی وو: تېره شپه مې په دې ټپه زړه ټکور
 کړ کله نو هېڅ خوب نه وړلم ستا په اړه مې ډول ډول فکرونه
 کول.

مینه صبر وظيفه کړه

د دریاونو ماهیان غاړې ته راځینه

شمشاد چې لیک بې په لاس کې و، د خپل د مودو ورک ارمان
 په اوبو کې بې لامبو وهله، غلی ولاړ و هېڅ بې نه ویل، سولې
 د سترگو له کونجو ورکتل، شمشاد مسکې شو، د بغلان ساړه
 باد بې د تورو وینستانو پیکې یو او بل خوا اړوه، حیران دریان
 ولاړ و ته به وایي چې په دې ښار کې د شمشاد د پاچاهي اعلان
 تازه شوي او یوازې دی د دې مست ښار لیونی واکمن دی، د
 ځان سره بې بنگېده او په زوره زوره بې خندل.

په څلور مترې کې بې ولاړو هلکانو ویل:

دا لیونی شوی دی

بل ور زیاته کړه:

مه خاندئ له کلي چې ښار ته راشي لومړیو ورځو کې همداسې
 وي.

درېیم بې خوله ورجوره کړه:

د کوم هندي فلم صحنه به بې خیال ته راغلې وي.

څلورم بې چې میراغا نومېده او ټولو له زیاتې مینې ورته میرو
 ویلې او د گاوندې په لور بې مین وو، ویل بې:

دا هلک مین دی، تاسو مسخرې مه کوئ، مینان چې د خپل

یوځای والي وخت یادوي په زړه کې خونبیرې او همداسې

خاندې، نورو ته هماغه شېبه د رندو گمان کوي، اوس دا هلک

خدای خبر چې چېرته دی او څه کوي، خو روحاً تش کالبوت دلته

زمونږ مخې ته ولاړ دی او مونږ بې په اړه خبرې کوو.

شمشاد له ځانه سره فکرونه هم کول، خوزره بې له خوشالی

ټوپونه وهل، لیک بې په سینې پورې کلک نیولی و او د

کورس مخې ته په بالکن کې گرځېده راگرځېده.

بیا بی له ځانه سره ویل سوله خو زما خوښېده، زه د هغې لیوال وم نو په ما کې به څه ښه والی وي، چې سوله په ما مینه شوی ده؟

شمشاد چې د کلي د یوې غریبې کورنۍ غړی و او پلار یې هم په کوچینوالي کې د لاسه ورکړی و او بلې خوا سوله د کلي د خان لور او د مشهورې کورنۍ څخه وه، زړه ته یې نه لوبدلې چې مینه دې ورسره ولري، له ځانه سره یې فکر وکړ، یوه شپبه چوپ او خپه شو ویل یې:

سوله په ما هسې مسخري کوي او غواړي ما ځانته کم راولي، ځکه یې دومره کیسې راته لیکلي او د تېلفون شمېره مې غواړي.

د شونډو لاندې یې دا بیت ځان سره دکلمه کړ:

ته خان یې او خبرې دې خانانو غوندې غټې
نو څنگه به دې یار شم زه غریب یم صاحبه
شمشاد په همدې فکرونو کې و، سولې چې نوره یې حوصله ختمه وه پرې راغږ یې کړ:

شمشاده څه دې وکړل نه دې د لیک ځواب راکړ او نه دې څیرې کړې؟

لکه د مجنون په څېر فکرونه کوي او.....

شمشاد چې له خوشالی په خپلو جامو کې نه ځایده ویې خندل، بیا یې په ماته غاړه سولې ته ویل:

ای! ما فکر کاوه چې ته به څومره ارامه نجلۍ یې خو ته ډېره شوخه یې، دا ما ولې ځوروي؟

سوله چې شمشاد ورته د همدې دور سیف الملوک ښکارېده او تازه د شمشاد مینې یې په زړه منگولې لگولې وې ویل یې: ما خو هېڅ هم ندې کړي، د لیک لیکل که گرمتیا وي او په تامينېدل جرم دا ملامتیا او جرم مې قبول دی.

شمشاد بیا وخنډل، خوشاله شو، د شمشاد خدا سوله هم په خدا راوسته، دواړو خندل، ددوی خدا لای ته نه وه رسېدلې چې د انگلیسي استاد یې بهیر پرې راغږ کړ:

والکه و نجلۍ راځئ چې درس پیل کېږي.

شمشاد چې هم خوشاله و او هم د سولې له تاثیر لاندې راغلی و سولې ته یې ویل:

سیلی راځه ټولگي ته!

سولې مسکۍ شوه ویل یې:

په تا څه شوي زه سوله یم، پام چې استاد ته دې دننه خپل نوم د شمشاد پرځای شمشاد ونه وایې.

ددې خبرې په اورېدو هم شمشاد او هم سولې وخنډل.

دواړه ټولگي ته ننوتل او درس پیل شو، استاد ویل:

ټولگي نوی جوړ شوی نجونې او هلکان دې ټول په وار سره ځانونه راوپېژني.

ټول استاد ته ځیر و، استاد د انټرچنج کتاب درس ورکاوه او

پانې یې اړولې، شمشاد یو وار سولې او بیا یې لیک ته کتل، استاد او ټولگیوال ورته رانده ښکارېدل.

شمشاد سولې ته شمېره ولیکله او تر درس وروسته یې لیک بېرته سولې ته وسپاره، خو سولې ته یې ویل چې د تېلفون

ښیښه یې ماته ده، شمېره نه ښيي او بطرې یې هم سم چارج نه

ساتي نو که ډېری وخت يې ټيلفون بند و خپه کېږي دې نه، بيا يې ورته غږ کړ:

اې سولې جانې! د شپې راته زنگ ونه وهې چې لالگان مې په کور کې وي.

سوله د کلي له نورو نجونو سره يوځای کورس ته راتله، تگ او راتگ يې هره ورځ له کلي تر ښاره او له ښاره تر کلي په زرنج کې و، د سولې اقتصادي وضعيت ښه و خو نورو نجونو وسه نه درلوده چې د زرنج په ځای موټر امله کړي.

ورځې تېرېدې، کورس کې يې بله ورځ د شمشاد لاسونو او مخ ته وکتل چې سره اوښتي، ځکه چې پلې (پياده) پنځه کيلومتره تر ښاره تللی و، سوله پوه شوه چې شمشاد پيسې نلري او پلې له کوره تر ښاره کورس ته راځي.

شمشاد رخصتۍ کې سولې ته وکتل ويې خندل ويل يې:

سولې ته خو ښه يې! په دې سره هوا کې دغه ده تر کورسه راغلې يې ما فکر نه کاوه چې ته دې په اوږينو او سړو ورځو کې هم درس ته راشې، بيا يې ورته په ځيرځير وکتل او په کرس خدا کې وويل:

پلار او مور دې هسې په تا د سولې نازک نوم ايښی ته لکه تکړه جنگيالی د تودو او سړو پروا نه ساتي.

سولې غوښتل ورته څه وايي، خو د املې ملگرې يې ښکلا پرې غږ کړ، چې سولې زرنج چمتو دی.

سولې خپل لاسي دستکول ته لاس کړ، دوه زره افغانۍ يې ژر ترې راوويستي او شمشاد ته يې ورکړې، ورته يې ويل:

ځانته دې کورتۍ او بوټونه واخله.

شمشاد له سولې پيسې نه اخیستې ويل يې:

نااا مننه! پيسې لرم.

هغې ورته ويل:

خبرې مه اوږدوه پيسې مې ستا په نامه راوړي او که راسره مينه لرې نو وايې خله.

بيا يې ورته غږ کړ اې زما شمشاد جانه ته کور ته پلې ځي؟

هغه ځواب ورکړ:

هو نو، زه يو تکړه هلک يم؟

سوله نجونو ته ورغله او هلته يې ملگرو ته ويل چې شمشاد هره ورځ آن له کوره تر ښاره او بيا له ښاره تر کوره په دې سره هوا کې پلې تگ راتگ کوي، نورې ملگرې يې غلې شوې، زړلښتې ويل سولې خورې د زرنج ښی خوا ته چې کوم د سامان صندوقچه شته په هغه دې کيني او هره ورځ دې له مونږ سره ځي او راځي، پيسې دې نه ورکوي خوارکی خو هسې هم زمونږ کليوال دی.

ټولو وخنډل ويل يې:

بيخي ښه خبره ده هلئ شمشاد ته غږ کړئ.

د زرنج چلوونکي ميرويس ويل:

وروسته تر دې به زه له شمشاد سره په لاره د هغه غره او ده غره کيسې کوم، تاسې خو لوستې نجونې ياستئ او مونږ سره کله خبرو ته وخت لرئ؟ سولې دوی شمشاد له ځانه سره د کب مياشتې تر دولسمې نيټې کورس ته بوتله او راوسته، يوه ورځ چې يخ شمال وپرونکی غږ کاوه او له آسمانه هم واوره وړېده، سولې د شمشاد ټيليفون ته زنگ وواوه، د شمشاد د ټيليفون

بنيبنه ماته وه او شمپره پکې نه بنکارېده، شمشاد چې خپلو
خارويو ته هماغه شېبه وانه چمتو کړې ويخني لړزاهه، په
لړزېدلو گوتو يې د اوکې بټن کېکارېله او په تيزۍ يې وويل:
بلې شوک يې؟

د ټيلفون شانه په خوندور آواز سولې ورغږ کړ:
هلو زه يم!

شمشاد ويل سولې ته يې؟

سولې په خندا لومړی ورته ويل:

هو زه يم! حيران شوي چې څنگه مې زنگ ووايه کله؟

هغه ويل:

نه خوږې، هسې مې پوښتنه وکړه

هغې ورته ويل: دا وخت نو تاته شوک زنگ وهي، ته نه پوهيږي

چې ته په چا ډېر گران يې، بيا سولې ورته ويل:

اې شمشاده! شوک خو به دې څنگ کې نه وي؟

شمشاد اخو او ديخوا وکتل بيا يې ويل:

د گرانبت خو درته نه وايم، که مې درته وويلې چې څومره راته

گرانه يې نو بيا دې بې ما طاقت نه کېږي، ويې خندل ويل يې:

دومره راته گرانه يې لکه ستا گيلې او زما هسې خبرې.

سولې ورته ويل:

که وزگار يې د کلي دوکان خواته همدا اوس را روان شه، زه به

د دروازي له درزه دروگورم بيخي درپسې خپه يم، بيگا مې هم

ډوډۍ ونه خوړله، مور مې ويل ډيرو درسونو دې اشتها

سوځولې له ډوډۍ پاتې يې، دوه هلپوکي شوې يې، او...

شمشاده! پوره نهه ورځې وشوې چې ستا خيره مې سترگو

سترگو ته کېږي، ستا د نشتون نهه ساعته راته نهه ورځې او
نهه ورځې راته سم نهه کالونه بنکاري.

هغه غلي شو

بيا سولې پرې غږ کړ، اې ته لکه چې ما پسې نه يې خپه ځکه

نغواړې چې راشې!

شمشاد ويل:

سمه ده اوس در روانيږم خو بوټونه مې شليدلي، هسې نه چې

بيخ مې شخ کړې او تر تا درونه رسېږم بيا يې کت کت وخنډل.

سولې ويل:

راځه درته په تمه يم بيا يې له ځانه سره ويل:

د شمشاد په خامه مينه مې زړه سوري سوري کړ، د يوې داسې

مسافرې په څېر يم چې خپل منزل رانه ورک دی، د نهيليو پر

گړنگ ولاړ يم، شمشاد جانه دغه گړنگ ستا له سترگو سره

اړيکه لري، خير دی سترگو ته دې رپ ورنکړې چې د بنو په

خوزولو سره به دې زما هيلې له گړنگونو وغورزوې، بيا يې د

ځانه سره ويل:

هيلې مې د مني د پانو په څېر دي، شمشاد جانه وفا دې زما

هيلو ته پسرلی دی او جفا دې د مني هغه شمال دی چې په

راتگ سره به يې زما د هيلو پانې ټولې تويږي، بيا يې دا بيت له

ځانه سره دکلمه کړ

د زړگيه بم مې ستا د سترگو په ريموت تړلی

يو سترگک ووهه زما د شهادت لپاره

سوله په همدې فکرونو کې د خپلې دروازي شاته د شمشاد په

تمه ولاړه وه.

شمشاد خپل دواړه لاسونه په خپلو تخرگو کې منډلي و، د ژمي ساره باد يې وپښتان رپول، بيا يې له ځانه سره ويل:

زما او سولې نژدې لري والی د افغانستان د اوسني تاريخ د پانې په څېر دی چې تکرار نلري، تېر به شي خو هېر به نه شي.

د سولې دروازې ته راوړسېده، ایسته ایسته يې کتل، ورو ورو يې قدمونه اوچتول، د سولې له دروازې د تېرېدو په وخت کې يې په دې فکر وکړ چې څوک يې ونه ويني، د کليوالو له خبرو يې هم ويره زیاته وه، په کوڅه کې يې ښکته او پورته وکتل.

سولې پرې ورغږ کړ، هغه ځان غلی کړ، بيا يې په شمشاد غږ کړ، د سولې دوه غږونو ته يې هېڅ ځواب ورنکړ، بيا سولې پرې راغږ کړ، اې شمشاده! له ما خپه يې، شمشاد په مینه ورته ويل:

سلام سولې جانې، ته څنگه يې؟ نا نا نه يم خپه کوڅه او دبامو سرونه مې وڅارل چې څوک مې ونه ويني، ددواړو په زړه کې يو عالم خبرې وې، خو د خلکو له خبرو ډېر ډارېدل، بيا سولې شمشاد ته په ورو خندا ويل:

اې شمشاده گوره چې زما او ستا له اړیکې څوک خبر نه شي: نه هېچاته مې هم ندي ويلي او نه يې وایم، سولې يې بيا په خبرو کې ورگډه شوه ويل يې:

شمشاده ته خو چې کوټه کې يوازې شي سوله سوله وايي، گوره نور چې په کوټه او کور کې هم يوازې وي زما نوم ياد نه کړې.

شمشاد په ډيرې مايوسۍ ورته ويل سولې دا ته څه وايي؟ ولې يې ونه وایم؟

سوله يوه شېبه چوپ شوه، بيا يې په خندا ويل گوره شمشاده کوټې ديوالونه لري، ديوالونه مورگان او مورگان غوږونه، نو

که کوټه کې دې هم سوله وويل، اول ديوالونه، بيا مورگان او ورپسې خلک خبر يې و.

شمشاد ایسته ایسته کتل بيا يې ورو ويل:

هو سولې مور مې هر وخت وايي چې ديوالونه خبرې کوي، هغه به همدا مورگان ښيي، دې وخت کې سوله دروازې ته رانژدې شوه، د دروازې له درزه يې شمشاد ته يو کاغذ ورکړ، په دې کاغذ کې يې د مینې د اظهار سربېره ليکلي و چې زما تر تا او ستا تر ما رارسېدل آسانه کار دی او دا هرڅه شوني دي خو فولادي عزم غواړي.

د کاغذ منځ کې يې درې زره افغانۍ هم هغه ته ايښې وې.

د پسرلي په لومړيو ورځو کې چې د ښوونځي د نوی کال پيل وو، د شمشاد مشر ورور زريالی ښار ته تللی و، په کومه خبره يې د سيميزو پوليسو د يوه قومندان زمان الدين ورور سره شخړه راغلې وه، د قومندان ورور جمعه الدين بېباک د شمشاد ورور زريالی يې دومره وهلی و، چې ټولې ډډې يې تورې او شنې وې.

زريالی په ښار کې امنیې قومندانۍ ته څو عريضې وکړې، خپل ټپونه يې هم مسؤلينو ته وروښودل خو د زمان الدين قومندان ورور ونيول شي خو چا هغه ونه نيوه.

د ځانه سره يې ويل چې دلته د زوروراوبه په بره خيژي، بيا يې ويل افغانستان دی، زما په څېر به د ډېرو کسانو غم نه خوړل کېږي.

بله ورځ زمان الدین قومندان بیا د شمشاد ورور په ښار کې ځکه وهلی و، چې ولې یې دده په ورور جمعه الدین بېباک عریضه کړې ده.

زریالی ناهیلی کورته راغی، له کشرانو ورونو سره یې سلا مشورې وکړې چې څه وکړي؟ یوه ورور یې ویل چې د قومندان کور ته ماین ږدو، بل یې ویل نا مونږ به یې هم ښار کې ووهو، دریم یې ویل مونږ به هم د سیمیزو پولیسو وسله راوړو او له هغه په گټې اخیستو به جمعه الدین بېباک ووهو، څلورم ورور یې ویل مونږ ملاتړ نه لرو هغوی زورور دی خو زریالی ویل:

زه خپل غچ په خپله اخلم او له حکومت سره مخالفت پیل کوم. د شمشاد مور ملالی ډیرې زاری زریالی ته وکړې خو هغه ویل چې زه د قومندان ورور د ښار په منځ کې وهلی یم نه یې پرېږدم. زریالی د حکومت د مخالفه وسله والو په ډله ورگډ شو، د حکومت پر وړاندې یې گڼو عملیاتونو کې برخه واخیسته او د وخت په تېرېدو سره یو نوموتی قومندان شو.

شمشاد د یولسم ټولگي په دواړو ازموینو کې بیا هم اول نومره شو.

د ښوونځي په وروستیو ورځو کې سولې شمشاد سره د ښوونځي په دروازه کې وکتل، سولې چې خپلې دوه سترگې د شمشاد لیدو ته اته کړې وې په ځیر ځیر یې ورته کتل، مسکې شوه، ویې خندل

شمشاد غلی ولاړ و او سولې ته یې کتل

سولې په کرس وخنډل ویل یې:

ای! زه دې یادېږم؟

هغه ځواب ورکړ:

ته خو هره شپه راته یادېږې، زما د زړه په کور کې دې د یاد مانۍ جوړې کړي، ستا مینه مې د ښو په څوکو کې ده سترگې نه پتوم او باڼه نه خوزوم، ډار مې له دې دی چې د مینې دنیا دې زما د سترگو په رپولو او د ښو په خوزېدو سره ږنگه نه شي. سولې بیا پوښتنه وکړه، شمشاده زه دې څه وخت او څنگه یادېږم؟

شمشاد ویل:

هره شپه تر ډیره ستا په یادونو سبا کوم، سترگې مې رڼې وي، که څه هم گوره منی دی هوا سره شوې خو زه په بام او یا هم بیرون په برنډه کې ویده کېږم، آسمان کې ستوري شمارم او ستا غم پرې غلطوم، ددې لپاره چې مور او ورونه مې پوه نه شي چې زه ولې ویښ یم نو کتابونه هم راسره وي، هغه هم وایم، د کیمیا هر استحصال او د ریاضي هره معادله په تا جوړوم.

ریښتیا دا څه کوي وږمه شپه دوه ستوري یو بل ته ډېر نږدې شوي و، ما اول فکر وکړ چې کله به مونږ داسې سره نږدې کېږو، ناڅاپه یو یې ولوېد، شکر مې وویست، ویل مې ښه ده چې دا زه او سوله نه وو کله نو څومره ژر به سره جلا شوي وو، خبرې یې خلاصې شوې بیا یې په کرس کرس وخنډل سولې په دواړو لاسو کې خپل لاسي بیک ټینګ نیولی و، شمشاد ته یې ویل:

که د دنیا شرمونه نه وای

لکه تاويز به دې په غاړه زنگېدمه

بله شپه د حکومت د مخالفه وسله والو او ملي اردو ترمنځ جگړه وشوه، ساعتونه جگړې دوام وکړ، شمشاد يې مشر ورور زريالي ته زنگونه وهل، لومړيو کې يې ټيلفون نه رځ کېده، وروسته له هغه يې ټيلفون نه اوکې کاوه، د شپې تر درې بجو شمشاد، څلور وروڼه، مور يې ملالی، وريندارگانې او ورېروڼه يې ټول ويښ و، مور يې ملالی ويل:

زړه مې بدې بدې گواهي راکوي، په زوی مې زريالي څه شوي نه وي، شمشاد د زريالي ټيلفون ته زنگونه وهل، نورو وروڼو يې ويل، زريالی وروستيو ورځو کې جگړې ته نه ته.

د زريالي مېرمنې نازو ويل:

نا لالا دا ځل چې زريالی راغلی و ويل يې، جنگي قومندان ټاکل شوی او وروسته تردې په ولسوالۍ کې د جنگ قومنده او مشري ده پورې تړلې ده.

ملالی په خپل ځای کې وخوژېده، ويل يې:

اوف خدايه ج دا شپه خومره اوږده شوه، پخیر يې سبا کړې.

ددوی خبرې نه وې خلاصې چې د چورلکو غرههار شو، د راکېټونو غږونه هم ډېر شول، شل دقيقې چورلکې وگرځېدې، بيا د ډيسي توپ غږونه شول.

شمشاد ويل دا مرمی د ملي اردو دي، خو ورور يې بريالي ويل:

نا شارتکي مرمی دي د حکومت مخالف وسله وال پرې د ملي اردو مرکزونه ولي.

ماشومان او لويان چوپ شول، چا آه نه کاوه، آن په کلي کې سپيو هم نه غپل، په دې وخت کې د چورلکو غږونه ډېر شول، راکېټونه يې وتوغول، وروسته له هغه چې له چورلکو راکېټونه د حکومت په مخالفه وسله والو وتوغول شول د ډزو غږونه بندل شول، کراره کراري شوه، ځای ځای سپيو غپل پيل کړل، دې کلي ته د څېرمه کليو جوماتونو کې ملايانو د سهار اذانونه وکړل، خوپه دې شپه چرگانو هم څوک ويښ نه کړل ځکه چې ويرېدلي و او هسې هم څوک په دوه درې کليو کې نه و ویده شوي.

ملالی په لړزیدلی غږ ويل:

شمشاد! ته دې يو وار بيا زريالي لالا ته زنگ ووهه چې که رځ شي.

شمشاد د زريالي ټيلفون ته زنگ ووايه خو ټيلفون يې د بل چا سره و.

شمشاد په ډيرې بيړې سره مخکې له سلام ويل:

زريالی لالا څه خبره ده، څنگه يې، چيره يې اوڅه کوي؟ خود زريالي بل ملگري ځواب ورکړ چې ويښه ته څوک يې،

شمشاد ورته ځان ورو پېژنده.

هغه لومړی چوپ شو، تر شل سانيو سکوت وروسته بيا شمشاد غږ کړ چې بلی ووايي لالامې چيرته دی؟

د زريالي ملگري ځواب ورکړ چې زريالی نور زمونږ په منع کې نشته او د چورلکو په راکيټي برید کې يې ژوند د لاسه ورکړی،

ټول سوځېدلی دی، نور يې ټيلفون بند کړ.

شمشاد چيغه کړه، مور يې ويل:

شمشاده زریالی می چیرته ده؟ د زریالی میرمن نازو ویل:
هی خدایه ج لکه چې په زریالی څه شوی؟

ورونه یې هم په بېره کوټې ته رانوتل، شمشاد یوازې ژړل او
هېڅ یې نه ویل، خو شیبې چیبې او کوکې وې خو پرته له
شمشاده نور څوک نه پوهېدل، چې څه شوی اودی ولې ژاړي؟

وروسته شمشاد په ژړا کې ویل لالا مې مړ شوی دی.

بیا چیغو زور واخیسته، ملالی، نازو، د زریالی ورونو او
اولادونو په لور اوژړل، د کور په شا اوخوا کې یې ټول خلک
ددوی په چیغو خبر شول.

د نژدې گاوندې مېرمن یې زرغونې خپل خاوند ته ورمنده کړه
او په بېره یې له خوبه راوینس کړ، ویل یې:

پورته شه چې د زریالی دوی کور کې چیغې دي، ترڅو چې
فضل امین خپله لنگی په سرکوله او د شمشاد دوی د کور خبر
بې اخیسته کوڅه ټوله د گاوندیانو ډکه شوې وه.

کوڅه کې ځینو ویل:

د شمشاد مور بودی شوې ده هغه به ناروغه شوې وي او
وضعیت به یې سم نه وي خو دسولې پلار ملک فتح خان ویل
بیگا جگره وه، چورلکې هم راغلي هسې نه چې په زریالی څه
شوی وي؟

بیا یې د کلي د ولسي تړون په مشر مرجان غږ وکړ، ویل یې
مرجانه رآه دروازه مې ډېره وټکوله څوک راونه وتل دننه به
ورشو چې څه خبره ده؟

کوڅه کې ټول کلیوال هک پک ولاړ و، شمشاد او کورنۍ یې
په لور اواز چیغې وهلې، ملک فتح خان او مرجان اکا د شمشاد
دوی کور ته دننه شول.

په حویلی کې هېڅوک نه و، په کوټه کې ټولو د زریالی په غم
ژړل، مرجان اکا نارې کړې ملالی وریندارې، او ملالی
وریندارې بیرون راووځه، دا غږ د شمشاد مور ملالی واوریده،
بیرون راووته، دواړو سپین ږیرو ورته ویل:

وریندارې څنگه چل دی ولې چیغې وهی؟

خو د شمشاد مور چې هر څومره هڅه وکړه خو فتح خان او
مرجان ته ووايي، چې زوی یې زریالی په بیگانی جگره کې وژل
شوی دی، دا چې ستونی یې له سلگیو ډک و او ژړا نیولی وه
ویې نه شو ویلی، مور یې بیا کوټې ته منډه کړه، فتح خان او
مرجان اکا هک پک ولاړ و، دې وخت کې شمشاد له کوټې
راووت، ده هم ژړل، فتح خان ترې پوښتنه وکړه، د شمشاد خوله
او ژبه گونگی شوې وه او سمې خبرې یې نه شوې کولای، خو د
کلي دواړه مشران یې پوه کړل چې لالا یې زریالی وژل شوی دی.
تر زریالی کشر ورور یې توریالی خپلې اوبسکې پاکولې او له
کوټې بیرون راووت، دا مهال د نیم کلي لویان او ماشومان د
دوی د حویلی په انگر کې سره راټول و، کلیوالو توریالی ته
ویل:

د زریالی جسد په کوم ځای کې دی چې رایې وړو، دوی لا دا
خبرې نه وې خلاصې کړې چې په دروازه کې یو سراچه موټر او
اته موټر سایکلونه ودرېدل.

د راغلو کسانو ټوپک له خاورو ډک و او ميلونه يې ځمکې خوا ته و، د فتح خان مشر زوی بادام گل رامنده کړه، دننه حويلی ته راننوت او له توريالي يې د چپرکت پوښتنه وکړه؟
توريالی چوپ شو، خو مرجان بادام ته اشاره وکړه، چې کت دې له خپل کوره راوړي.

سوله ډېره وار خطا وه ځکه ټولو کليوالو د شمشاد دوی د کور خواته منډې وهلې، په کلي کې سم شور جوړ و، له شپنۍ جگړې وپريدلي خلک هک پک په کوڅو کې گرځېدل، ځينو خولا خپل سرونه هم نه وړمنځ کړي او بېر سرونه کوڅه کې تاوېدل، سولې فکر کاوه چې په شمشاد څه شوي، زړه يې وړاندې او بېرته کړ خو د شمشاد ټيليفون ته زنگ ووهي او پوښتنه يې وکړي خو بيا يې له ځانه سره ويل هسې نه چې ټيليفون يې بل چا سره وي او څوک پوه شي چې د ملک فتح خان لور سوله د شمشاد ټيليفون ته زنگ ووهي، لس دقيقې تېرې شوې بيا يې زړه صبر ونکړ، خپل زړه يې د زمري کړ، گوتې يې لږزیدې د شمشاد شمېره يې په خپل ټيليفون کې ونيوله او هغه ته يې زنگ وواوه، دوه واړه يې زنگ وواوه خو شمشاد بوخت و او د خپلې سولې ټيليفون يې پورته نکړ، د سولې په زړه کې شک په يقين بدل شو، لاره د کوتې په کنج کې کېناسته، په زړه کې يې ژړل خو په سترگو يې اوبسکې نه راتلې، سوله بيخي ناکاراره وه، بيا يې د شمشاد ټيليفون ته زنگ وواوه، شمشاد ټيليفون اوکې کړ ويل يې:

بلې!

سوله پوه شوه چې شمشاد ژاړي، ويل يې:

څه شوي شمشاد جانته ته چيرته يې؟
شمشاد شل سانې چوپ پاتې شو، بيا يې زړه راغټ کړ او په لږزیدلی غږ يې سولې ته ويل:
للاجان مې زريالی په بيگانۍ جگړه کې وژل شوی دی.
سولې بيا پرې غږ کړ الله ج دې وښيي، تاسو ته د زړه صبر شمشاد ورته ويل، مننه سولې بيا غږېږو او س چيرته روان يم
د زريالي جنازه د يو عالم ويراو غم سره د شمشاد کورنۍ خاورو ته وسپارله، مور يې ملالی ډيرې بدې ورځې کولې، ويل يې ملا مې ماته شوه خود کلي سپين سرو ښځو ډاډگيرنه ورکوله او ځينو ورته ويل چې الله ج درکړی و الله ج بېرته درنه واخيسته او.....

د زريالي د درېمي تر خيرات وروسته جانباز خان چې د شمشاد د پلار تره و د شمشاد دوی کور ته راغی او د هغه د مور په گډون يې ټولو ته لومړی تسليت وويلې او بيا وپشېده، ويل يې:

مونږ او تاسو پښتانه يو، د زريالي غچ به اخلو، بيا چوپ شو، په خپله گيره او بریتو يې څو واړه لاس تېر کړ، خپل نصوار يې راووستل او تر ژبې لاندې يې کړل، څو شيبې يې خپلې سترگې هم پټې کړې، بيا وپشېده ويل يې:
ښا ښا اهلکانو، او س تاسو کوم يو د زريالی په ځای ټوپک اخلئ؟

د شمشاد وروڼه چوپ شول، شمشاد ويل:
للامې دې الله ج وښيي مونږ به خپل کار کوو، دده خبرې نه وي خلاصې جانباز خان پرې غوسه شو، ويل يې:

غلی شه مشران چې ناست وي كشران نه غږېږي ،

ته چې ښوونځي ته تللی یې بیخي بې عقل شوی یې .

شمشاد غلی شو ، یوه شېبه بیا چوپتیا په کوټه کې خپره شوه ، جانباز خان غږ کړ چې هلکانو تاسو اوس څوک د زریالي پرځای ټوپک اخلئ ، شمشاد او ورونو یې یوه بل ته کتل ، جانباز په غوسه کریغه کړه چې بېغرتي هم ځانته حد لري ، توریالي ویل :

که مې د مور او ورونو خونبه وي ، زه به مې د لالا ټوپک واخلم او وینه به یې سپړدو ته پرې نه ږدم .

مور یې ملالی وویل نا ! زویه نا !!!

د جانباز خولې له ډیرې غوسې قف کړی و او پاتې نصور یې هم په توف داني کې ورتوف کړل او په غوسه یې ویل :

ملالی لورې مونږ مه شرموه ، پرېږده چې دا هلک یې د ورور نوم تازه وساتي ، بیا ټول چوپ شول خو توریالی تیار شو ، چې د حکومت له مخالفه کسانو سره وسله واخلي او د حکومت پر وړاندې وجنگېږي ، لومړیو کې توریالی هم عادي جنگیالی و ،

درې میاشتي وروسته یې د ورور په ځای نظامي قومندان شو وختونه تېرېدل ، د هرې ورځې په تېرېدو سره به ملالی اوبنکې توپولې ، بدې ورځې به یې کولې او خبره به یې همدا وه چې توریالی زوی یې د زریالي په څېر نامراده نه شي او یوه لپه اولادونه یې خاورې په سر نه شي .

سولې او شمشاد دولسم ټولگی پیل کړ ، د کب د میاشتي په پنځلسمه د دوی ښوونځي پیل شو که څه هم پسرلی نه و رارسیدلی ، خو طبیعت عاشقانه څېره ویستلې وه ، زړونه یې وړل ، د مرغیو شنهار بیا د مینو زړونو لپاره یوه نایابه موسیقي تولیدوله ، ونو پندک کړي و ، غرونو ، تالو او دښتو خپلې ژمنې جامې ورو ورو ویستې او پسرلنې شنې جامې یې په تن کولې .

د نجونو او هلکانو د ښوونځیو دولسم ټولگی په دوهمو پوړونو کې وو ، له همدې ځایه به شمشاد د سولې دوی ټولگی ته ورکتل ، شمشاد به په خپل ټولگی د هغې کړکۍ خواته کېناسته چې د سولې دوی ټولگی ترې ښکارېده .

ټولگیوال یې ودان ، پتمن او مینه ناک شمشاد ته پخوا ویلی و ، چې غواړي لوستې نجلۍ سره واده وکړي ، هغو ورسره ټوکې کولې پیل کړې ، ویل یې :

شمشاده لکه چې راتلونکې وریندار دلته ښوونځي کې ده ؟ شمشاد ویل :

نا زه نه چاسره مینه لرم او نه مې له چاسره ژمنه کړې چې واده در سره کوم .

ټولو وخنډل ، شمشاده به د ټولگی د تختې پرځای د سولې دوی ښوونځي ته کتل ، میاشت لانه وه پوره شوې چې طبیعت هم له شمشاد او سولې سره نا اعلان شوې دوښمني پیل کړه ، د دواړو ښوونځیو ترمنځ ولاړو غمازو ونو پانې وکړې ، له ټولگیو یې د یوه او بل په دیدن بندیز ولگاوه ، د ونو په شنو کېدو سره

شمشاد ته د سولې ټولگي او سولې ته د شمشاد دوی ټولگي نه
بنکارېده.

يا لويته په مخ او يا دې مخ ته لاس نيولی

خو څه له غرونو پناه او څه له دېوالونو پناه

د سولې ملگري برېښنا پوهېده چې سوله له شمشاد سره مينه
لري.

بله ورځ يې سولې ته ويل:

مه خپه کېږه خیر دې که ستا او د شمشاد تر منځ ونو غمازي
پیل کړه د ښوونځي دروازه خوشته، هلته مو دیدن سره کوئ،

یوبل ته گورئ او خبرې مو سره شریکوئ، لیرې خو نده، سولې
سروخوزاوه او له سترگو يې راغلی دوه درې څاڅکي او ښکې په

پټه له برېښنا پاکې کړې چې هغه يې ونه ويني، بیا يې د زړه په
زور وخنډل ويل يې:

ناا هیڅ خبره نشته ، د ځانه سره يې ويل:

خاورې به درس زما په یاد شي

ټولگي کې ناسته يم شمشاد شمشاد کومه

د پنجنې ورځ وه، د سولې زړه ډېر تنگ و او د شمشاد د لیدو
تړې وه، له لاسي بیکه يې خپل ټیلیفون راووسته، د ټیلیفون

په ښښه يې خپلې نازکې گوتې کش کړې، بیا يې د شمشاد
شمېرې ته وکتل، د شمشاد شمېرې ته يې د نوم پرځای زړه

لیکلی و، له ټولگي بیرون ووته او شل دقیقې وړاندې له
رخصت کېدو يې د شمشاد ټیلیفون ته زنگ وواژه، دوه واړه

يې هڅه وکړه خو هڅه يې ناکامه شوه، لومړيو کې د شمشاد

ټیلیفون کار نه کاوه او نه هم شبکې ځواب ورکاوه چې ټیلیفون
بند دی که بوخت؟

لس دقیقې تېرې شوې، سولې په بیړې هڅه کوله چې شمشاد
سره خبرې وکړي خو بیا هم ټیلیفون نه رخ کېده، بیرون ووته او د

ښوونځي په دروازه کې ودرېده، اخوا او دېخوا يې کتل، لاسي
بیک به يې کله په یوه لاس کې ونيوه او کله په بل لاس کې، لس

دقیقې پرې لس ساعته تېر شول، د ښوونځي دروازې سره یو
خوا او بل خوا تله، سترگې يې د شمشاد دوی د ښوونځي په

دروازې گنډلې وې، رخصتي شوه، له ښوونځي هر زده کوونکي
هڅه کوله چې ژر خپل کور یا ښار ته لاړ شي، ریښتیا هم ځینو

زده کوونکو ته ښوونځي د زندان په څېر وي، هڅه کوي چې ژر
ترې لاړ شي، سولې په ځیر ځیر د ښوونځي دروازې ته کتل،

پام يې شو چې شمشاد له ښوونځي راووت خو ملگري يې
ورسره و.

سولې خو واړه له لرې ورته په لاس اشاره وکړه چې شمشاد به يې
وویني خو هغه يې له ملگرو سره داسې بوخت و لکه د مومن

خان او شیرینی کیسه چې ورته پیل کړې وي.

سولې اوف اوف کړل.....

بیا يې ويل کاش ټیلیفون يې روښانه وی

ناڅاپه د شمشاد د ټولگیوال پتمن پام شو،

چې سوله د ښوونځي په دروازه کې ولاړه ده او ددوی ننداره
کوي.

ويل يې او هو هلته وگورئ، دا نجلۍ بېچارگۍ چاته گوري دوه
سترگې يې څلور شوې،

شمشاد سولې ته وکتل، هغې لاس ورته وخوزاوه، بل ټولگيوال
بې بهير غږ کړ چې شمشاده ته لاس خوځوي، ودان وخنډل ويل
بې:

خومره په ځير ځير مونږ ته گوري

شمشاد غوښتل چې د سولې خواته ورشي خو ودان له لاسه
ونيوه، ويل يې ټول وځاندي زه تپه وایم، بيا يې ويل چې
شمشاد دې ډېر وځاندي، شمشاد هم دده خبره ومنله او ويې
خنډل.

ودان د سولې انتظار ته په اشارې ويل:

ديدن ته دوه سترگې څلور کړه

څلور اته کړه اته شپاړس کړه ميينه

ټولو وا وا کړل خو ودان ويل:

نور تا او هغه نجلی نه ځوروو، ورشه اوورسره وگوره

شمشاد د سولې خواته ورغی، مخامخ ورته ودرېده، داسې يې
يو بل ته په ځير ځير کتل لکه په ژوند يې چې يو بل نه وي سره
ليدلي

سولې ويل:

څنگه بې؟ ته نو بيخي کلک زړه لرې راپسې هېڅ نه خپه کېږې
شمشاد چې خپلې سترگې د سولې په مخ ورگنډلې وې هېڅ يې
نه ويل

بيا سولې ورته ويل:

څنگه دې وچلی تروش دی او په تندي دې دولس بجې دي، په
ما غوسه يې او که په ځان؟

شمشاد وخنډل ويل يې:

سولې ستا په مخ کې د خبرو جرات نلرم، تا چې ووينم حيران يم
چې کوم ځای ته دې وگورم ځکه ډېر درپسې خپه کېږم
دې وخت کې د سولې ټولگيوالې رخسار پرې راغږ کړ چې اې
شمشاده! زمونږ سولې سره دې څه کيسې پيل کړي، چې هېڅ نه
خلاصیږي؟

شمشاد چوپ شو، رخسارته يې ور وکتل ويل يې:

وبښه لکه چې ستاسې وخت مې ونيوه، شونډې يې ورېږدېږي
ويل يې:

هسې مې سولې سره لږ کار و.

رخسار مسکې شوه ژر يې خپل مخ د ټيکري په څنډه پټ کړ
ويل يې:

هسې نه چې پتې خبرې وکړئ او زه مو مزاحمه شم.

سولې وخنډل ويل نااا

د ښوونځي څلورنيمې مياشتنۍ ازموينې تېرې شوې، پايلې
بيا اعلان شوې او ددولسم ټولگي په دې ازموينه کې بيا
شمشاد اول نومره شوی و.

د شمشاد ورور توريالی به کله کله کورته راته او ډير وخت به
يې د حکومت پرضد جگړې کولې، يوه ورځ شمشاد ورته ويل
للا وضعیت بيخي ښه نه دی، هره ورځ چې تاسو جگړې کوئ نو
له هوا مو د ملي اردو چورلکې په توغندو ولي، ځانته پام کوه،
مور يې ملالی ويل توريالی زويه د زريالي مړينې مې زړه
سوری کړ، غم يې دروند دی، وگوره وضعیت مې خومره خراب
شوی دی، سترگو مې ديد هم پرينی او په وجود ماته شوې يم،
بيا يې په ژړا شوه ويل:

زما تورياليه زويه د زريالي خپره مې هېڅ له سترگو نه ليرې
 كېږي، هره ورځ چې دا بيروني كوتې ته وگورم زريالي مې
 يادېږي، هغه ددې كوتې په جوړېدو ډير زحمت گاللي و، ورو
 ورو يې د خپل ټيكرې په څنډه خپلې اوښكې پاكولې، د ملالۍ
 د دې خبرو په اورېدو سره د شمشادله سترگو هم اوښكې روانې
 شوې خو توريالي هېڅ نه ويل، خو شيبې ټول چوپ شول
 بيا ملالۍ غږ كړ چې تورياليه زويه زما د ژړا خاطر و كړه بيا
 جگړې ته مه ځه، هغه چې تاسو يې وژنئ ميندې، پلرونه،
 اولادونه، كورونه او هيلې لري، مه كوه زويه نور مه ځه، په دې
 وخت كې د توريالي جېب كې مبايل و شړنگېده، مخكې تر او كې
 كولو شمشاده ورته په خندا ويل چې توريالي لالا څوك دى خو
 هغه ځواب ورنكړ او ټيلفون يې او كې كړ ويلې بلې!.....
 مخكې تر مخې ښې يې ورته ويل چې سمه ده همدا اوس درزم
 ملالۍ ويل څوك و، څه يې ويل؟ خو توريالي خبرې بلې خواته
 بوتلې او ويل چې ادې زه به نولاړ شم، د كوتې تر دروازې ووت
 مازديگر مهال د كلي دوكان خواته شمشاد و خوزېده څو له
 ملگرو سره يې وگوري، سوله په خپله دروازه كې ولاړه وه، له
 لرې يې په شمشاد سترگې خښې كړې وې، په زړه كې ويل زما
 بې جوړې، ښايسته او په قد دنگ شمشاد!
 شمشاد د سولې له دروازې تېر شو، سولې يې ښه په مړه گېډه
 ديدن و كړ خو شمشاد چې لا سولې پسې ډير هم خپه شوى و
 ويې نه لیده، سولې د شمشاد شمېرې ته زنگ و واوه، كله يې
 چې شمشاد ټيلفون او كې كړ سولې په كرس كرس خندا پيل كړه
 ويل يې:

اې! همدې ځاى كې چې ولاړ يې ودرېږه، ونه خوزېږې، خبرې
 در سره په ټيلفون كوم خو ښايسته خيره دې په خپلو سترگو
 گورم.
 شمشاد په خندا ورته ويل:
 ښا ته نو په بام ولاړه يې او له هغه ځايه زما ديدن كوي، بيا يې
 په غوسه ورته ويل:
 له بامه ښكته شه هسې نه چې پلار او يا مشر ورور دې درباندي
 را نه شي.
 سولې ورته و خندل ويل يې:
 زه د دروازې له درزه درته گورم، شل دقيقې وشوې ديدن دې
 كوم، بيا يې و خندل، هههههههه
 ته لا خبر هم نه يې
 شمشاد خپل سر وگراوه، په وېښتانو كې يې گوتې تېرې كړې،
 شاعرانو خو دروغ ندي ويلى، يو وخت مې يوه ټپه اورېدلې وه
 او ويلى يې و چې:
 مازديگر ښه وي ديدن كېږي
 ورکه دې ورځ شي انتظار كې تېره شينه
 بيا سولې ويل:
 شمشاده توريالي لالا او ملاله ادې څنگه ده؟
 هغه ويل:
 ملاله ادې ښه ده خو د توريالي لالا دې الله ج مل شي، د هرې
 ورځ پيل او پای يې په جگړه وي، زه پرې وېرېږم چې يا ځان مړ
 نكړي او يا بل څوك

توریالی له دوه تنو ملگرو سره یې د جنگ په لومړۍ کړنښه کې جنگېده او پنځلس جنگیالیو یې ترې شل متره وروسته په مقابل لوري ډزې کولې، د هرې شیبې په تېرېدو سره جگړه سختېده، له ښاره د کېدونکو ډیسی توپونو او هاوانونو غږ شپبه په شپبه زیاتېده، د سهار اته بجې جگړه پیل شوې وه خو دا مهال یولس بجې وې، توریالی په خپله لاسي مخابره کې د توپان دولس په نوم په مخابرې غږ کاوه خو چانه ځوابوله، د حکومت د بریدگرو جنگیالیو شمېر ډېر وو، له ښاره غټو مرمیو هم د توریالی دوی د جگړې سیمه تر هدف لاندې راوستې وه، د توریالی جنگیالیو دده په شمول هېڅ هم نه ویل، شپږو تنو یې کین اړخ په درې سوه مترۍ کې هغه دوه پوریزه کور تر اور لاندې نیولی و چې سیمه ایز پولیس پکې ځای پر ځای شوي او په دوی یې د راکېټ او گیرنوف (پیکا) ډزونه کول، شپبه په شپبه د ډزو غږونه ډېرېدل.

توریالی بیا هڅه کوله چې توپان دولس مخابره باندې غږ وکړي او هغه یې خبرې ځواب کړي، پرله پسې توریالی توپان دولس، توپان دولس غږونه کول او هم مهاله یې ورسره مخامخ د ملي اردو په هغو سرتېرو دفاعي ډزې کولې چې غوښتل یې دوی ته ځانونه راټږدې کړي.

دا وخت له ښي اړخه هم د یوې لوړې کلا له څنډو ملي پولیسو د توریالی دوی په ځای د راکېټ ډز وکړ او دوی یې له اور لاندې ونيول، توریالی خپلو نهو جنگیالیو ته د تعرض قومنده وکړه او ښي اړخ ته یې په پولیسو د ۸۲ ملي متري توپ او راکېټ ډز کولو امر هم وکړ، جگړه تر بل هر وخت گرمه شوه....

ددوی خبرې نه وې خلاصې، چې د شمشاد ملگري زرغون پرې راغږ کړ ویل یې شمشاده څنگه چل ده؟
دغو ورځو کې په ټیلفون کې ډېر بوخت یې؟
شمشاد سولې ته ویل:

ای او س مې یو ملگری راغی، ده سره خبرې کوم، بیا غږېږو سوله او شمشاد د ژوند او مینتوب په داسې پړاو کې و چې کله به یې طبیعت،

کله به د سولې او کله به هم د شمشاد ملگرو غمازي کوله او د دوی تر منځ به یې د وصل کړې په فصل بدلولې.

که څه هم شنو ونو د پاڼو په کولو سره په ښوونځي کې د شمشاد او سولې تر منځ د جدایی دیوال اباد کړی و او په ښوونځي کې هم نجونو او هلکانو دوی پسې څار کاوه چې سوله او شمشاد څه کوي خوبیا هم دوی یا په کلي کې د دروازې له درزه او یا هم د ښوونځي په رخصتي ساعت کې یو د بل په دیدن سترگې مړولې او ښه په مینه به یې یو بل ته کتل.

منی په راسپدو و او دې منی په اصل کې د شمشاد او سولې لپاره د ښوونځي په دروازه کې د دیدنونو د پای زېری ورکاوه خو بیا هم دواړه خوښ ځکه و چې خپلې لوړې زده کړې به وکړي. ورځې تېرېدې او شپې سبا کېدې، شمشاد او سولې د یوځای کېدو هیلې په دې موسم کې درلودې، بزگرو د خپل فصل حاصلات راټول، مېړیو غنم او وریژې خپلو غارونو ته وړلې او په هوا کې زانې د طبیعت سندرې ویلې خو ښکاریانو ټوپک په لاس د زانې مرگ ته ملا تړلې وې او دا فکر ورسره نه و چې دا زانې هم بچیان او ځالی لري.

توریالی په خپله لاسی مخابره کې د توپان دولس او مرکز نهه شبکو غږونه کول خو چایې مخابره نه ځوابوله، له مخامخ هدیرې څخه د ملي اردو ټانګ د توریالی دوی سنگر په مرمیو وویشته، دورې شوي، د باروتوبوی شو، سمندر اخ کړل، توریالی په راکېټ د ملي اردو په ټانګ د راکېټ ډزو کې، هڅه یې داوه چې خپل ځای بدل کړی خو ملي اردو ډزې کولې او دوی ته یې وخت نه ورکاوه چې خپل ځای بدل کړی.

جګړه ډېره توده وه، په کلیواله اصطلاح چې مور او زوی پکې نه پېژندل کېدل، غمي د خپل ټپي شوي ملګري سمندر پښه تړله او په ملي اردو یې ډزې هم کولې....

کېن اړخ ته د توریالی ملګرو د سیمه ایزو پولیسو سنگر په راکېټ وویشته، اتل غږ چې دوه سیمه ایزو پولیس یې وویشتل، توریالی ټولوته مرال ورکاوه او خپله یې هم ډزې کولې، د سیمیزو پولیسو پیکاجي شریدونه خالي کول او بې حده ډېرې ډزې یې کولې، اتل او انگار چې غوښتل په سیمه ایزو پولیسو د راکېټ ډزو کې د سیمه ایزو پولیسو په مرمیو ولګېدل، دا دواړه هم ټپیان شول؛

غورځنګ په توریالی غږ وکړ چې انگار او اتل دواړه ټپیان شول.

توریالی بیا په توپان دولس شبکې غږونه پیل کړل خو ځواب یې نه و.

ښي اړخ ته د توریالی د ملګرو په منع کې د ملي پولیسو د هاوان گولۍ ولګېده، درې جنګیالی یې ټپیان شول، چا خپل ټپونه په خپله تړل، چا له نورو مرسته غوښته، څوک بې هوښه و

او چاهم ډزې کولې او هم یې د ملګرو ټپونه تړل. له ښي اړخه پټنګ د ملي پولیسو په هغه لیکه د گرنوف یو شرید تش کړ چې دوی خواته را روان شوی و او په توریالی قومندان یې غږ وکړ چې څلور تنه یې وغورزول.

توریالی او یوه ملګري یې هم په ملي اردو ډزې کولې، هم یې ملګروته روحیه ورکوله او هم یې په مخابره کې غږونه کول.

غوسه ډېره ورغلې وه، په مخابره کې یې په توپان دولس غږ وکړ، بیا یې غږ کړ توپان دولس، د ولسوالۍ مسوول قومندان ځواب ورکړ چې اورم یې، توریالی تور او شین واوښت، په غوسه یې ورته ویل:

دا څه ریشخند وهی، اوس دوه بجې دي او زه له یوولسو بجو راهیسې په مخابره کې غږونه کوم خو تاسو...

قومندان ورته ویل:

څه ستونزه وه، وایه چې څه شوي، توریالی په غوسه ورته ځواب ورکړ، څه وشي شپږ جنګیالی مې ټپیان شوي دي، مرمی مې په خلاصېدو دي، مخامخ ملي اردو راباندې تعرضونه کوي، ښي اړخ نه ملي پولیس له ټانګو سره د وړاندې راتګ هڅه کوي مونږ یې مخه نیولې او چپ اړخ ته د میرواکا په کلا کې سیمیز پولیس ځای پر ځای شوي دي او ولي مو.....

بیا یې ورته ویل:

له ټپي ملګرو مو ډیره وینه تللې ده، یو مو ترهم راو لیرئ، قومندان ورته ځواب ورکړ سمه ده خو تاسو ټپیان د سیمې په خلکو راوباسئ او پانسماڼ یې کړئ.

توريالی په غوسه ويل:

زه مرم تاسې مې سر لاندې گوړې لټوئ، دلته په كلي كې هېڅوك نشته، مونږ كلابند يو او تاسو وايئ چې ټپيان په كليوالو امن خای ته ورسوئ.

قومندان ورته ويل:

په لاره كې هم د حكومت ځانگړي ځواكونو كمين ناست دی، بيا چوپ شو ترلږه شېبه سكوت وروسته يې ويل سمه ده مرستندويه كسان در رسېږي نيم ساعت نوره هم جگړه وكړه.

مخابره يې كېښوده ملگرو ته يې ډاډ وركړ چې تازه دمې جنگيالي رارسېږي اود ټپيانو د لېږد لپاره يې هم يو موټر راغونښتی، لږ صبر پكار دی.

جگړه توده شوه، توريالي غږ كړ چې مرمې مه خلاصوئ، يو يو ډز كوئ، كچيرې مرستندويه جنگيالي ناوخته راوړسېږي نو مرمې مو خلاصېږي او حكومتیان مو ژوندي نيسي او.....

د جگړې شدت شېبه په شېبه ډېرېده، ملي اردو، سيميز او ملي پوليس ددوی سنگرونو ته رانژدې شول، هرچا ډزې كولي، د باروتو بوی و، شنې او تورې لوڅرې پورته كېدې، توريالي اخ كړل، نور په ځمكه راولوېده، د څنگ جنگيالي يې باتور چينغې كړې، ويل يې:

هله توريالي قومندان مرمې وخوړه

باتور په سينه كشي ځان توريالي ته راوړساوه، په اړخ يې واړوه، ويې ليدل چې د توريالي په تندي يوه مرمې لگېدلې، خو واړه يې پرې غږ كړ چې توريالی قومندانه توريالی قومندانه، خوتوريالي غږ نه كاوه، پنځه دقيقې وروسته تازه

دمې جنگيالي د توريالي دوی سنگرونو ته راوړسېدل، توريالی او نور ټپيان يې تر روغتيايي مركزه ورسول، په روغتيايي مركز كې ډاكټرانو ويل چې توريالي د ژوند پور پرې كړي دی او زني يې ورتړلي.

د شمشاد دوی په كلي كې د جگړې اواز وه، چا ويل ليزري قطعې جگړه كړې، ځينو ويل چې واړه ډلگي جگړې ته تللي خو ځينو ويل چې جگړې ته د توريالي گروپ تللی دی.

شمشاد او تر توريالي كشر ورور يې ننگيالی خبر شول، د توريالي شمېرو ته يې زنگ وهل، ټيلفون يې گل و، هك پك يې اخوا دېخوا كتل، د خپل كلي له حكومت ضد قومندان آڅك يې د توريالي پوښتنه وكړه، هغه لومړی غلی شو، بيا يې ويل زه خبر نه يم.

شمشاد تك تور اوښتی و او په كلي كې يې له يوه او بله پوښتنه كوله چې جگړې ته څوك تللي او له توريالي لالا يې معلومات لري كنه، ځينو ويل مونږ خبر نه يو، ځينو ويل نا هغه جگړې ته نه و تللی او ځينو نورو ورته ويل چې له كوزكلي خبر واخلي هلته يې كلينيك ته مړي او ټپيان راوړي. د سولې پلار ملك فتح خان ته د كوز كلي د كلينيك مشر ډاكټر پښتون زنگ وهلی و چې توريالی په جگړه كې وژل شوی او جسد يې هلته په كلينيك كې دی، پاتې اوه ملگري يې هم ټپيان دی چې دوی تر درملنې لاندې نيولي خو د درې تنو وضعيت يې د اندېښنې وړ دی.

ملك فتح خان ننگيالي ته زنگ وواژه او خبر يې كړ چې توريالی په جگړه كې وژل شوی دی، بيا يې ورته ويل:

چې د خپل کور نظم دې برابر کړي، مړي پسې دوی له سپين ږيرو سره يوځای ځي.

ننگيالي په لږزیدلو قدمونو خپل کور ته روان شو، تر خپل دروازې يې ژړل، دروازې ته په رسېدو سره يې خپل کينې جېب نه دستمال راووبسته او اوښکې يې پاکې کړې خو مور يې ملالی خبره نه شي چې توريالی هم مړ شوی دی.

ننگيالي په دربار خپلې کوتې ته گامونه اخیستل، ملالی له خپلې کوتې پرې راغږ کړ، ويل يې ننگياله څنگه وارخطا يې؟ هغه د خپلې کوتې دروازه راخلاصه کړه او مور ته يې ځواب وکړ چې هسې لږ ضرور کار لري، په کوټه کې پر مخې اوږد وغږېده، ژړل يې، اوښکې يې له سترگو باران روانې وې، خو غږ يې نه ایسته، ميرمن يې هیلې کوتې ته راننوته، د ننگيالي په لیدو حیرانه ودرېده، غوښتل يې چې له ننگيالي يې د ژړا د لامل پوښتنه وکړي او يا ملالی مور خبره کړي خو ننگيالي ورته لاس وخوراوه.

هیلې ننگيالی په غېږ کې کلک ونيوه، څو شیبې يې ځانته نژدې کړ، بيا يې پوښتنه ترې وکړه چې ولې ژاړې، د هغه اوښکې په مخ را روانې وې، په ژړا يې هیلې پوه کړه چې لالا يې توريالی وژل شوی او جسد يې د کوز کلي په کلينیک کې دی.

هیلې هم په ژړا شوه، دې هم ژړل خو د ننگيالي اوښکې يې په خپل پروني پاکولې او هڅه يې دا وه چې په دې کار سره هغه ته ډاډگېرته ورکړي.

ننگيالي هیلې ته ويل:

ملالی ادې ترهغو خبره نه شي تر څو چې د ځوانيمرگ توريالي لالا جسد راوړو، ته کور پاک کړه او بندوبست وکړه خو پام چې ملالی ادې خبره نه شي.

مازديگر و، ننگيالي په منډه له حويلې ووت، ملالی پرې ور غږ کړ چې ننگياليه چيرته منډې وهې؟

هغه ځواب ورنکړ خو هیلې خپله ژړا کنټرول کړه، اوښکې يې وچې کړې او بيا يې ويل:

ملالی ادې هغه وليبال ته لاړ او ويل يې د شپې ته ميلمانه راځي تاسو کور پاک کړئ.

هیلې په کور کې اخوا او دېخوا منډې وهلې، کور يې پاکاوه، د توريالي مېرمنې زړلنستې ويل:

هیلې ننگيالی لالا څنگه په منډه راغی او په منډه لاړ خير خو به وي؟

هیلې ورته ځواب ورکړ چې بيگانه ميلمانه لري او بيرون يې ملگري په تمه و ځکه په بېرته له کوره ووت.

زړلنستې ويل:

هیلې خورې د توريالي ټيلفون گڼل دی ورته په انديښنه کې يم، کارته مې هېڅ لاس نه ورځي، خير دی ته نو نن زحمت وباسه او زما د ديگي نوبت وکړه، هیلې ويل:

سمه ده، ته ورشه او ارامه دې له اولادو سره يوه شېبه ويده شه، د ډوډۍ وخت کې دې زه له خوبه راوښوم.

څو شیبې تېرې شوې، ملالی هیلې ته غږ کړ چې ميلمانه راځي نو زړلنسته دې هم له خوبه راوښه کړي خو هیلې ورته ويل هغه

لې ناروغه ده کار یې زه کوم.

شمشاد په کلي کې اخوا او د یخوا گرځېده چې د توریالی لالا پوښتنه یې وکړې، حیران پاتې و، لوری ورنه ورک و، له ډېرو شمېرو د ابرو لویې د تیلیفون د بټنورنگ تللی و، بیا د حکومت د مخالف قومندان چونغر خان نظامي مرکز ته ورغی، زړه یې اخوا او د یخوا کړ، بیا یې په لړزیدلي غږ او پټه غاړه ورو ویل: قومندان صاحب زما د لالا احوال راته راکړه، هغه چوپ شو، په خپل مخ یې دواړه لاسونه کېښودل، له شمشاد یې پټې د خپلو سترگو راغلي دوه څاڅکي اوبسکې وچې کړې، بیا یې ویل خو تیلیفون یې بند دی.

چونغر قومندان وپشېده، ځان یې وښور او، خپله مخاږه یې راواخیسته او په چنار شبکې یې غږ وکړ، هېچا ځواب ورنکړ، بیا یې غږ وکړ بیا هم ځواب نه و، دریم واریې چې په چنار شبکې غږ وکړ هغو ځواب ورکړ، چونغر قومندان هڅه کوله چې له چنار شبکې معلومات راواخلي او شمشاد پرې پوه نه شي خو شمشاد د چونغر قومندان څنگه نه خوشې کاوه.

چونغر قومندان لومړی په سیمه کې د جگړې د وضعیت پوښتنه ترینه وکړه، مقابل لوري ځواب ورکړ چې اوس وضعیت کابو شوی دی، توریالی قومندان یې له یوه ساتونکي سره مړ او اته جنگیالی یې ټپیان دي چې په کلینیک کې تر درملنې لاندې دي، شمشاد چیغې کړې، ویل یې زما توریالی لالا وژل شوی؟ چونغر قومندان خپله اړیکه له چنار شبکې سره پرېکړه، شمشاد ته ویل:

نا هغه بل توریالی وژل شوی ستا لالا رک روغ دی. شمشاد له چونغر قومندانه خدای پاماني وکړه او د خپل کور په لوري روان شو، څو قدمه یې واخیستل، څو ساعتونو ډول ډول سوچو اغېز پرې کړی و، ټول ځان یې لړزېده، د خپلې واسکټ له جیب یې تیلیفون راووسته، د توریالی تیلیفون ته یې زنگونه وهل، دوه واړه یې زنگ وواکه تیلیفون چا پورته نکړ، دریم وار یې چې زنگ وواکه د توریالی تیلیفون ننگیالی اوکې کړ، مخکې له هغه چې خبرې وکړې شمشاد یې د مور چیغې واورېدې، ویل یې:

لالا څه خبره ده، ننگیالی په ژړا او غوسه ورته ځواب ورکړ، خبره وراڼه ده ژر کور ته ځان راوړسوه، شمشاد د کلي له برسره د کور پر لور منډې پیل کړې، شمشاد مخکې و او د کلي بر سر کې د توریالی له مرگ ناخبره کسانو ورپسې نارې وهلې چې څه شوي؟

شمشاد د هېچا خبرو ته غوږ نه نیوه او مخ په خپل کور یې منډې وهلې، د چونغر قومندان له مرکز د شمشاد دوی تر کوره درې کیلومتره لاره وه، شمشاد خپلې خپلې یې ووستې، هغه یې هم په لاس کې واخیستې او هڅه یې کوله چې خپله منډه تېزه کړي خو د پښو غږ یې تېښتېدلي و، د زیاتې هڅې سره سره یې د پخوا په څېر تېزه منډه نه شوه کولای، هسې یې هم د زریالی مړینې د شمشاد د زړه زور اوبه کړی و.

شمشاد په منډه تر خپلې کوڅې ځان راوړس او، ویې لیدل چې دوه سراچې، یو فولډر موټر، څلور موټرسایکلونه او لسگونه د حکومت مخالفه وسله وال ولاړ دي، هره خواته گوري، کلیوال

هم راتول دي، ټولو خپل لاسونه تر زنو لاندې نيولي و او خپه ولاړ دي.

شمشاد په بېرې سره خپل کورته ننوت، په دروازه کې يې خپل نژدې خپلوان وليدل، مخامخ برنډې ته يې چې وکتل د توريالي د جنازې چپرکت ايني و، حيران ودرېده، همدلته ولاړ پاتې شو، بيا يې غوښتل چې د توريالي چپرکت ته ځان ورسوي، ورو ورو روان شو، د چپرکت سر ته يې مور ملالی ناسته وه په لوړ او از يې چيغې وهلې، د توريالي پښو ته يې ميرمن زړښته او ماشومان يې ولاړ و، ټول له ډاگې ډاگې لږېدل او په زوره زوره يې ژړل، د کلي يو شمېر سپين سرې بنځې هم راغلې وې او نورې هم راروانې وې، ملالی به د توريالي په جنازې ور ټيټه شوه او بيا به يې سر پورته کړ.

د توريالي جسد نور ټول روغ و او يوازې يوه مرمۍ يې په تندي باندې لږېدلې وه، شمشاد د توريالي د مړي سر ته ور ورسېده، غوښتل يې ور ټيټ شي او د توريالي په بې روحه تن خپل مخ کېږدي، خو مور يې ملالی شمشاد په غېږ کې ونيوه او دواړو په گډه چيغې وهلې، د شمشاد دوی د کلي تر ټولو زړې مېرمنې وړانگې ملالی ته ډاډگېرنه ورکوله او بيا يې ورته ويل خیر دی مه ژاړه دا هلک دي له ژړا مړ کړ، ملالی خپل ژړا کنټرول کړه، د شمشاد له سترگو اوښکې راروانې او په زوره زوره يې ژړل چې غږ يې د کلي بر سر ته هم ته، خو شپې يې همدلته په ژړا تېرې کړې، بيا راولوېده او بې هوښه شو، کليوالو رامنډې کړې، ملالی هم د توريالي جسد پرېښود او شمشاد يې غېږ کې

راونېوه، ننګيالي او بل ورور بريالي رامنډې کړې، ويل څه خبره ده؟

د توريالي په غم د غمجنو ژړا چې خو شيبې وړاندې کلي خبرول د شمشاد په بې هوښه کېدو چوپ شول، ننګيالي او بريالي خپلې اوښکې پاکولې او شمشاد يې پورته کړ، ننګيالي کېناسته او د شمشاد سر يې په خپل زنگانه کېښود، ټول هک پک ولاړو، د شمشاد په بې هوښه کېدو د ټولو له سترگو اوښکې روانې وې خو په زور چانه ژړل، زړښته دا وخت د توريالي سر ته ناسته وه، د هغه مخ ته يې کتل او اوښکې يې تويولې، شمشاد ته يې مور ملالی د بورې شربت په خولې کې ور وخاوه، يوه شېبه تېره شوه او شمشاد سترگې وغورولې، وې ليدل چې ټولو د توريالي جسد پرېښی او ده باندې راتول دي، په خپل ځای کې کېناسته او خپله ژړا يې بيا پيل کړه او خو شيبې يې وژړل، شمشاد د توريالي د تابوت سر ته ناست او په لوړ غږ يې د بې کسی کوکې وهلې، بريالي ورغږ کړ، شمشاد په ژړا ورته ويل څه وايي لالا؟

بريالي ويل:

زه ښار ته ځم، د سخات لپاره توکي راوړم، تاته جانباز اکا غږ کوي او دروازه کې درته په تمه دی.

جانباز اکا خپل زوی سپين غر ته غږ کړ، سپين غر يې چې غوږونه مخې ته ودرېده، جانباز په غوسه ورته ويل:

هلکه د بيگا لپاره ډوډۍ ټولو کسانو ته په خپل کور کې تياره کړئ او بيا ديگی دلته راوړئ، سپين غر هڅه وکړه چې له جانباز پوښتنه وکړي، خو جانباز په غوسه ورته ويل څه ته راته

گورې نه دې يم ليدلی؟

هله زر کوه لار شه او هغه برگ پشیرلی پسه حلال کړه او ډوډی راوړه.

د شمشاد دوی له کوره د چيغو او ازونه پورته کول، ویر جوړ و، ملالی خپل د کور مشر زوی له لاسه ورکړی و، د توریالی دنگ قد، بنایسته خېره، خماری سترگې او تور وېښتان د هېرېدو نه و، هیلې خپل وېښتان غوڅول او ننگیالی هم په چوپه او بڼکې تویولې.

بریالی جانباز ته ورو ویل:

اکا شمشاد راغی، جانباز په خپله ریره لاس تېر کړ، په بریتو بې گوتې ووهلې، بیا بې د خپلو نساوارو قطی د لاس په ورغوي وواهه، شمشاد ته بې ویل:

شمشاده! جنازه سبا نهه بجو ته شوه، اعلانونه ټولو جوماتونو ته ولیکه.

ټوله شپه ملالی، زړلښتې، هیلې، شمشاد، بریالی او جانباز د توریالی جنازې ته په کتو سبا کړه، زړلښته، ملالی او شمشاد درې واړه بې هوښه شول، پرته له جانبازه نورو ټولو ژړل، ملالی ویل: اوف خدایه ج دا شپه خومره اوږده شوه، هېڅ نه سبا کېږي، کله چې شپه په سبا کېدو شوه نو شمشاد او ملالی دومره ژړلی و چې غږ بې ناست او خبرې بې سمې نه شوې کولای.

بالاخره شمشاد خپله دویمه ستره تکیه توریالی وروړ هم خاورو ته وسپاره، مخکې له دې چې امام په هدیره کې وعظ اونصیحت ترسره کړي شمشاد د توریالی په کبر اوږد وغزېده او تر ژړا وروسته بې هوښه شو، ملگري بې شهزاده او پامیر هغه

موټر کې د کلي روغتون ته یوړ، نیم ساعت وروسته په روغتون کې په هوښ راغی.

د توریالی په کبر ولاړ دیني عالم قاری جمعه الدین خلک امن او ټیکاو ته راوبلل او ټینگار یې دا و چې دنیاوال په افغانستان کې د خپلو گټو د دوام لپاره دلته د جگړې تنور گرم ساتي.

بیا بې ویل افغانستان د دنیا لپاره تر ټولو ښه تنور دی هر یو پکې په خپله خوښه ډوډی پخوي خو د غه تنور زموږ او ستاسو د زلمیو په تنو تود دی.

شمشاد، بریالی، ننگیالی، ملالی او ټولې کورنۍ بې یوه له غم ډکه ورځ پای ته ورسوله، هغه ورځ چې ډېره ترخه او خواشینونکې وه.

فتح خان د شپې ډوډی هم د شمشاد دوی کور ته راوړه او ملالی ته بې ویل:

ورینداری خیر دی، ته خو مشره بې، ډېر ویر مکوه، هلکان دې له ژړا مړه کړل، زغم او صبر ولره، بیایې ویل د الله ج امانت و بېرته بې درنه واخیسته.

هماغه شپه ټول کلي د توریالی د مرگ او د شمشاد د کورنۍ لپاره اسویلي او افسوسونه کول خو لاس ته بې هېڅ هم نه ورتلل.

فتح خان خپل کور ته لاړ، خپه ښکارېده، سولې ته بې ویل: لور مې یو گیلایس تریخ چای راته راوړه، د سولې مور ویل د سولې پلاره ډوډی تیاره ده، مخکې له دې چې فتح خان څه ووايي په لور غږ بې ویل:

سولې وه سولې هله ډوډۍ ژر راوړه پلار دې نن ډېر سترې شوی دی وړی به هم وي، اول ډوډۍ راوړه بيا چای. د فتح خان وچلي چې له ډېر خپګانه ګونځي کړي و او سترګو بې شپول وهلی و، ويل بې:

ناا ډېر سترې او خپه يم هېڅ مې زړه ته نه کېږي يواځې چای راته راوړئ.

سولې چای ورته راوړ، بيا بې ويل:

ولې پلاره ډوډۍ نه خوري؟

د فتح خان په مخ د اوبنکو باران جوړ شو، ويل بې تنۍ ورځ ډېره سخته او له خپګان ډکه وه، د توريالي مرګ يو خوا او د شمشاد بې هوبنه کېدل او ژړا بله خوا، ډېر بې خپه کړم، هغه ډېرې بدې ورځې کولې، سولې په خپله خوله لاس کېښوده، يوه شپبه غلې شوه، بيا بې ويل پلار ځانه څوک بې هوبنه شول؟ پلار بې ويل نور به څوک بې هوبنه کېدل، شمشاد ژړل شو واره بې هوبنه شو اخر مې هلکانو ته ويل چې کلينیک ته يې ورسوئ، کله مو چې د توريالي جنازه خاورو ته سپارله شمشاد بې هوبنه و.

سولې خپله جوړه کړې مړۍ له ډېره خپګانه په غوري کې پرېښوده، څو شيبې يې هېڅ ونه ويل، مور يې سر و خوزاوه، سولې ته يې وکتل ويل بې:

په څه فکر کې لارې چې جوړه کړې مړۍ دې په غوري کې پرېښوده؟

سولې ويل:

هسې د پلارجان خبرو ته مې لږ فکر وکړ.

خپلې کوټې ته لاړه او دغه شپه يې داسې تېره کړه لکه په سکروټو چې ولاړه وي، د شمشاد لپاره ډېره خپه وه، هره شپه يې شمشاد سترګو سترګو ته کېده، څو واره يې په زړه کې دا خبره راغله چې شمشاد ته به زنگ ووهي او پوښتنه به يې وکړي خو زړه نا زړه به يې بېرته ټيلفون کېښود، دا شپه يې همدا سې تېره کړه، شمشاد او سولې دواړو د کانکور د ازموينې لپاره هره ورځ او شپه درس ويلې، چمتووالی يې نيوه څو په دې ازموينه کې د خپلو خوښو پوهنځيو ته بريالي شي خو د توريالي مړينې دواړه له درسه ووبستل.

پنځلس ورځې شمشاد هېڅ درس ونه ويلې، د کانکور ازموينه، وروستي پلانونه او خپلې زده کړيزې هڅې هرڅه ترې پاتې شوې.

د توريالي تر مړينې وروسته ورته د هر سهار او ماښام پيل پيکه اوبدرنگه و، ملالی به هم اوبنکې تويولې او....

پنځه څلويښت ورځې تېرې شوې، د څلويښتي تر خيرات وروسته ملالی چې خپل سر په سره ټوټه تړلی و، ويل بې

شمشاده زويه، توريالي ته دې الله ج جنتونه نصيب کړي، ته دې نو نور خپل درس ووايه چې د کانکور ازموينه دې په مخکې ده. شمشاد بې د مور ددې خبرې په اورېدو لومړی په خپل ځای کې چوپ پاتې شو، آه بې ونه کړ، د څو شپو په تړېدو يې ورو ويل سمه ده ملالی ادي.

د کانکور ازموينې د چمتووالي کتاب يې له ځانه سره واخيسته او له کوره ووت، غوښتل يې د سولې له احواله ځان خبر کړي،

کتاب یې خلاص نه کړ، په لاره یې لږزیدلي قدمونه اخیستل، ورو یې له ځانه سره ویل چې که درس هم ووايم او کانکور کې هم د خپلې خونبې پوهنځي ته بريالی شم د اقتصادي ستونزو له امله زده کړې نه شم کولای.

توريالی لالا یې ورپه زړه شو، په غوسه یې دا تپه د شونډو په سر تېره کړه.

که غم له غمه شرمېدلی

په ما به نه راتلل جوړه جوړه غمونه

خو قدمونه یې نور هم واخیستل، د سولې دوی په دروازه یې سترگې ولگېدې، ډېره موده یې د سولې بادامي سترگې، کنج کنج باڼه، توري او مارډوله زلفې، چناري پزه او د مالوچ په څېر سپین مخ نه ولیدلی، هغه یې په ذهن راوگرځېده، په کوڅه کې یې ایسته ایسته وکتل، هېڅوک ورته معلوم نه شول، ځکه شمشاد غوښتل چې د سولې خور او زړه رانېسکونکې غږ په خپلو مینو غوږو واوري، خپل بنی لاس یې د واسکت کینې جیب ته تېر کړ، تېلفون یې راووسته، په بنېښه یې ورته گوتې تېرې کړې، د سولې شمېره یې د زړه په سر لیکلې وه. د سولې شمېره یې ډایله کړله، تېلفون یې غوږ ته نژدې کړ خو د اتصالات شبکې ورته ویل چې تاسو په خپل حساب کې د اړیکې ټینګولو لپاره کافي کړېدت نلري، بېرته یې د تېلفون د پرې کولو بټن کېکارېله، په غوسه یې ویل:

زما خواړه نصیبه.....

د سولې دوی دروازې ته یې په ځیر ځیر وکتل، مسکې شو، په زړه کې یې تېره شوه:

که دیدن وشي که ونه شي

د یار په کلي تگ راتگ مزه کوينه

خو قدمونه یې نور هم واخیستل د کلي دوکان ته ودرېده، د شمشاد له قسمته د هغه دروازه هم بنده وه، زړه نا زړه یې د دوکان دروازه وټکوله، د ژمي لومړۍ ورځې پیل شوې وې، هوا سره وه، شمشاد خپل لاسونه په جېبونو کې اچولي و، بیا یې د دوکان دروازه په خپله پښه وټکوله، شمشاد په بېرته دروازه ټکوله، کتاب یې قات کړ او د خپلو کالیو د اړخ جیب ته یې واچوه، غوښتل یې بیا د دوکان دروازه وټکوي خو دوکاندار په خپله حویلی کې وټوځېده ویل یې:

څوک یې درغلم یوه شپبه، دوه درې شیبې نور هم ودرېده، دوکاندار له دننه د دوکان دروازه خلاصه کړه، شمشاد په بېرته ویل:

کاکا ښه یې، اتصالات کړېدت کارت مې پکار دی، دوکاندار ځان اخوا او دینخوا کړ، شمشاد په بېرته بیا ورته ویل:

کاکا - کاکا د اتصالات کړېدت کارت راکړه، دوکاندار خپلې شونډې راټولې کړې، د دوکان له دروازې بیرون راووت او له خولې شنه نښور بیرون توف کړل، په خپله مخکنۍ لمنه یې خوله پاکه کړه، شمشاد ته یې په خدا ویل:

وراره ولې بېرته کوي؟ خیر دی کارت درکوم، بیا یې وځنډل ویل یې:

هلکه شمشاده لکه چې کومې ملګرې ته دې زنگ وهې، ډېر په بېرته ښکاري، شمشاد غلی شو، ورو یې ویل:

سولې ورته ويل:

زړه دې نو غواړي چې د ملک لور پرته له غمه او فکړه خپله کړي؟

دواړو وخنډل، خدا بې لانه وه خلاصه چې شمشاد خپل کتاب له جيبه راوويستې ويل بې:

زه نو سولې جانې درنه ځم، د کانکور ازموينې لپاره درس وایم سولې اجازه ورکړه، شمشاد په سرک خوشاله روان شو، ځکه د سولې دیدن او له هغې سره په خبرو کولو يې زړه خوشالېده، له خوشالۍ يې زړه ټوپونه وهل، په سرک يې د کتاب پانې اړولې او میده میده قدمونه يې اخیستل.

تر ډېره يې په شمشاد پسې کتلې، بيا کويې ته راغله او خپل کتاب راواخیسته خو د کانکور ازموينې ته چمتووالی ونیسي، کتاب يې لاس کې ونيوه، روحاً له شمشاد سره او تش کالبوت په کور کې وه، پسته او سپينه څنگل يې له خپلې زنې لاندې کړې وه، هغه سره د يوځای والي فکرونه يې کول. د سولې مور غوتې د کويې ور خلاص کړ، سوله د شمشاد په يادو کې دومره ډوبه وه چې مور ته يې هېڅ پام نه شو، غوتې خپل غوږونه چچ کړل، په رډو رډو سترگو يې ورته وکتل، يوه شېبه يې هېڅ ونه ويل، حيرانه ودرېده، سولې ته يې په ځېر ځير وکتل، بيا يې په غوسه او په خدا ويل:

اې څه خبره ده څه فکرونه کوي؟ د ميينانو په څېر فکرونه کوي، د چا څېره دې د خپلو سترگو په کتابچه کې نقاشي کوله؟

سولې ژر بيرته په بالښت تکيه وکړه، مور ته يې وکتل چې په ځير ځير ورته گوري، بوخه په دروازه کې ولاړه ده، په خدا يې

ويل:

په دې کتاب کې جالبې او مهمې پوښتنې شته هغې ته حيرانه شوم چې د کانکور په ازموينه کې به يې څنگه حل کوم او د خوبې پوهنځي ته به بريالی کېږم.

نالوستې غوتې وخنډل د سولې په لور ور روانه شوه، سوله يې په غېږ کې ټينگه ونيوله، ويل يې:

سولې لورې، اورېدلې مې دي چې ډېرې لوستې نجونې ژر ميينيرې نو که په چا دې زړه بايللی وي، غوتې مور ته دې ووايه هسې دې هم پلار وايي چې سولې لور ته مې وایم چې په خپله خوبه واده وکړي.

سولې وخنډل ويل يې:

نا ادې ته هم څنگه فکرونه کوي، زه د درس غم کوم ته د واده د سولې خبره نه وه خلاصه، غوتې يې خبره پرې په خوله کې ور وچه کړه ويل گوره سولې پلار دې چې کومې خبرې وکړي عملي کوي يې.

سولې وخنډل، خدا يې په بيخي ډېره کړه

غوتې ورته ويل:

سولې گوره چې ستا په زړه مې خبره وکړه څنگه خاندي او خوشاله يې؟ خو گوره د پلار يوه خبره دې له هيره ونه وځي.

سولې په خدا او حيرانتيا ويل غوتې ادې کومه خبره؟

مور يې ويل:

سولې لورې پلار دې وايي چې سوله لوستي ځوان او په داسې کورنۍ کې ورکوم چې ښه مالداره او شتمن واوسي.

سولې په غوسه ويل:

پلار مې عجیبې خبرې کوي، شتمن کور دې ورک شي، هره ورځ به گلله گلله میلمانه راځي او زه به ورته چای او ډوډۍ تیاروم، دومره مې له وسې نه کېږي، زه غواړم پوهنتون ووايم او وروسته له واده دنده ځانته پیدا کړم.

غوټۍ وخنډل، ویل یې:

سولې لورې په کوم لوستي او غریب هلک مینه شوې یې، ستا چې خوښ وي مونږ پکې هېڅ هم نه وایو.

سولې ویل:

ناا ادي هېڅ خبره نده، سوله ستا لور ده په هر عادي ځوان نونه مینېږي.

شمشاد خپل کتاب میده میده لوسته او قدمونه یې اخیستل، یو وخت یې پام شو چې په کتاب لوستلو آن د کندوز د سین خنډې ته یې ځان رسولی.

د سین په غاړه په یوې غټې او سپینې تېږې کیناسته، هغه دوه شپې وړاندې له سولې سره د یوځای کېدو خوب لیدلی و، مخ یې روانو او بوته واړوه، بیا یې خپل خوب ورته وویلې.

مرغانو د ژمي په دې ساړه موسم کې ډول ډول غږونه کول، اوبه چې تر پخوا په سین کې کمې شوې وې په تېږو به چې لگېدې یو ډول سندرېز غږونه ترې وتل، موسیقي یې خپروله، کتاب یې خلاص کړ، یوه پاڼه درس یې زده کړ، بیا یې جیب ته لاس کړ او تېلفون یې راووسته، غوښتل وگوري چې ساعت څو بجې دی خو یوه ټپه یې ذهن ته راغله په هغې پسې یې بله ټپه د شونډو په څو کو تېره کړه، بیا یې سوله یاده کړه، کتاب یې بېرته بند کړ، سر یې په زنگنو کېښوده،

ځان یې په خپله کورتۍ کې راپټ کړ، څو شیبې همدا سې تېږې شوې، د تېلفون په پیغام خونه یې گوته کش کړه، سولې ته یې په پیغام کې ولیکل:

خاورې به درس زما په یاد شي

کتاب په لاس یې مسیجونه درلېږمه

پیغام یې سولې ته ولېږه، په هوا کې د کارغانو غږونه شول، کاغ کاغ یې کاوه، شمشاد له ځانه سره وخنډل ویل یې:

مالا د ژمي د سوند توکو غم ندی خوړلی خو کارغان بیا واوره غواړي.

کتاب یې بیا خلاص کړ او په همدې سپینې تېږې ناست او د سین په غاړه یې درس پیل کړ، پوره دوه ساعته یې درس وویلې د سین د غاړې ساړه باد یې غوږونه وریځ کړل، کتاب یې بند کړ، بیرته د غره ډډې خواته روان شو

ژمی و او ونو خپلې شنې جامې ویستلې وې، پانې یې نه درلودې، ځکه ډېرې لږې سیمې هم د شمشاد د سترگو له نینګګه ښکارېدې.

کین اړخ ته یې خپل مخ واړوه او د بغلان د بورې فابریکې لورې او لویې ودانۍ ته یې وکتل، په غوسه یې ویل:

دا فابریکه ښه بوره نه جوړوي، هسې نړیوال شهرت لري، ځکه د دې فابریکې بوره دومره خوږه نده لکه د سولې نوم.

سولې وروسته له غرمې دوه بجې د شمشاد پیغام وکوت، د هغه ټپه یې ولوسته په زوره زوره یې وخنډل او خپلې کوټې ته ننوته، ورځې بیګا کېدې او شپې سبا کېدې د شمشاد پنځم ورور نومیالی چې درې کاله یې په ایران کې وتلی و د توریالی د

مړینې له خبریدو وروسته بیرته خپل هیواد ته راغی.
ملالی ویل:

زویه ښه شو چې راغلی، بیخي خوب نه وړلم، ځوانیمرگ
زریالی او توریالی مې یاد بدل ته مې هم یادېدې، دعا مې الله ج
قبوله کړه.

نومیالی له غم ډک ناست، سترگې یې له ژړا ډکې ډکې کیدې
ویل یې:

ادې یاد بدل خو پکې شته، زه هم په ایران کې خوب نه وم، د
پردي وطن مسافري او هلته مزدوري کول اسانه نده، ټوله
کورنۍ مې یادېده، بیا یې له خپله ځایه پورته شو او د ملالی
په زنگانه یې سر کېښوده، یوه شپبه غلی څملاسته، بیا یې ویل:
ته مې ملالی ادې بیخي ډېره یادېدې، لس ورځې نورې هم تېرې
شوې، په دې ورځو کې شمشاد او سوله د پخوا وختونو په
پرتله ډېر بوخت و، دواړو په ځان شپه او ورځ یوه کړې وه درس
یې ویلې چې په کانکور ازموینه کې ډېرې نومرې ترلاسه کړي او
د خپلې خوبې پوهنځي ته بریالي شي.

بله شپه ټول په کور کې ناست و، بریالي ویل:

شمشاده ته دې زده کړې کوه، بیا یې د ننگیالي، نومیالي،
شمشاد او ملالی سترگو ته وکتل، هېچا هېڅ هم ونه ویلې.

بریالي ویل:

توریالی لالا دې الله ج وښيي، لاس او پښې به یې کولې سرکال
د پاچا ځمکه کې غنم هم هغوی خپله کښت کوي، نومیالی هم له
ایرانه راغی، شمشاد ورورک هم ښایي د کانکور په ازموینه کې

بریالی شي ځکه ډېر درس وایي زه پرې باور لرم نو لگښت مو
زیات او عاید مو کم شو.

ملالی په خپل ځای کې وخورېده، په تریو تندي یې بریالي ته
ویل:

هلکه کومه خبره خو کوي شف شف مه کوه خبره دې سپینه وکړه
شمشاد ویل:

ملالی ادې بریالی خبره په نیمه کې کوي خو زه په یوه نیمه هم نه
پوهېږم، ټولو وخنډل، بریالی یوه شپبه چوپ شو، بیا یې ویل:

زه یوه خبره کوم راباندې غوسه نه شی، ملالی نوره هم غوسه
شوه، تندي یې گونځې وکړې، وچلی یې تروش نیولی و،
پوهېده چې بریالی کوم تصمیم نیولی او غواړي کومې خواته
لاړ شي.

بریالی غلی شو خو شمشاد ویل:

ادې ته یې پرېږده چې بریالی څه وایي؟

ملالی د وچې شیریني قاپ ځانه ته راټږدې کړ، یو شیرینک یې
خولې ته واچوه او د شنه جای پیاله ورته شمشاد له ترموز ډکه
کړه،

ویل یې:

اورم یې ووايي.

بریالي ویل:

مورې، د کور روزگار مخ ته وړل اسانه کار ندي، کښت او کار
هم نشته وروسته تردې به څه کوو او څه به کېږي؟

ملالی یې خبرې ور پرې کړې په غوسه یې ویل:

هلکه څه غواړي ووايي؟

د بريالي له سترگو خو څاڅکي اوښکې راغلي، ژر يې وچې کړې چې ملالی يې ونه ويني، بيا يې ويل که مو خوبنه وي، که مو خوبنه وي، که مو خوبنه وي؟

دا خبره يې خو واره تکرار کړه اخر شمشاد ورته ويل:

لالا ته ووايه چې څنگه کار دی او په څه شي کې خوبنه غواړې؟ بريالي سوړ آسویلی ووېسته، ورو يې ويل:

زه غواړم چې ستاسې په خوبنه د روزگار د چلولو لپاره ملي اردو ته لاړ شم او په حکومت کې دنده وکړم، که پنځلس ذره افغانی زه کور ته هره میاشت راو لېږم نو چانه به نه پوروي کېږو، بيا يې ويل:

د توريالي لالا د گور او کفن پیسې مو چې له جانباز اکا په پور اخیستي هغه به هم خلاصې کړو.

شمشاد وخنډل ويل يې:

هو د جانباز اکا پیسې که ژر بېرته ورنه کړو، د ورځې به پنځه واره راځي او هرځل به شپږ کپې نصور هم خولې ته اچوي، ټولو وخنډل، ملالی هېڅ هم نه ويل خو نوره هم غوسه شوه، ورونه يې ټول همغږي و چې بريالی دې ملي اردو ته لاړ شي، ملالی په خپل ځای کې نېغه کیناسته او ويل يې:

هلکه بريالیه دا خپلسري تصمیمونه مه نیسه چې گټه نه کوي، بيا يې ويل:

زريالي او توريالي هم زما ونه منله اخر خو دې انجام ورته وليده، خبرې ټولو بس کړې، درې ورځې نورې هم تېرې شوې، سولې شمشاد ته پیغام را لېږلی و او پکې ليکلي و چې بايد نن په تېلفون خبرې ورسره وکړي.

سولې د شمشاد د ليدو مینه د تېلفون په خبرو هم ماتوله، شمشاد بيا د سين غاړې ته لاړ، کتاب يې ولوسته، تېلفون يې وکوت چې پیغام ورته راغلی.

شمشاد مخکې له دې چې پیغام خلاص کړي بيخي خوشاله شو، پیغام يې وکوت، ژر يې د سولې شمېرې ته زنگ وواهه...

سولې د شمشاد تېلفون پرې کړ، لږې شپې تېرې شوې، د شمشاد تېلفون ته يې زنگ وواهه، تر سترې مه شي وروسته سولې شمشاد ته ويل:

اې شمشاده! د کانکور ازموینه را ورسېده، ته د کوم ولايت پوهنتون انتخابوي؟

شمشاد وخنډل ويل يې:

زما سولې زه ټول د بغلان پوهنتون پوهنځي انتخابوم سولې ويل بيا اا خوزه د کابل پوهنتون انتخابوم

شمشاد وخنډل ويل يې:

دا خبرې دې نه منم ته پرته له ما هلته کله اوسېدی شي؟

سولې پوښتنه وکړه، ولې شمشاده د بغلان پوهنتون ټاکي او ولې له بغلانه ليرې نه ځي؟ شمشاد لومړی چوپ شو، له ځمکې غږ ووت له شمشاد نه، بيا سولې پرې راغږ کړ، لکه چې ځواب مې نه لري؟

شمشاد ويل:

نااا خو که د بل ځای پوهنځي ته بريالی شم نه يې شم ويلي، غريو نيولی شو، ويل يې:

زريالی او توريالی لالا مې مړه شول، نوميالی لالا مې هم له ايرانه بېرته راغلی دلته وزگار گرځي، د پاچا کاکا ځمکه هم

نوميالی په شونډو کې مسکي شو، کوټه کې يې د کورنۍ ټولو غړو ته وکتل، د بڼې لاس غټه او د شهادت په گوته يې خپل برېتونه کش کړل، د لاس په ورغوي يې د چاي خالي پيالې ټپوله...

بريالي چې د ملالی تندی ته وکتل پوه شو چې ډېره غوسه ده، غونج په خپل ځای کې کیناسته، خپلې غزولې پښې يې راټولې کړې، نوميالي ته يې په سترگو کې اشاره وکړه چې غلی شه خو هغه پوه نه شو،

شمشاد نوميالي ته وکتل، بيا يې ويل: ملالی ادې نوميالی لالا څومره خوشاله ده، بيا يې کت کت وخنډل ويل يې:

نو د چا څنگ ته ورځي، لېمې وريندار په ده گرانه ده خو په لېمې بيا نوميالی بيخي ډېر گران ده.

ملالی په غوسه ويل سمه ده ټول لار شئ، نوميالی به ليلاي وي او تاسو يې ديرا، بيا يې ويل: خلک به دا متل دريسې وکړي. يوه ليلاي - لس يې ديرا بريالي ويل:

سمه ده ملالی ادې زه نه ځم، بيا يې ويل: ماته به ادې سبا ته اجازه راکړي زه نو ملي اردو ته ځم، مجبوريت دی له بڼې ورځي نه ځم.

ملالی بريالي ته وکتل، سترگې يې پر ور رډې کړې، له غصې توره او شنه واوښته، بيا يې ويل:

برياله ځوان يې، وينه دې گرمه ده، الله ج روزي رسان دی، خیر دی ښه ډوډی به نه خورو وچه او لمده به خورو، ماشومان به دې درباندي راټول وي.

شمشاد بريالي ته ويل:

ادې ريښتيا وايي تاندي اورېدلي چې د کور گټه د لاهور گټه ده، همدلته کار کوه لالا، اردو څه کوي، د هېواد وضعيت کړکېچن دی، تاوتریخوالي ډېرشوي، جگړو زور اخيستی، د ملي اردو دنده ډېره خطرناکه ده.

بريالي چې خپلې سترگې د کوټې په چت کې گنډلې وې، شمشاد او ملالی ته يې وکتل، پوه شو چې د ملالی غوسه کمه شوې، بيا يې ويل:

تاسو ولاړ شئ او ماته هم سبا اجازه راکړئ چې زه هم پخیر لاړ شم.

ملالی سوړ آسویلی ووېسته، په مخ يې اوبنکولارې جوړې کړې، د کوټې قالينې ته يې کتل، د خپل لوی کتان ټيکري په يوه څنډه يې اوبنکې پاکې کړې، ويل يې: برياليه زويه، تر تاسو زه ډېرې اندېښنې کوم، چې د کورارتياوې به څنگه پوره کوو، د نوميالي واده ته به کله تيارېږو، د شمشاد پوهنتون به څنگه شي او داسې نورې ستونزې...

خو پوهېږې گرانه زويکه، زړه مې نور ارې ارې دی، د غمو زغم نلري، د ځوانيمرگ توريالي او زريالي مرگ مې ملا راکوپه کړه، سترگې مې د پخوا په څېر ديد نه کوي، که په سترگو هره شېبه نه ژاړم خو زړه مې هره شېبه د ژړا کوربه وي، د زريالي او

توريالي ميرمن او اولادونه راته پاتې شول، د هريوه ميرمن چې وينم زړه مې قلم قلم کېږي، خدای ج مو دې پاتې ژوند ښه لري او زما له زړه خبر مه شی.

د ملالی خبرې نه وې خلاصې، بريالي يې بيا ورونو ته وکتل، هېڅ يې ونه ويل، سر يې وخوزاوه، ورو يې له ځانه سره ويل: نوڅنگه وکړو مورې؟ ټولې لارې بندې دي، دومره ځمکه هم نشته چې کښت يې کړو او اردو ته لاړ نه شم، نصيب به مو همدا وي ادکې.

ملالی زړه نا زړه ويل:

سمه ده برياليه زويه، زما زړه نه ده خو ته چې ډېر شله يې، اجازه درکوم ژمنه به راسره کوي چې جگړې ته به نه ځي.

ننگيالی په خپل ځای کې وښورېده ورغبرگه يې کړه: سمه ده مورې، بريالي لالا خو تر لسم ټولگي پورې ښوونځی لوستی دی، هلته به لخيره بریدمل شي، کومه ښايسته شعبه کې به دنده ترسره کوي، بيا يې په کړس وځندل ويل يې:

ملالی ادې که کومه شعبه کې اوړی بيخ سوري او ژمی گرمې بخاری ته تېر کړي داسې به تيار او ښايسته شي چې والا که يې زه او ته وپېژنو، د څوارلس کلن ځوان به خبر به شي.

نوميالي ويل:

برياله لالا گوره اردو کې ستا په څېر چالاکه او ځيرک خلک ښه چلېږي، ستا خو هسې هم خوله او سترگې خبرې کوي، هلته هم همداسې اوسه، ځان تکړه که، د ملالی په سترگو کې يو عالم خبرې، په زړه کې يې ددنيا پراته غمونه ښکارېدل، په تن هم ډېرو غمو کمزورې کړې وه خو بريالی ته يې اجازه ورکړه چې

ملي اردو ته لاړ شي، شپه ملالی همدا سې په اندېښنو تېره کړه چې سبا يې زوی ترې بېلېده او ملي اردو ته - ته خو نوميالي دا شپه ښه په خوشالی تېره کړه ځکه چې سبا يې د ځس، کور ته روان و او شمشاد بيا پرته له دې هرڅه خوښ و.

د سهار او به چې بريالي ځان تيار کړ چې ملي اردو ته وخوزېږي، کور کې ټول ورته راټول شول، بريالي يې له خپلې مېرمنې سره مخه ښه وکړه، نوميالي او ننگيالي سره يې مخه ښې ته چمتووالی ونيوه خو شمشاد ته يې ويل: بايد د مرکزي بغلان تر ښاره يې ملتيا وکړي او ورسره گډ تر هغه ځايه لاړ شي.

ملالی نه غوښتل چې بريالی خپه رخصت کړي، د مخې ښې په موخه د بريالي خواته راغله، د هغه په غاړه کې يې لاسونه واچول، بيا يې غېږ کې کلک ونيوه، څو شپې همدا سې ولاړ پاتې شول، د کورنۍ ټولو غړو ورته هک پک کتل، ملالی په خپلو دواړو لاسونو د بريالي مخ په لاسو کې ونيوه، هغه يې لومړی په مخ او بيا په تندي ښکل کړ، د مخې ښې د مراسمو چمتو والی يې ونيوه.

عام دود د بغلان په دې پښتون مېشته سيمه کې د مخې ښې لپاره موجود و، کله به چې څوک لري مسافری ته تلل دا دود به عمر خوړلو ميرمنو ترسره کاوه.

ملالی له خپلې کوټې قرانکریم راواخيسته، مخکې له دې چې ترې پوښونه لري کړي ښکل يې کړ، د حويلۍ په دروازه کې ودرېده، درې واړه يې بريالی ترې لاندې يو خو اوبل خوا تېر کړ، مخکې تر تگه ملالی بريالي ته ويل:

په بیک کې مې درته کلچې او د غنمو نینې ځای پرځای کړي دي، کچیرې وږې شوي نو ویې خوره.

بریالی روان شو، د ملالی په لاس کې له اوبو ډکه یوه پلاستیکی زړه کوزه کڼه وه، بریالی پسې یې اوبه وشیندلې خو په مخه یې رنایې شي.....

شمشاد بریالی په ښار کې د کابل په لور رخصت کاوه، ښې ډېرې اوبنکې یې تویې کړې خو بریالی ونه لیده، په شمشاد ښار خولې لگولې، ځمکې ځای نه ورکاوه، آسمان هم ورته ظالم ښکارېده چې دده تر سیوري لاندې یې بریالی ورور له مجبوریته اړ شو چې ملي اردو ته لاړ شي.

همداسې خپه د کور په لور پلې روان شو، سوله یې ور په زړه شوه، زړه نازړه یې هغې ته زنگ وواوه، ډارېده چې که د سولې پلار فتح خان په کور کې وي نو هغې ته مزاحمت کېږي خو بیا یې هم زړه صبر ونه کړ او زنگ یې ورته وواوه. سوله یې د پلار په څنگ کې وه تیلیفون یې ژر بې غږه کړ، پلار ته یې ویل:

ټولگیوالې یې برېښنا زنگ وهلی، خپلې کوټې ته لاړه، له کړکۍ یې د خپل کور ټول غړي وڅارل، بیا یې د شمشاد شمېرې ته زنگ وواوه، سلام او سترې مه شي یې سره وکړه، سوله د شمشاد له خبرو پوه شوه چې په کومه خبره خپه ده، د خپگان پوښتنه یې ترې وکړه، شمشاد ژر غونۍ غوندې شو، بیا یې ویل:

زما سولې ډېر خپه یم بیخي ډېر، ځان نه شم کنټرول کولای، بریالی لالا مې لاره ملي اردو ته، خو ته چاته مه وایه، دا خبره ډېره نه شي، خوله یې په زور خلاصه کړه، زړه نازړه یې ویل: سولې شل ورځې د کانکور ازموینې ته پاتې دي، ته له کوم پوهنځي سره مینه لري؟

هغې ویل:

ته یې ووايه

خوشمشاد ټینګار کاوه چې نا سولې اول یې ته ووايه سولې په خدا ویل:

زه خود اقتصاد پوهنځي سره مینه لرم غواړم هغه پوهنځي ووايم خو ته یې هم زما لپاره انتخاب کړه، که خدای ج کول دواړه به یوځای په یوه ټولګي کې واوسو

شمشاد ویل ناا سولې زه اقتصاد پوهنځي نه وایم، نه مې خوښېږي، غواړم زه د بغلان پوهنتون پښتو ادبیات ووايم، زما انتخاب همدا دی، لومړی همدا ټاکم او تا هم مجبوروم چې ته یې هم وټاکي.

لس دقیقې شمشاد او سولې په دې خبرې وکړې، سولې ټینګار کاوه چې د کابل پوهنتون اقتصاد پوهنځي یې خوښ دی او باید شمشاد هم هغه وټاکي او شمشاد بیا ویل چې د بغلان پوهنتون پښتو ادبیات یې خوښ دي سوله هم باید دلته پوهنتون ووايي.

سولې نه منله او خبره یې داوه چې پوهنتون په خپله خوښه وایي سولې شمشاد ته ویل:

شمشاد جانہ ډېر مه شله کېږه زه کابل کې پوهنتون وایم، بغلان مې هېڅ ندی خوښ، شمشاد په غوسه ورته ویل:

سولې ستا دا خبرې په دې معنا دي چې ته ماسره مينه نه لري او زما په خوښه پوهنتون نه انتخابوي.

د شمشاد له دې خبرې وروسته سولې په زوره زوره وخنډل خندا يې نه وه خلاصه، شمشاد يې ورته ویل:

خانده خانده، متل مې اوریدلی و خو لیدلی مې نه ((په چا غم په چا بنادي په چا کراره کراري))، سوله غلې شوه، تر لږې چوپتیا وروسته يې ورته ویل:

اې شمشاده زه درسره ټوکې کوم، خوښیږي مې چې تا ډېر وزوروم، ستا غوسه هم عجیبه ده، او زه بیخي بل ډول یم، اوس دېته گوره چې ستا له غصې هم خوند اخلم بیا يې ویل:

شمشاده زوروره زمالومړنی د خوښې پوهنتون کابل او پوهنځی اقتصاد دی خو ستا لپاره د بغلان پوهنتون د ادبیاتو پوهنځي پښتو سوله ټاکم.

شمشاد وخنډل ویل يې:

هغه متل لکه چې ریښتیا دی

سولې ورته ژر ویل کوم متل؟

شمشاد ویل:

بیردي ویلو ته مې پرېږده، زریالي لالا به مې هر وخت ویل چې یار د یار لپاره خوري د غوايي غوښې او توریالي لالا به مې دا ټپه هر وخت ویلې

یار مې هندو زه مسلمان یم

د یار لپاره درمسال جارو کومه

سولې وخنډل، بیا يې ویل:

شمشاد جانہ بنکلوم دې، پلار مې راغی بل وخت غږېږو، مينه درسره لرم.

پنځلس ورځې نورې هم تېرې شوې، په شمشاد او سولې د هجر پنځلس ورځې پنځلس کاله تېر شول، یو او بل يې ډېر یادېدل، د خلکو خبرې، ټولنيزې ستونزې، ناوړه دودونه، د شمشاد او

سولې چوپتیا او کم جرات هغه څه و چې دوی يې دېته اړ کړی و چې په یوه کلي کې په اونیو اونیو یو د بل دیدن ونکړي.

سولې د شمشاد د نشتون درد په زړه کې دننه تېروه، هېڅوک يې د باور نه و چې ددې اړیکې يې خبر کړي وای، بله ورځ د

کانکور ازموينې کارتونه وپېشل شول، دواړه په یوه ورځ ورغلی و چې کارتونه ترلاسه کړي، د شمشاد او سولې دعا

خدای ج قبوله کړې وه او د دواړو ای ډي سره ډېر کم توپیر درلود او په یوه ټولگي کې يې ازموينه شوه، ترڅو چې ازموينه

پیل کېده ځینو نجونو او هلکانو هڅه کوله چې د ټیلفون په گوگل کې څه زده کړي، ځینو نورو بیا یو له بل سره مشورې

کولې او هغو چې ازموينې ته چمتووالی نه و نیولی نورو تکړه نجونو او هلکانو ته يې غاړې پټې پټې کولې چې بیا به مونږ ته

نقل راکوئ که چیرې د ازموينې فورم مویو، ځینو ژمنې کولې او ځینې په خپل غم کې ډوب و.

له وړاندې ازموينې پرې اغېز كړی و خو شمشاد او سولې ته په مړه خپته د يوه او بل دیدن، د زړه رازونه سره شريكول بيا يو كانكور نه سل كانكور و، يو بل ته يې په خیر خیر كتل، ازموينه يې بيخي هېره وه.

د سولې خوا او شاته نور هلکان او نجونې ناستې وې خو شمشاد او سولې نورو ناستو ته د ږندو په سترگه كتل.

هو ريښتيا هم هغوی رانده و، سترگو يې دید درلوده، هرڅه يې لیدل، خو د خپلې ازموينې په غم کې دومره ډوب و چې سوله او شمشاد لا د چا په یاد نه و.

سولې په خیر خیر شمشاد ته كتل، په هغه يې سترگې گڼدلې وې، بيا شمشاد ته په شونډو کې مسكې شوه، ورو يې ويل:

اې شمشاده لږ وړاندې راشه!

شمشاد ایسته ایسته وکتل، په ټولگي کې يې ټول هلکان او نجونې وڅارلې، هرڅوک په خپل غم کې ډوب و، ورو ورو روان شو، سولې ته مخامخ ودرېده، ويې خندل، بيا يې د سولې په سترگو خپلې سترگې وړ خښې، په خندا يې ورته كړل، سولې كه دې د بغلان پوهنتون انتخاب نه كړ درنه خپه كېږم. سولې خپلې شونډې خلاصې كړې خو خبرې يې شمشاد وپرې كړې.

د شمشاد خوله له خندا ډكه وه، بيا يې سولې ته ويل:

اې ليونۍ ته خبره يې؟

سولې خپله لاندنۍ شونډه په غاښ كړه، د سولې يو عادت دا و چې د حيرانېدو په وخت کې به يې خپله لاندنۍ شونډه په غاښو کې نيوله، دا ځل يې همدا چل وکړ، بيا يې ويل:

نا شمشاده جانته ته بې چې راته ونه وايي څه فالبينه خو نه يم چې خپله پوه شم

شمشاد د سولې سرو سرو غومبرو ته وکتل، د هغې د بادامي سترگو په نيننگک کې يې خپله خپره وکتله،

شين شو په خدا شو، بيا يې ويل:

توريالی لالا دې خدای ج وښيي، بريالی لالا لار او لخيره يوه نيمه مياشت وروسته د نوميالي لالا واده کوو،

ويې خندل بيا

بې سولې ته ويل:

سولې ته خوبه واده ته لخيره راځي؟

سولې سر و خوزاوه او د سر په ښورولو يې د هو ځواب ورکړ، سوله حيرانه شوه، ويل يې:

شمشاده! څنگه دې دا پوښتنه وکړه؟

شمشاد ويل:

هسې سولې هېڅ کومه خبره نه وه.

سولې لږ خپل تندې تريو کړ، شمشاد ته يې وکتل، ويل يې: شمشاده، زه درباندي څومره ډېر باور لرم او ته رانه او ښان په بډه

وهې، مانه خبرې پټوي، زه درته پردۍ ښکارم او که دې د زړه د نړۍ خبرې ماسره نه شريكوي.

شمشاد ويل:

سولې جانې ته هم د پخوا په څېر له قهره ډكه يې، ژر ژر مه غوسه كېږه كنه نو شمشاد هم درته غوسه كېږي، د شمشاد په

خوی خو بلده يې؟

سولې وخنډل، بيا يې شمشاد ته ويل:

اې له ما خبره مه پتوه د نوميايي واده ته چې زه درشم کومه خبره خو به نه وي؟

شمشاد يو قدم نور هم سولې ته ورنژدې شو، بيا يې ورته کړل: سولې متل مې اوريدل چې (د زړه خبره په خوله خبره) خو ته ريښتيا په زړه هم پوهېږې، بيا يې ويل:

سولې جانې نوميايي لالا چې لخيره واده وکړي بيا لخيره زما نوبت ده، ادې او ورونه به ماته ريباري پيل کوي خو زه لخيره توتتته تاته ريباران درلېږم او لېمې وريندارې ته وايم.

بيا يې ويل:

سولې لېمې وريندار ته مې ويل چې زه ميين يم خو ستا نوم او ستا په اړه مې ندي ورته ويلې.

سولې وخندل ويل يې:

شمشاده! تا لکه چې ډول غاړې کې اچولی او ډنگوې يې چې سوله په ما او زه په سولې ميين يم ههههههه

شمشاد وخندل ويل يې:

نا نو تاته دې خدای خبره نه درکوي، بيا يې په خندا کې سولې ته ويل:

سولې له خبرې کوچ باسې، هره خبره ډېره شاربې، هغې بنا کړل خو شمشاد د سولې خبر ورپري کړه ويل يې:

سولې که واده ته راغلې، ناوې وريندارې لېمې ته دې وربنيم چې دغه سوله ده او زه په دې ميين يم، سوله يوه شېبه په خپله چوکۍ کې غلې کيناسته، فکرونه يې پيل کړل.

د سولې فکرونه لانه و خلاص چې استادان ټولگي ته رانوتل، شمشاد غټ غټ قدمونه واخيستل او ژر يې په خپله چوکۍ کېناسته، بيا يې مخ سولې خواته ورواړوه، ويل يې:

سولې د بغلان پوهنتون، د پښتو ادبياتو پوهنځي دې بايد اول انتخاب وي.

د ټولو نجونو او هلکانو زړونه درزېدل، پرته له استادانو په ټولگي کې ناستو نجونو او هلکانو هېڅ غږ نه کاوه، ټولو ساه هم په زوره نه وېسته، آن د شمشاد د لاسي ساعت ټکا درې متره لرې په ټولگي کې سولې اورېده، ټولو په استادانو سترگې گڼدلې وې او نېغ نېغ يې ورته کتل.

ازموينه پيل شوه، شمشاد او سولې ډيري پوښتنې حل کړې، ځکه چمتووالي يې ډېر نيولې و، دواړو رڼې ورځې او تورې شپې د کانکور ازموينې په چمتووالي بېگا او سبا کړې وې.

د پوښتنو تر حل وروسته شمشاد سولې ته وکتل او سترگې يې ورته وکړ چې د بغلان پوهنتون پښتو ادبيات انتخاب کړي، سولې د شمشاد په زړه همداسې وکړل او خپلې پارچې يې استادانو ته وسپارلې.

سوله د پوهنتون په انگړ کې خوشاله ولاړه ځکه پوښتنې يې ډېرې حل کړې وې، پام يې شو چې شمشاد هم له دوهمه پوره راکوز شو، يو خوا او بل خوا يې کتل.

سولې يې مخې ته ورغله او پوښتنه يې ترې وکړه: شمشاد ويل:

ازموينه ډېره ښه وه، ډاډه يم چې ازموينه کې به بريالی کېږم، بيا يې سولې ته وکتل، هغې ورته په کړس وخندل، ويل يې: شمشاده ته چې ډاډه يې نو زما هم ډاډه شته چې کانکور ازموينه کې به د بغلان پوهنتون پښتو ادبياتو ته بريالی کېږم.

شمشاد چې د سولې يوازنی ميين و، په خندا يې ورته ويل:
 بسا کانکور ازموينه کې بريالی کېږم خو چې زه به ستا په
 ريباری کې هم کامياب شم کنه؟

سولې په خندا او حيرانتيا ورته ويل:

کاش شمشاده چې د هر چا ارمانونه په دې دنيا پوره کيدی
 شوای، بيا يې کړل، زما او ستا په څېر ډېر کسان شته چې
 خپلې هيلې يې يا په سين لاهو کړي او يا يې په خپل زړه کې
 دننه گورته وړي دي.

دواړو ورو ورو قدم وهل پيل کړل، شمشاد سولې ته په ځير ځير
 کتل هېڅ يې نه ويل، سولې بيا شمشاد ته وکتل ويل يې:

شمشاده زما او ستا ژوند د بربکۍ په څېر دی، بسايي هيلې
 موبربکۍ ووژني.

آسمان ته يې وکتل چې د پسرلي د راتگ چمتووالی يې نيوه،
 ونو خپل پوستکي تازه کول خو پنډکي يې لا واړه و.

سوله شمشاد ته موسکۍ شوه ويل يې:

لکه څنگه چې تر ژمي وروسته پسرلی راځي، لکه د هرې
 ناکامۍ تر شا چې برياليتوب شته نو همداسې پوه شه چې زما
 او ستا د مينې تر شا هم يوځای والی شته، تل به هجر نه وي او
 نه هم به د وخت غماز پهلوانان په بياتي آسونو سواره او په
 شنهيار سره به زمونږ په مينه وزلوبې کوي او د مينې ورغومی به
 مو د بېلتون تر دايرو رسوي چې حلال يې کړي، د تور مخو
 رقيبانو څخه به د خپلې غمازی سالم اخلي او مادييات پرست
 جاروهونکي به يې د لوبې گټونکي اعلانوي.

شمشاد په خندا شو، ويل يې:

سولې تا لا ادبيات ندي پيل کړي، هره خبره دې له خيال ډکه او
 احساسات راپاروي، بيا يې په کړس خندا سولې ته کړل هې هې
 مينه مو ډپوي ته ورته ده چې په او سني وخت کې زما او ستا د
 مينې ډپوه هرڅوک په خپله غمازی مړه کولای شي ډېره پرې
 ډاډه مه اوسه.

شمشاد او سوله پلي د پلخمرې بنار په لوري روان شول، دواړه
 د پلخمرې له چاپيريال سره هم دومره ډېره بلد نه و، سولې
 شمشاد ته ويل:

شمشاده د بغلان پوهنتون خو مې انتخاب کړ خو لاهم زړه نا زړه
 يم، له اندېښنو به مړه شم، بيا يې ويل:

څه خیر دی پوهنتون تا راباندې تحمیل کړ، وبه يې زغمم
 شمشاد د سرک په بني اړخ او سوله د سرک په کين اړخ روانه
 وه، يو بل ته يې ډېر نه کتل خو خبرې يې سره گرمې روانې وې،
 فکر به دې کاوه چې سولې او شمشاد هېڅ يو د بل خبرې نه دي
 اورېدلي او لاهم د پرمختگ په دې حد کې چې له هر چا سره
 ټيلفون شته دوی بې ټيلفونه دي.

شمشاد سرکبنسته اچولی و، سولې ته يې کړل:

اې! ته نو ولې زړه نا زړه يې؟

څو قدمه يې نورهم واخيستل، ويې خندل، سولې هېڅ نه ويل،
 بنار ته نژدې شول، سولې د موټرو د هارنونو غږونه واورېدل،
 شمشاد ته يې ويل:

دغه دی په خبرو خبرو تر بناره راوړسېدو، بيا غلې شوه، څو
 قدمه يې چې واخيستل شمشاد ته يې په ځير ځير وکتل، هغه
 ودرېده، ورنژدې شوه، ويل يې:

شمشاده د مرکزي بغلان - پلخمری لاره نامنه ده، تاوتریخوالي پکې زیات دي، زړه د همدې لپاره خورم چې که پوهنتون دلته پیل کړم، کله کله به د جگړو له امله اړه کېږم چې پوهنتون ته رانه شم او ته خو ښه بې دلته به کومه کوټه ځانته ونیسي. سوله او شمشاد په پلخمری ښار کې د مرکزي بغلان اړي ته ورسېدل، د سولې د ښوونځي د دورې ټولگيواله برېښنا هلته د سولې په تمه وه خو په گډه تر مرکزي بغلانه په یوه موټر کې ولاړې شي.

برېښنا ښار کې هره خواته کتل، شمشاد بې ولیده چې له سولې سره څنګ په څنګ را روان دی، هغوی اړي ته راوړسېدل خو برېښنا د ولاړ سراج په ډوله موټر څنګ ته ځان غلی کړ، غږ یې ونه کړ چې شمشاد او سولې ته به مزاحمت وشي، د هغې په زړه کې شک و چې دا دواړه سره اړیکه لري، خو دا شک یې په یقین لانه و بدل شوی، شمشاد برېښنا ولیده، سولې ته یې ورو ویل: اې! زما او ستا ترمنځ غمازه برېښنا هاغه ده، دواړه یې خواته ور روان شول، سوله او برېښنا دواړه ودرېدې، شمشاد موټر ته لاس و خوزاوه، د کرولا ډوله موټر د شا په سیت کې سوله او برېښنا له یوې بلې مېرمنې سره کیناستې، شمشاد د موټر مخکې سیت کې کیناست.

موټر چلوونکی درې ژبی و، شمشاد ترې په پښتو خو پوښتنې وکړې، هغه سر و خوزاوه ویل یې: بیا در پښتو نمیفامم دري گپ بزن، شمشاد ورته نور هېڅ ونه ویل، غلی په چوکۍ کې کیناسته،

برېښنا د موټر په شاسیت کې هغې بلې مېرمنې ته وکتل، زړه یې وړندې او بېرته کړ، بیا یې ورته ویل: خورې تا هم ازموینه درلوده؟

هغې د سر په خوزولو پوه کړه چې ناا

دوه درې کیلومتره نور هم موټر مزل وکړ، بیا سولې ورته ویل: خورې کور مو دلته دی خو هغې ځواب ورکړ چې په پښتو ژبه نه پوهیږي او تازه له بامیانو ولایتته بغلان ته راغلي، موټر تېز روان و، ونې او کورونه د سولې له سترگو داسې تېریدل لکه موټر چې ولاړ او کورونه روان وي.

برېښنا ډاډه شوه چې موټر چلوونکی او بله ناسته مېرمن په موټر کې په پښتو ژبه باندي نه پوهیږي و یې خندل ویل یې:

شمشاده! ته خو آمر د سیت یې، بیا یې ویل:

خدای ج دې زمونږ له سولې سره خوشاله لره، ترڅو چې شمشاد خبره کوله، سولې په غوسه برېښنا ته وکتل ویل یې:

برېښنا څه گډې وډې وايي؟

زمونږ یو له بل سره څه اړیکه لرو، زړه کې دې څه دي؟ شمشاد سولې او برېښنا ته وکتل هېڅ یې ونه ویل

موټر حسین خېلو سیمې ته ورسېد، د سولې سترگو شپول وواهه، تندي یې تریو نیولی و، برېښنا ورو ورو خندل خو

سولې ورته ویل:

برېښنا له تا مې دا تمه نه درلوده، بیخي په مونږ بد گمانه شوې یې

شمشاد د موټر د شا په څارونکې بڼینه کې سولې ته وکتل، که څه هم زړه یې درېږده خو په موسکې تڼده یې ویل:

اې لیونۍ برېښنا خو ټوکي ده، مسخري کوي، مه غوسه کېږه.

برېښنا بیا وخنډل ویل یې:

شمشاده! سوله د لوڅ لین په څپر ده، ژر شار ت کېږي

فابریکې ښار ته په رارسېدو سره سولې بیا برېښنا ته وکتل، ویل یې:

برېښنا خورې دا خبره دې له تاسره وي، بیا یې غوږ ته ورنژدې شوه، ویل یې:

زه له شمشاد سره مینه لرم، کونښن مې ډېر وکړ خو ونه شوه، هسې راته گران دی او مینه مې ورسره ورځ په ورځ زیاتېږي.

درې واړه په ټوکو ټوکو تر خپل کلي لارل

شمشاد خپل کور ته په رسېدو ډېر خوشاله و، مور یې ملالی له ډېرې خوشالۍ غېږ کې کلک ونيوه او د شمشاد له سترگو د خوښۍ او ښکې روانې وې، هسې هم شمشاد پرته له پوهنیزې خوشالۍ بله خوشالي نه درلوده او د خپلې بیوسۍ د غم سربېره د زریالي او توریالي د مړینې غم یې د زړه مراندې وژلې وې.

شمشاد یې بورې مور ملالی ته ډاډ ورکړ چې پوښتنې یې ډېرې ځواب کړي او انشاء الله د خپلې خوښې پوهنځي ته به بریالي کېږي.

څلور ورځې تېرې شوې، شمشاد خپل لالا بریالي سره اړیکه وکړه او هغه یې هم ډاډه کړ چې د کانکور په ازموینه کې یې پوښتنې ډېرې ځواب کړي او په جگو سترگو به یې د خوښې پوهنځي ته بریالی شي.

بیا د غره په لور روان شو، له کلي بره یې د چکسای للمه لکه مغروره پېغله په ټولې بې پروای پرته وه، ښي اړخ ته ترې صنعتي بغلان، مخامخ ترې مرکزي بغلان، او کین اړخ ته د مرکزي بغلان زوړ ښار او ډیری کلي ترې ښکارېدل، ونو پنډک کړي و خو غوړېدلې لانه و، آن لرې سیمې او کلي هم له مورچل سنگره ښکارېدل.

شمشاد خپل سر په زنگنو کېښوده، خو شپې یې له ځانه سره فکرونه وکړل، د مېړو د رمو غږ یې تر غوږ شو، په خپل ځای کې ودرېده، مېړو ته یې وکتل، شپونکی مخ په یوې غټې تیرې روان و.

له رمې یو څه لرې لار او هلته په یوه غټه تیره کېناسته، د چکسای للمو ته یې وکتل، د واسکت له جبهه یې شپیلۍ راووسته، څو سوې سوې نغمې یې پکې تاوراتاوې کړې، د شپونکي د شپیلۍ غږ د شمشاد په زړه لکه ملهم لگېده، ورو یې سندري پیل کړې، په همدې شپه باران ورېدلې و، ځینو تالو او للمو کې د سپلابونو خورونه ښکارېدل، دا سندره یې زمزمه کوله:

دا گرد چارپېر په غرونو راغلل سپلابونه یاره

کلی ورېږي

مه څه دلته شپه وکړه

پاتې شه باران دی

شمشاد مورچل سنگرته ددې لپاره ختلی و خو روحاً آرامه شي خو چوپان د شپیلۍ په وهلو اود سندرو په ویلو سره نور هم د

شمشاد په ټپونو مالگې وشيندلې خپل جبب ته يې لاس تېر کړ،
 ټيلفون يې راووسته، او د سولې شمېره يې زړه نا زړه ډايله کړه
 سولې د شمشاد ټيلفون اوکې کړې، ويل يې:
 شمشاد جانه جوړ پخیر څنگه يې؟
 هغه ځواب ورکړ، ښه يم، څه فکر کوي چې بې له تا به څنگه
 يم؟
 سوله غلې شوه، ويل يې:

ښه به نه يې خو ځان ښه کړه، ميمنتوب درد، غم او بدې ورځې
 لري بيا يې وخنډل، خدا يې اورده شوه، سولې ورته کړل، اې
 شمشاد! ته څه فکر کوي چې د ملک فتح خان لور به بې غمه،
 بې درده، او بې بدو ورځو خپلوي؟
 شمشاد ويل:

نااا!

خبرې يې سولې ورپرې کړې، بيا يې ويل:
 وزغمه زمريه، زړه دې لکه د غره غټ کړه
 شمشاد سولې ته ويل:

سولې پوهيږې ماته بيخي ډېره گرانه يې
 بيا يې په کړس کړس خدا شمشاد ته کړل:

اې! په ما کې څه ښه توب دی، له ماسره ولې مينه لرې او ولې
 درته گرانه يم؟

شمشاد لومړی غلی شو، بيا يې په خدا ويل:

مينه له مينې پيدا کېږي

په مينه مينه دې کتل مينين دې کړه

شمشاد چې دا ټپه خلاصه کړه سولې په ټوکو ورته ويل:
 مينه له مينې پيدا کېږي
 ماته زنگ مه وهه چې زړه دې صبر شينه
 شمشاد بيرته په ځواب کې ورته ټپه پيل کړه ورته کړل يې:
 نن دې اتمه ورځ ده گراني
 چې اربيا نمبر دې بند دی زړه مې چوینه
 سولې په خدا ويل:

غلی شه، ادبيات دې لاندې پيل کړي، ټپې راته وايي، ته خو
 سم زما د انا په څېر يې هره خبره په متل او لنډيو پيل کوي، بيا
 يې ويل:

شمشاده زه دې ولې خوښيږم او ولې درته گرانه يم؟

شمشاد موسکې شو، ورو يې وخنډل بيا يې ويل:

زه يې رښتيا په دليل نه پوهيږم چې ولې ته راته ډېره گرانه يې
 خو دومره پوهيږم چې له تاسره بې کچې مينه لرم او د زړه کور
 مې بې له تا وړان دی.

سولې بيا د جنایي په څېر پوښتنې ډېرې کړې او شمشاد يې د
 مجرم په څېر راکلک کړ، په يوې پوښتنې پسې يې بله پيل کړه،
 ويل يې:

شمشاده جانه! ته چې يې په لامل نه پوهيږې نو بيا ولې وايي
 چې سولې تاسره مينه لرم؟

شمشاد غلی شو، سوچ يې وکړ، سترگې يې د کندوز په سين د
 بر غره له سره وگنډلې، ټيلفون يې خپل غوږ ته ډېر نژدې کړ،
 سولې ته يې کړل:

سولې جانې ته ولې په یوې پوښتنې پسې بله پوښتنه کوي؟ نن په کوم اړخ راپورته شوې یې، لکه چې په ما دې باور له لاسه ورکړی؟

غورږونه یې چیچ کړل، ویل یې:

سولې راته گرانه یې او دا خپله مینه ثابتولی شم چې در سره مینه لرم، ته وگوره څومره بیتونه مې زده کړي دي.

ویل یې:

ته چې نه یې د ژوند کار کولای نه شم
راشه راشه انتظار کولای نه شم

زنده گۍ زما د وس خبره نه ده
خو مجبور یمه انکار کولای نه شم

سولې په کرس کرس وخنډل، ویل یې:

مینه کې ثبوت نغوړم خو په دې باید پوه شم چې ته ولې ماسره مینه لرې، بیا په خدا شوه، ویل یې:

د ثبوت پرځای دلیل راته وړاندې کړه چې ولې درته گرانه یم؟
شمشاد په خپل پیکي لاس تېر کړ، سترگې یې وسولولې، د
ښوونځي هاغه ورځ یې په یاد شوه چې سولې پرې زړه بایللی و،
ویل یې:

سولې مینه ددې لپاره در سره لرم چې ته ډېره ښکلې یې، مخ دې
د کاغذ په څېر سپین، غومبوري دې د مالوچ پشان پاسته،
سترگې دې د بادام غونډې غټې، زلفې دې د مارانو په څېر
تاوتاو، قد دې لکه د بغلان د زراعت د باغ د بن ناجو ونه دنگه،

څېره دې د بغلان د طبیعت په څېر تازه او غږ دې هم ډیر خوږ
دی، بیا یې په خدا ویل:

تل په ما خاورې شمشاد باندې پام کوي، هونسیاره یې، جذابه
یې، په ټوله کې ستاله مسکا او ستاله حرکاتو سره بې کچې
مینه لرم.

بیا یې په خدا ویل:

نو مینه نوره څنگه وي وه سولې زوروري

سوله ددې خبرو په اورېدو هم خوشاله او هم قانع شوه، زړه یې
یو ډول هوا کوله، شمشاد نور هم پرې گران شو، ویې خنډل ویل
یې:

سمه ده زما ددې دور سیف الملوکه

شمشاد ورته ویل:

سولې ته خو پوهېږې چې د هرې ښې او خوږې مینې تر شا
اورېدې، ناهیلې کوونکې، سترې، او زړه بوږنونکې کیسې
پرتې وي، هسې نه چې زموږ مینه له داسې ستونزو سره مخ
شي، سولې زه خو ډېر ډارېږم، بیخي ډېر، آن ځینې وخت مې له
ژونده زړه تور شي، اندېښنې مې د زړه دنیا وړانه کړي، حیران
یم چې څه وکړم او څه ووایم.

سوله چوپ شوه، ویل یې:

شمشاده اول دې ښې او بیا دې داسې خبرې وکړې چې زما زړه
دې مات کړ

شمشاد هېڅ ځواب ورنکړ، سوله غلې شوه شمشاد ته یې کړل:
یو وخت مې اورېدلی و چې مینه خودغرضي نه ده، ډېره خوږه
مینه ډېر تریخ پای لري.

سولې اوف کرل، بیا یې شمشاد ته ویل:

پوهېږې د مینې د همدې ترخه پای په اړه ډېر سوچونه کوم، هر شپه چې ویده کېږم دوه درې ساعته سوچونه کوم.

شمشاد وخنډل ویل یې:

سمه ده خانگې، خوږې ترخې ډېرې شته چې خبرې پرې وکړو خو زما ټیلفون کې کرېډت نشته دي، بنایي اړیکه پرې شي، دواړو مخه ښه وکړه

سولې وروستیو کې ویل:

زما شمشاده ته مې د زړه د کلي خان یې بې تا دې نه شم،

الله ج دې مل شه

شمشاد یوه گړۍ بله هم همدلته تېره کړه، د مورچل له سنگره یې د بغلان د زړه رابنکوونکې طبعي منظرې دیدن وکړ، سولې سره د یوځای والي خیالي خوبونه یې په رڼو سترگو کې واړول راواړول، په خپل ځای کې ودرېده، خو ناهیلې کوونکې لنډۍ یې له ځانه سره وویلې، بېرته د خپل کلي پر لور روان شو، زنگیدلي قدمونه یې اخیستل، کلي ته نژدې شو، ددې بیتو دکلمه یې له ځانه سره پیل کړه

لکه خو هیلې چې د چا دننه زړه کې سوځي داسې مې اوبنکې د وجود په گربوانه کې سوځي

د بنایست برج نه دې شغلې د بنکلاگانو وځي په تا بایللي زړونه خلک ستا په وره کې سوځي

زه که رب ستا کړم ته زما شوې وا په ما مینې په هغه ورځ به مو ډېر خلک په واده کې سوځي نسبتاً خوښ کور ته شمشاد ستون شو، لس ورځې نورې هم تېرې شوې، سولې تلویزیون کاته د اوو بجو په خبرونو کې یې یو خبر دا هم و چې سبا به د کانکور ازموینې پایلې اعلان شي، سولې غوږونه چې کرل، پلار یې په زامنو او لمسیانو پټکې وکړې چې غلي شی، مه غږېږئ، د کانکور په اړه خبر و، بیا یې سولې ته ویل:

لورې! څه یې ویل:

سولې ځواب ورکړ، ویل یې:

پلار جانه سبا لڅیره د کانکور ازموینې پایلې اعلانېږي، فتح خان سولې ته وکتل، ورته کرل یې:

خوږې سولې، زما نازولې لورجانې، که په کانکور کې سبا لڅیره پوهنتون ته بریالی شوې نو زه درته د یو لک افغانیو طلايي لاکت اخلم.

سوله له یوه پلوه د ازموینې پایلې ته په اندېښنه کې وه او بل پلوه یې ددې لپاره زړه خوږ چې که په ازموینه کې بریالی نه شي نو پلار به یې طلايي لاکت ورته وانخلي.

سولې دا شپه همداسې په سوچونو تېره کړه، سبا یې د تلویزیون لیدو ته دوه سترگې څلور کړې وې او خبري کنفرانسونه یې څارل چې اوس به د کانکور ازموینې د پایلو د اعلان کنفرانس پیل شي.

یولس بجې د کانکور پایلې اعلان شوې، زړه یې توپونه وهل چې کانکور کې به بریالی شوي وي کنه؟ خپل تېلفون یې راواخیسته لومړی یې خپلې ټولګیوالې برېښنا ته سره اړیکه ونيوله او بیا یې د شمشاد تېلفون ته زنگ وواهه، شمشاد د سولې تېلفون اوکې کړ، ویل یې:

ای! زه ښار ته نژدې شوی يم، ته کوم پوهنځي ته بریالی شوي یې، هغې په خدا ویل:

شمشاده! زما انټرنټ ډپر سست کار کوي غوښتل مې له تا پوښتنه وکړم چې کوم پوهنځي ته بریالی شوي یې او زما ای ډي هم وگوري.

هغه ویل:

نا! سولې زما انټرنټ هم ډپر کمزوری و، ښار ته راغلم، نژدې يم لڅیره رسیږم، انټرنټ کلب ته، سولې بیا پوښتنه وکړه، شمشاده! ستاسې د ټولګي هلکان بریالی شوي دي؟ هغه ویل:

د کانکور د پایلو له اعلانه خبر شوم، نو ښار ته راروان شوی يم، له هېچا خبر نه يم چې څوک کوم پوهنتون او کوم پوهنځي ته بریالی شوي دي.

شمشاد له سولې سره په همدې خبرو خبرو ښار ته ورسېده، انټرنټ کلب ته ورسېده، ویې لیدل چې لس نجونې او هلکان تر ده مخکې نوبت ته په تمه دي او خپلې پایلې گوري.

د شمشاد او سولې په گډون د هغو چې د کانکور پایلې نه وې کتل شوي په اندېښنه کې و، زړه یې درېدېده چې قسمت به یې څنگه وي او بخت به ورسره یاري کړې وي کنه؟

هغه نجونې او هلکان چې به د کانکور په ازموینه کې د خپلې خوښې پوهنځيو ته بریالی شوي و، ظاهراً به خوښ ښکارېدل او ملگرو به یې ورته مبارکيانې ورکولې او هغو سره به چې بخت یاري نه وه کړې نو خفه به له انټرنټ کلبه راوتل، آن ځینو پسې به یې له ټوکو ملگرو نارې وهلې چې فلانی د خپل کور پوهنځي ته بریالی شوی دی.

شمشاد ددې خبرو په اورېدو سولې ته ویل:

آی! ډپر هلکان او نجونې د خپلو خوښو پوهنځيو ته ندي بریالی شوي، چې له انټرنټ کلبه راوځي خپه روان وي، هلکان مسخري پرې کوي، سولې شمشاد ته ډاډ ورکړ ویل یې:

هغوی به ستا په څېر تکره نه وي او نه به یې هم ستا په څېر پوښتنې ځواب کړي وي ځکه یې پایله ښه نده او په ازموینه کې نه دي بریالی شوي

شمشاد ویل:

ای سولې زما نوبت ده زه ورځم خپله او ستا ای ډي گورم، نور یې هم د زړه دربار زیات شو، انټرنټ کلب ته دننه شو.

لومړی یې د سولې ای ډي انټرنټ کلب ته ورکړه، مسؤل کس په خدا ورته ویل:

وروره دا ای ډي د چا ده؟

شمشاد ورته کړل:

دا مې د گاونډي د لور آی ډي ده،

هغې راته راکړه چې زما پایله هم وگوره

د انټرنټ کلب مسؤل ویل:

بناا نو خان دې له شيريني ورکولو خلاص کړ، ډېر ډېر دې مبارک وي، سوله د فتح خان لور د بغلان پوهنتون د ادبياتو او بشري علومو پوهنځي پښتو څانگې ته د ۲۴۰ نومرو په درلودو سره بريالۍ شوې ده، بيا يې په خندل شمشاد ته ويل: زما له لوري هم دې خور ته مبارکي ورکړه، ښه پوهنځي ته بريالۍ شوې ده

د شمشاد چې له ډېرې خوشالۍ زړه ټوپونه وهل مننه يې ترې وکړه او بيا يې خپله اي ډي شمېره ورکړه هغه دا اي ډي هم وکتله، په ځير ځير يې شمشاد ته وکتل، مسکۍ شو، ويل يې شمشاد يې؟

شمشاد ورته سر و خوزاوه، بيا يې په خدا ويل:

هو شمشاد يم، ولې څه شوي نه يم بريالۍ شوي؟

د انټرنټ کلب مسؤل مسک شو، بيا يې ورته کړل:

څومره شيريني راکوي چې درته يې ووايم؟

شمشاد په زړه کې خوښ شو، دوکاندار ته يې ويل:

ته يې ووايه څومره شيريني چې غواړې درکوم يې، هله نو زړه

کوه، زړه مې ټوپونه وهي، وروره مه مې زوروه

دوکاندار په خدا شو، شمشاد ته يې وکتل، ويل يې:

هلکه! د ۲۶۷ نومرو په درلودو سره د بغلان پوهنتون د

ادبياتو او بشري علومو پوهنځي پښتو څانگې ته بريالۍ شوي

يې، په خدا يې بيا ويل:

هلکه دا سولې سره ټولگيوال شوې، هرڅوک چې وي وېې هڅوه

چې پوهنتون ووايي ځکه ډېر پښتانه لورگانې نه پرېږدي چې

پوهنتون ووايي

شمشاد په خپل ځای کې يوه شېبه حيران ودرېده، د خپل کلي د نسيم خان لور ور په ياد شوه چې پلار يې پوهنتون ته تر بريالي کېدو نه وه پرېښې چې درس ووايي او لور ته يې ويلي و چې که پوهنتون ووايي نو خلک به ورپسې ډول ډول خبرې جوړې کړي.

دوکاندار شمشاد ته وکتل، تندي يې گونځې شو، ويل يې: هلکه تا دا گڼه گونڼه نه وينې او ولاړ يې دلته په دوکان کې سوچونه وهي؟

شمشاد خپل جېب ته لاس کړ او پنځه سوه افغانۍ يې دوکاندار ته ورکړې، ويل يې:

وښه استاده پام مې نه و

په بېرته له دوکانه ووت، د مارکېټ دوهم پور ته پورته شو او خپل ټيلفون يې له جېبه راوويسته، غوښتل يې سوله وزوروي چې څه وايي؟

شمشاد د سولې ټيلفون ته زنگ ووايه، تر سلام او ستړي مه شي وروسته يې وخنډل، سولې ورته ويل:

شمشاده خنده مه، هله نو ژر راته ووايه چې د کانکور پايله څه شوه؟ زه کوم پوهنځي ته بريالۍ شوې يم او ته کوم پوهنځي ته؟ شمشاد هڅه کوله چې سولې ته ځانه غوسه وښيي، په لور غږ يې ويل:

هی! هی! هی!

چندان ښه پايله نده

سولې څنگه څنگه کړل، خو شمشاد په ځواب کې ورته ويل:

نا! ستا قسمت بنه دی، هسې دې نوم سوله ده، ستا نوم باید طالع منه وای، سولې بیا ورته په غوسه ویل:

شمشاده خوشې خبرې پرې پرېده، ژر راته ووايه چې څه شوي دي؟ شمشاد خبرې پیل کړې، خبرو ته یې سوله څېر وه او تېلفون یې په خپل غوږ نښلولی و، شمشاد نه غوښتل چې ژر سوله خبره کړي چې د بغلان پوهنتون د ادبیاتو او بشري علومو پښتو خانګې ته بریالی شوې ده خو سولې بیا خپلې دوه پښې په یوه موزه کې کړې وې چې هله شمشاده ژر راته ووايه چې زه کوم پوهنځي ته بریالی شوې يم.

شمشاد سولې ته کړل،

اې! ماته شیریني راګوې چې پایله دې درته ووايم

سولې په کرس وخنډل، تر څو چې شمشاد خبره کوله خندا یې نوره هم ډېره کړه، بیا یې ویل:

شمشاده! زما اودا ستا ترمنځ نو چا حساب کړی، زوروره هره شیریني چې غواړې درکوم یې، آسمان ته یې وکتل چې د پسرلي وربځې پکې یوخوا او بل خوا ځي، مرغان یې ولیدل چې د وربځو ښایست ته یې طبعیتي اتڼونه پیل کړي و

شمشاد ورته ویل:

زه یې درته وایم چې ته کوم پوهنځي ته بریالی شوې یې سولې وخنډل ویل یې:

نا! زه خپل پایله نه غواړم اول ته راته ووايه چې ته کوم پوهنځي ته بریالی شوی یې؟

شمشاد خبرې یو او بل خوا ته بوتلې، نورې خبرې یې پیل کړې، بیا یې په مینه سولې ته کړل:

اې! تاته دې ډېر ډېر له زړه مبارک وي خو د پوهنځي نوم یې ورته وانخیسته، له سولې یې د ژمنې غوښتنه وکړه سولې ویل:

اې زوروره ته کومه او د څه شي ژمنه رانه غواړې شمشاد اول وبنګېده او بیا یې:

ژمنه راسره وکړه چې پوهنتون به وایي او پلار به دې پرېږدي چې پخیر سره دې زده کړې وکړې، سولې ښه ډېر وخنډل، بیا یې شمشاد ته کړل:

شمشاده ما نو هسې د ټوکو لپاره ازموینه نده ورکړې، پوهنتون وایم، ورځې او شپې مې په درس ویلو تېرې کړي دي، زحمتونه مې ګاللي، په یخو ورځو کې به زرنج کې ښار ته تلم، کانکور ته مې چمتووالی نیوه او درس مې ویلې، بیا یې په خندا ویل:

اې! پلار مې راسره ژمنه کړې چې پوهنتون درباندي وایم، هغه له ما اوتانه زیات وارخطا دی چې د کانکور له پایلې مې خبر شي، بیا یې ویل:

شمشاده! پلار مې راسره ژمنه دا هم کړې چې که پوهنتون ته بریالی شوم د یو لک افغانیو طلايي لاکت راته اخلي.

شمشاد وخنډل ویل یې:

غوړي لا غوړي، کار خو ستا جوړ دی سولې، پوهنتون ځانته وایي او پلار دې درته انعام د یو لک افغانیو لاکت اخلي.

سولې شمشاد ته په غوسه ویل:

خبرې مه اوږدوه، که لاکت هم راته واخلي ستا گټه ده او که بل څه هم، زه د چا يم؟ خو ستا يم کنه نو ته ولې داسې گډوډ لگيا بې، هله نو ژر راته ووايه چې زه کوم پوهنځي ته بريالی شوي يم.

شمشاد ورو ويل:

وايم بې درته خو خبره داده چې زوروم دې، ستا له زورولو هم زه خوند اخلم، مینه همدې ته وايي کنه وه سولې، هغې وخنډل، نانا بې کړل، په غوسه بې شمشاد ته ځواب ورکړ، چې ژر راته ووايه تر دې نورې خبرې مه اوږدوه شمشاد ورته په ډېرې مينې ويل:

سولې ته دې د خپلې خوښې پوهنتون او پوهنځي ته بريالی شوي بې نورې څه کوي، غم زما ده، خو هغې په بيابيا غوښتنه کوله چې شمشاد دې ووايي چې کوم پوهنځي ته بريالی شوي ده؟

شمشاد اړ شو، ريښتيا بې ورته وويلې، ويل بې:

سولې ته د بغلان پوهنتون د ادبياتو او بشري علومو پوهنځي پښتو خانگې ته بريالی شوي بې تاته دې ډېر ډېر مبارک وي، پخیر سره بې ووايي او ترې فارغه شي خو چې فارغه شوي بيا نو.

سولې ويل:

اې ته ريښتيا وايي، هغه ځواب ورکړ:

هو ريښتيا وايم، باور نه کوي سولې، ما نو تاته کله دروغ ويلي؟

سولې ويل:

مننه سلامت اوسې، بيا بې هغه ته کړل، ښه چې پوهنتون ووايم او فارغه شم نوبيا به څه وشي؟ شمشاد په خدا ورته ويل:

بيا به نو لخير زما شي، نور د څه شي غم ده، غم غم همدا ده سولې ډېر ډېر وخنډل، هغه ته بې په ډېرې خدا سره ويل: شمشاده زوروره تانو څه فکر کړي چې پوهنتون خلاص کړي د فتح خان لور، سوله گل به دومره ژر درکړي او واده به بې کړي؟ شمشاد ويل:

ولې نو څه وکړم، د آسمان ستوري ريارۍ ته درولېږم او که دې په تمه ځان زور کړم؟

د هغې خدا نوره هم زياته شوه، تر يو څه ځنډ خدا وروسته بې ويل:

د سولې خپلول او ودول ډېر اسانه کار نه دی، چې د فرهاد په څېر راپسې غرونه سوري نه کړي او د سيف الملوک په څېر راپسې د اوسپنې پښې زړې نه کړي نو خپله به مې هم نه کړي شمشاد غلي شو، بيا بې ويل:

اې! چې پوهنتون ته بريالی شوي نو سر له اوسه دې سويه لوړه شوه، د ځانۍ خبرې دې پيل کړي، دا ته څه کوي، چې ريښتيا په ما همدا چل ونه کړي، سولې ويل:

تا نو اوس خبره پيدا کړه، ټوکې مه وکړې دا خبره اوږده نه کړې شمشاده مینه درسره لرم، گوره زړه کې دې - دې خبرو ته ځای ورنکړې، بيا په خدا شوه ويل بې:

زوروره زه دې په خبرو کړم پوښتنې مې له ياده ووتې، نورې خبرې درنه نه اورم هله نو اوس راته ووايه چې ته کوم پوهنځي ته

بريالی شوی بی؟

شمشاد غونستل چې په خان مینه سوله وزوروي ويل يې: نیا مې آمنې رینستیا ويلي و چې خوار په هندوستان هم خوار وي، هغې یې خبرې پرې ور پرې کړې، شمشاد ته یې کړل چې زه متلونه نه اورم، ادبیاتو ته بريالی شوې يم، متلونه هلته زده کوم، ژر راته ووايه چې ته کوم پوهنځي ته بريالی شوی یې؟ شمشاد ويل:

وايم يې، اي! زه هم دبغلان پوهنتون د ادبیاتو او بشري علومو پوهنځي پښتو څانگې ته بريالی شوی يم، بیا یې په خدا سولې ته کړل، وروسته تر دې نو په تا د مینتوب تر څنگ ستا ټولگيوال هم يم.

هغه خوشاله شوه، ژر یې شمشاد ته مبارکي ورکړه، ويل يې: گوره په مخ مې د خوشالی اوښکې راروانې شوې، له ځانه ستا په بريالیتوب خوشاله شوم.

بیا یې ويل:

ستا دې په مخه ښه شي زه مې مور باندې د خپلې بریا زېری کوم، پلار نه مې شیریني اخلم، برېښنا او نورو ټولگيوالو ته مې هم زنگ و هم چې هغوی کومو پوهنتونونو او پوهنځيو ته بريالی شوي دي

شمشاد د مارکېټ له دوهم پوره راکوز شو، له خوشالی په جامو کې نه ځایده، فکر یې دا و چې په دې ښار کې نو تازه اعلان شوی پاچا شمشاد دی او ټول شته ښاريان یې له امره سرغړونه نه شي کولای، خوله یې له خدا ډکه وه، هرچا سره به یې چې ستړي مه شي کوله خندل به یې او بیا یې زیری پرې

کاوه چې زه مې د خپلې خوښې پوهنځي ته د ډېرو نومرو په تر لاسه کولو سره بريالی شوی يم شمشاد ژر ژر تر کوره خان راورساوه، ملالی مور باندې یې زېری وکړ چې د خپلې خوښې پوهنځي ته یې بريالی شوی دی، د ملالی له سترگو هم د خوشالی اوښکې روانې شوې، که څه هم ملالی څلور زامن یې نالوستي و خود پوهې په قدر ډېره پوهېده، شمشاد یې غېږ کې کلک ونيوه، ځان ته یې نژدې کړ، ويل يې:

شمشاد جانه د زريالي او توريالي لالا هيلې دې پوره کړه، هغوی به هر وخت ويل چې شمشاد تکړه دی، کاشکې هغوی ژوندي وی او تاته یې له نژدې مبارکي درکړې وای، ملالی دا خبرې شمشاد ته وکړې، له سترگو یې د غم اوښکې راغلې خو شمشاد په خپله خوشالی کې و، سوچ یې دا و چې د مور په مخ یې هم د خوشالی اوښکې راروانې دي.

شمشاد په دې ورځ د ځان لپاره سرکښه او د دنيایي هر امره مافوق پاچا و، د مور له زړه یې څه خبر و؟

مور یې شمشاد ته وکتل چې خوښ دی او بیا یې په خپلو روانو اوښکو سوچ وکړ د ځانه سره یې ويل:

ځمکه هغه سوځي چې اور پرې بليږي.

شمشاد ته یې ويل:

بريالي لالا ته دې زنگ ووهه، خبر یې کړه، ډېر به خوشاله شي، چې ملي اردو ته روان و ما باندې یې سپارښتنه کوله چې په شمشاد درس وایه او هڅوه یې.

هغه بیرون ووت، ځینې کلیوال ملگري یې خبر کړل چې د خپلې
خوښې پوهنځي ته بریالی شوی دی، د هغو نورو کلیوالو
پوښتنه یې هم وکړه چې د کانکور ازموینه یې ورکړې وه، هغه
خوښ و چې په دې ازموینه کې یې د بخت بېلې میره وه او
بریالی شوي و.

بریالی ته یې زنگ وواژه، ترستري مه شي وروسته یې پرې
زیرې وکړ، د خپلې بریا یې خبر کړ، ویل یې:
للا ستا هڅورنگ راوړ،

زه د بغلان پوهنتون، پښتو ادبیاتو ته بریالی شوم
بریالی شمشاد ته ویل:

للا دې جارسي، درس دې وایه د پیسو د پیدا کولو غم مه
کوه، لس ورځې وورسته مې تعلیمي دوره خلاصیږي، لڅیره
۲۷۰۰۰ افغانۍ درلېږم، شل زره یې جانباز اکا ته ورکړه،
درې زره یې ته ځانه ته واخله او څلور زره افغانۍ یې ملالې ادې
ته ورکړه، بیا ورته بریالی ویل:

شمشاد جانه په مخه دې ښه، دلته مونږ پټ په تېلفون کې
غږیږو، اجازه نه لرو چې د ځانه سره دې تېلفون ولرو،
نو دواړو سره مخه ښه وکړه

شمشاد د کلي د دوکان په لور روان شو، غوښتل یې د سولې
دروازه وویني، په دروازه یې د سولې مینه ماته کړي، مخکې تر
دې چې د کلي دوکان ته ورسېږي جانباز اکا یې په مخه ورغی،
هغه شمشاد ته ویل:

هلکه څنگه خوشاله ښکاري؟

شمشاد غلی شو، ویل یې:

جانباز اکا زه د کانکور په ازموینه کې د خپلې خوښې پوهنځي
ته بریالی شوی يم
جانباز وخنډل، شمشاد حیران شو چې جانباز څه ته خاندې؟
پوښتنه یې وکړه چې جانباز اکا ته ولې خاندې؟ زما په خبره کې
د خدا څه شته؟

هغه نوره هم خدا ډېره کړه، ویل یې:

شمشاده ساده گلله! په دومره خوشالی دې راباندې زېږی وکړ،
ما فکر وکړ چې څومره غټ کار به شوی وي؟ اخر دا هم زېږی شو
چې ته دې د خپلې خوښې پوهنتون ته بریالی شوی یې او
خوشاله یې؟

ساده گلله په پوهنتون موهنتون دې نه يم خبر، دا بیکاره خبرې او
کارونه پرېږده، هلکه پیسې پیدا کړه، اوس ددې وخت دی چې
پیسې پیدا کړې، بیایې له جېبه د نوارو قطی راووېسته او د
قطي په هنداره کې یې خپله څېره ولیده، یوه کپه نوار یې
خولې ته واچول ویل یې:

چې مې په جېب کې دولت ډېرو

خپل یې لاشه چې د پردو خپل شوی ومه

دې غزل کې ډېرې خبرې شته دي، وگوره پیسې هم عزت دی، هم
شان دی او هم شوکت، شمشاد ورته وکتل، خپه شو، ویل یې:

جانباز اکا! دا غزل نه دی دا ټپه ده

هغه ورته په غوسه ځواب ورکړ:

غلی شه، د مشر خبره غلطه ده او ستا سمه؟ بیا خوشاله هم یې
چې د خپلې خوښې پوهنځي ته بریالی شوی يم او پوهنتون

وايم، خومره وچ سترگی يې، راته وايي چې دا غزل نده تپه ده، تپه يې څه شی وي د خدای ساده، شمشاد جانباز اکا ته ويل:

سمه ده اکا ته بيخي بنه پوهېږې ځکه د رحمانان بابا شعرونه شمشاد ډېر لوستی و، د جانباز اکا ددې خبرو په اورېدو يې دا شعر په زړه کې د کلمه کر خو هغه مشر و هېڅ يې ورته ونه ويل:

نصیب د دانیانو په کتاب دی
د احمق خواب په نه خواب دی
 جانباز له خانه سره وغرمېده،

په غوسه غوسه يې ورته وکتل او ترې روان شو

شمشاد يې له ملگرو سره په کلي کې دورې ووهلې، يوه پر بل زېري کول چې زه د پلاني ولايت پوهنځي ته بريالی شوی يم، په کلي کې به د هغو په تندي دولس بجې وې چې په کانکور کې د خپلې خوبنې پوهنځي ته نه و بريالی شوي سولې او شمشاد پوهنتون کې نوم ليکنه وکړه،

تله راتلل يې پوهنتون ته پيل کړل

د پوهنتون لومړۍ ورځې وې، هغوی دواړه نابنده و، ددوهم او دريم ټولگيو پوهنپالانو به پوهنتون ته په کانکور کې په تازه رابريالي شوو نجونو او هلکانو مسخرې کولې، ځينو به يې ويل:

هلکانو غټ غټ مه کېږئ لامو نوم په پنسل د پوهنتون په حاضري کې نوشته دی، ځينو نورو به ويل:

تاسې ټول د تورو کارغانو په څېر ياستئ، هرڅه درته بل ډول بنسکاري، يونيم استاد به هم ورته له ټوکو يادونه کوله چې درسونه وايئ کنه نو په ازموينه کې به ډراپ شي، ورو ورو د

پوهنتون له چاپيريال سره هم بلد بدل او هم له هغه حالت ته وتل چې په دیدن به يې کله ونو او کله هم ټولگيو الو پابندي لگوله شمشاد د خپل ټولگي استازی هم شو ځکه تر نورو رند او چالاکه و، کله کله به يې له سولې سره د خپل راتلونکي ژوند په اړه خبرې او اندېښنې يو له بل سره شريکولې، د پوهنتون شل سلنه ازموينې تېرې شوې، سولې او شمشاد دواړو بنې نومرې په دې ازموينه کې وړې وې او خوبن تر بل هر وخت بنسکار بدل بله ورځ چې د اوړي سوځنده گرمۍ له هر ډنگر و جوده هم خولې ويستي، له کانيو او بوټو د ډېرې تودوبنې له امله تپونه پورته کېدل سولې او شمشاد د پوهنتون په انگرې کې سره کيسې پيل کړې

سولې ميده ميده قدم واهه او شمشاد ته يې په ځير ځير کتل، شمشاد هم خپلې دوه سترگې د سولې ليدو ته څلور کړې وې. ويل يې:

سولې ته ډېره تکړه يې، په شل سلنه ازموينه کې دې زما د تمې خلاف ډېرې نومرې وړي دي، زه ستا په پرمختگ ډېر خوشاله کېږم، بيا سولې ته مسکې شو، په خدا يې ويل:

اې! سولې پوهېږې، ابله ورځ چې کله د ادب تاريخ نومرې اعلان شوې، ماته زما او ستا ټولگيوال مرجان ويل چې دا سوله درسره رقابت لري، غواړي اول نومره شي، ته ډېر کوبښن کوه، زړه کې د مرجان د خبرو په اورېدو ډېر خوشاله شوم، دومره لکه په لاتري کې چې راته يو لک افغانۍ راوتې وي خو هڅه مې وکړه چې ځانه هغه ته غوسه وښيم، تندي مې تريو کړ، ورته کړل مې:

سوله تکره نجلۍ ده، درس وايي، زه هم هڅه کوم لڅيره چې اول نومره شم، هغه هم د اول نومره کېدو تمه لري، بخت به ازمايوو، وبه گورو چې د چا د بخت بيلۍ به ميره شي، سولې تندي تريو کړ، ويل يې:

شمشاده! تا څه ټوکې پيل کړي دي، نور لکه چې ټولگې کې څوک نه و چې مرجان زما په اړه تاته غږېده، چې د سولې نومرې زياتې دي، ډېرې نومرې يې وړي، هسې او داسې، هغه سولې ته وکتل، ويل يې:

تا نو څه فکر کړی دی چې نور څوک ستا په اړه سوچ نه کوي؟ سولې کټه کټه وخنډل، د شمشاد تندي ته يې وکتل چې خولې پرې روانې دي، ورته ويل يې:

هلکه! غم مه کوه يا ته اول نومره او يازه، خير دی، مهمه داده چې يو د بل په ديدن سترگې رنې کړو، بيا يې شمشاد ته کړل: څنگه بد وختونه مو شاته پرېښودل، اي! يادېرې دي؟ په اونيو اونيو مو يو بل سره نه ليدل، زما به ته يادېدې او ستا به زه، هي هي يې کړل

شمشاد په پوهنتون کې يو خوا او بل خوا وکتل، د سولې په څېره يې خپلې سترگې ورڅښې کړې، ويل يې: سولې تا نو اوس گيلې او کيسې پيل کړې، غلې شه، اوس مو هغه وختونه شاته پرېښودل، د تېرو وخت په اړه فکر کول د وخت ضايع کول دي.

اي! حيرانه حيرانه مه غږېده، د راتلونکي په اړه فکر وکړه چې زما او ستا اړيکه به تر کومه وي، که موله اړيکې څوک خبر شي څه به وشي، او ترڅو به داسې په ويرې يو د بل ديدن کوو؟

سولې ويل:

شمشاده هرڅه به سم شي، اندېښنه مه کوه، لکه څنگه چې اوس سره يوځای د پوهنتون په انگرې کې دغه ده څنگ په څنگ سره ولاړ يو همداسې به يوځای هم شو، دې وخت کې د سولې ملگرې بنکلا چې اقتصاد پوهنځۍ ته بريالۍ شوې وه، له لري يې شمشاد او سولې وکتل، پښه نيولې ددوی خواته راروانه شوه، دواړو سره يې ستړي مه شي وکړه، مسکۍ شوه ويل: پوهنتون کې د ښوونځي په څېر خلک په خبرو پسې نه گرځي، بيا يې شمشاد ته ويل:

هلکه ته نو د بوسو لاندې او به مه تېروه، زه پوهېږم چې سوله په تا او ته په سولې ښه پوره ميښي يې، اړتيا نشته چې سپيناوی وکړې، خدای ج مو سره همداسې خوښ لره،

بيا يې وخنډل ويل يې:

څنگه غلي دواړو ودرېدی، سوچ کوی، چې زه ولې پوه شوم چې تاسو دواړو سره اړيکه لری؟

د سولې له غاړې يې لاسونه تاو کړل، د شمشاد فکر چې بلې خواته شو، سوله يې په تندي بنکل کړه، ويل يې:

اي خپه نه شي، زه خو هر وخت ريښتيا وایم

شمشاد بنکلا ته وکتل، په خلاص وچلي يې ورته ويل:

سوله ستا د لاسه هېڅ ورځ نه لري، ناحقه يې زوروي

بنکلا ويل:

سوله ستا ټولگيواله، زما ملگرې، د فتح خان اکا لور او بيا يې په خدا ويل چې د ملالې ادې کشره نگور ده، که منې يې ويې منه او که يې نه منې نو تنې دې خلاصې کړه، سوله له غصې

توره او شنه او بنسته، شېبه په شېبه غضب کېده، بنکلا ته يې
 بدې بدې کتلې، ويل يې:
 اي بنکلا ته لکه ماته ژرنده غرمېږي،
 خبرې دې نه دي معلومې، مسکه مسکه کېږي او خبرې کوي،
 تا دې خدای ج خبره په خوله کې نه درکوي
 هغې بيا خوله خلاصه کړه چې خبرې وکړي خو سولې يې خبرې
 پرې ور پرې کړې، ويل يې:
 غلې شه، د راهيو په خېر يې خبرې دې نه خلاصېږي، يوه خبره
 چې خلاصه کړې بله دې تياره په خوله کې جوړه کړې وي هغه
 پيل کړي
 شمشاد سولې او بنکلا ته وکتل، مسکې شو، په خپل مخ يې
 لاس تېر کړ، له کين اړخه يې لاسي دستمال راوويسته او خپل
 خولې شوی مخ يې پرې وچ کړ، شمشاد باندي يو څه تودونښې
 خولې روانې کړې وې او د بنکلا خبرو داسې تر اغېز لاندې
 راوست چې بيخي بې په خولو کې لوند کړ، مخ يې وچ کړ،
 سولې او بنکلا ته يې وکتل، ويل يې:
 سولې بنکلا ستا ملگرې ده، زه يې په عادت بلد شوی يم او ته
 بې په خوی نه يې بلده، بنه خو پوهېږي چې هغه ستا له زورولو
 خوند اخلي خو ته ددې په خبرو جدي کېږي، بيا يې سولې ته ور
 زياته کړه:
 گډه وډه مه غږېږه، زه مې ملگري نښتر سره لږ کار لرم د
 ژورناليزم پوهنځي ته خواته ځم، که ماته اجازه راکړي؟
 سولې هېڅ ونه ويل خو بنکلا مسکې شوه، په لوړ غږ يې کت
 کت و خندل ويل يې:

شمشاده زه دې په جنجال وارولم او ته اوس غواړې چې ما له
 سولې سره په جنجال کې پرېږدي او لاړ شي، بيا غلې شوه، ويل
 يې:
 اي! ټوکې مې وکړې ورځه شمشاده، سوله که الم شېره ده،
 زه ترې يو څپک تېره يم، له دې سره په هره خبره رسېږم ورسره
 جوړه راځم، ته خپه نه شي
 شمشاد سولې وکتل په سترگو کې يې ورسره مخه بنه وکړه او
 روان شو، څو قدمه شمشاد واخيستل، ټيلفون يې وتړنگېده،
 ويې ليدل چې د نامعلومه شمېرې زنگ ورته راروان دی، ژر يې
 ټيلفون اوکې کړ، په ډېر درناوي سره يې ورو بلې کړل
 ورور يې بريالي ورته ويل:
 شمشاده ستړی مه شي زه يم بريالی
 دواړو ستړي مه شي سره وکړه، له شمشاده يې د کورنۍ د ټولو
 غړو پوښتنه وکړه چې څنگه دي؟
 هغه ورته ويل:
 لالا هيڅ اندېښنه ونکړې، له ملالې ادې نيولې تر ماپورې ټول
 روغ رمت يو، بيا يې په خدا بريالي ته ويل چې لږ تا پسې خپه
 شوي يو نور بنه يو
 بريالي ويل:
 شکر دی چې ټول روغ رمت ياستی، ما مو په دُعا گانو کې له
 ياده ونه باسئ، بيا يې شمشاد ته ويل:
 ته اوس چيرته يې
 هغه ځواب ورکړ چې پوهنتون کې يم
 بريالي په خدا ويل:

افرین شمشاده درسونو ته دې حاضرېږه چې په پوهنتون کې غیرحاضري ونه کړې او باید په پوهنتون کې هم د بنسټونو په څېر اول نومره شې، بیا یې بریالی ته خوشالی وویل:

للا په شل سلنه ازموینه کې په ټول ټولګي کې ډېرې نومرې ما وړي او تر ما وروسته بیا د فتح خان اکا لور سولې ډېرې نومرې وړي دي، هغه هم زموږ ټولګیواله ده، بریالی یوه شپه چوپ شو، بیا یې شمشاد ته وویل:

هلکه سوله هم لکه چې تکره ده، ګوره چې درنه مخکې نه شي بیا به هرچیرته وایي چې له شمشاده په پوهنتون کې مخکې يم، بریال په خدا شمشاد ته وویل:

شمشاده ته ځان اول نومره کړه لڅیره د نومیالي واده تیاروو بیا زما په پام کې ده چې تاته لوستې کوژدنه وکړم، پیدا یې ته کړه، ریباري یې په ما او ملالې ادې شمشاد غلې شو، وویل یې:

للا ته چې کابل ته تللی یې بیخي ټوکی شوی یې، جالبې خبرې کوي، زه پرونی ماشوم يم، له خولې مې د شورو بوی ځي، زه او کوژده لرې خبره ده، غوښتل یې نورې خبرې هم وکړي خو بریالي ورته وویل:

شمشاده د مرکزي بغلان انصاف صرافي ته مې ۲۷۰۰۰ افغانۍ درلیرلې دي، دحوالې شمېره ۱۲۳۴ ده ورشه ترلاسه یې کړه، بیا یې شمشاد ته وویل:

زموږ تعلیمي دوره هم خلاصه شوه، نیم ساعت وروسته لڅیره موږ هلمند ولایت ته لیږي، دنده مو هلته شوه، زه په میوند قول

اردو کې تعیین د بست شوی يم، لوا او کنډک یې لا ماته هم ندی معلوم، شمشاد په بېړه ورته وویل:

للا په ځان دې ډېر پام کوه، جګړې زیاتې دي، هرچیرته چې دې دنده شوه، جګړو ته به نه ځي بریالي وویل:

سمه ده شمشاده زه نو ټیلفون پرې کوم، ملګري مې غږ کوي چې راځه د تلو چمتووالی نیسو، تا په خدای ج سپارم، ټولو ته سلامونه کوه، ملاله ادې زما له خوا په تندي ښکل کړه، ورځې تېرېدې، شمشاد کورته ورسېده او بریالی دوی له کابل په الوتکه کې د هلمند شورابک سیمې ته چې هلته میوند قول اردو وه ولېږل شول

شمشاد د بریالي سلامونه ملالې او د کور ټولو غږو ته ورسول، ملاله ادې یې لومړی په تندي ښکل کړه او بیا یې د بریالي له خوا رالیږل شوې پیسې ورته وسپارلې، ملالې خپل مخ د قبلې په لوري واړوه، لاسونه یې لپه کړل، بریالي ته یې دوغاګانې پیل کړې، دومره ډېرې دوغاګانې یې ورته وکړې چې نور یې لاسونه شخ شول. تر دوغا وروسته یې پنځه سوه افغانۍ شمشاد ته ورکړې او ورته وویل یې چې غوښه دې راوړي خو بیګاته د مړو په ارواح یو دوه کاسې ډوډۍ خیرات کړئ

بله ورځ شمشاد یواځې د بغلان د سین په غاړه روان و، له ځانه سره یې سوچونه کول چې مینه او مینتوب به یې څه شي؟ د شمشاد له سولې سره ډېرې لیوالتیا او ورسره په خواکې خپله بی وسي اول چاري داسمان په سترګو کې اوبنګی وچولې، په

همدي سوچونو کي تر پوهنتونه ورسېده، سولې ورته رد وکتل، ویل یې:

شمشاده یوه پوښتنه درنه وکړم؟

هغه سر و خوزه، سولې ته یې د سر په خوزولو د هو ځواب ورکړ، هغه چې سولې ته د سر په خوزولو سره د هو ځواب ورکړ سوله یې نوره هم حیرانه کړه چې دی ولې خبرې نه کوي؟ بیا یې ویل:

شمشاده یو پوښتنه درنه وکړم

هغه ویل:

هو سل پوښتنی خو وکه

سولې ویل: ولې نن داسې حیران او زنگېدلی تر پوهنتونه راغلي، کومه خبره شوې ده؟

شمشاد چې د سولې دمینه په جال کې د یو گیر شوی کب په څېر و ورو یې ویل:

نا سولې نن مې له کلي تر پوهنتونه په دې فکرونه وکړل چې پاتې ژوند او مینه به مو څه شي، بیا یې ویل:

اې! زمانه بدله شوې ده، په دې بدل وخت کې مینه او مینتوب ډېر ستونزمن دی، فولادي عزم، د غره په څېر زغم او ډېره حوصله غواړي.

سولې په کرس کرس و خندل ویل یې:

شمشاده زمانه نده بدله شوې زمانه هماغه ده هېڅ بدلون پکې نه دی راغلی، ورځ هماغه ده کال هماغه څلور فصله ده، شپه هماغه ده، لمړې خپل وخت راخیژي او پر خپل وخت لویږي، زه هماغه پخوانی سوله یم او ته هم هماغه کلیوال شمشاد یې، اصلاً خبره په دې کې ده چې د پوهې د نشتون له امله مو خپل

دودونه پریښی دي، ځینې ځایونو کې د نورو تقلید کوو او په ځینو نورو وختونو کې بیا هغه سم کارونه هم نه کوو چې گټه مو پکې نه وي

شمشاد ویل:

هو همداسې ده، بیا یې د زړه په زور و خندل، د سولې سترگو ته یې په ځیر ځیر وکتل ویل یې:

ای! دا به مو قسمت و چې په داسې ټولنه کې یې پیدا او مین کړو چې پلرونه خپلې لورگانې د جنس په ډول د لور په نامه خرڅوي، ودونه خپلو لونیو او زامنو ته د هغوی په خوښه نه بلکې د ځان په خوښه کوي

سولې اوف کړل، ویل یې:

شمشاده ته مې نو اوس په ټپونو باندي مالگې شیندې، دا خو زموږ د ټولني هغه ترڅه واقعیتونه دي چې ډېرې نجونې او زیات شمېر هلکان یې د ویلو جرات نه لري، نو څه وکړو، ژوند مو په داسې نالوستې ټولنه کې ده چې که پلار ته هلک او یا نجلی ووايي چې په خپله خوښه واده کوم د بې ادبه او سپین سترگي نوم ورپورې کوي

شمشاد غلی و هېڅ یې نه ویل، سولې خپلو سترگو ته ټیکری وړاندې کړ، سترگې یې وسولولې، بیا یې د شمشاد مخ ته وکتل، هغه حیران ولاړ و او د سولې د خبرو په اړه یې سوچ کاوه

سولې د خپل لاس بنگرې وشرنگول، شور یې پرې جوړ کړ، ویل یې:

غم مه كوه شمشاده دا طلسمونه به زه او ته ماتوو، مور او پلار
 ته درناوی لرم خو واده په خپله خوښه خپل ځان ته كوم
 شمشاد كټ كټ وخنډل او بيا يې سولې ته ويل:
 وبه دې وينم چې څه كوي او س خو ډېره غټه غټه غږيرې، هغه
 مسكې شوه په خدا يې شمشاد ته په ځواب كې ويل:
 وبه مې وينې چې زه څه كوم، كه مې درسره ژمنه پوره نه كړه نو
 سوله به نه يم، بيا يې شمشاد ته كړل:
 زه درنه ځم ملگرې مې شغله راته په ټولگي كې په تمه ده ستا ښه
 وخت
 څلور ورځې وروسته بيا شمشاد او سوله د پوهنتون په انگړ كې
 سره مخ شول،
 دواړو سره سترې مه شي وكړه، شمشاد سولې ته وكتل، مخكې
 تردې چې نورې خبرې وكړي دا ټپه يې ورته وويلې
 دا ستا به هېر او كه په ياد يم
 زه چې قدم په قدم رډم تا يادومه
 سولې مخ بلې خواته واړوه ويل يې:
 شمشاده ته لكه چې زما په مينه شك لرې او يا د مينې له
 تعريفه نه يې خبر؟
 هغه په كړس خدا سولې ته ويل:
 زه د مينې ماستر يم، د مينې ټول تعريفونه مې زده كړي دي،
 كاش بديع او بيان د مينې او محبت په څېر اسانه وای چې پرته
 له زياره مې زده كړې وای، بيا يې ويل:
 مينه هغه صداقت ته ويل كېږي چې مينه وال د يوچا انځورته په
 ژوندۍ ښه په خپل زړه او سترگو كې ځای وركړي،

لكه زه او ته.
 هغې وخنډل ويل يې:
 نا داسې نه ده، مينه هغه حس ده، چې له يو چا سره شديده
 علاقه ولري او يا مينه د زړه د تل يو آواز ده، چې د يو چا په
 ليدلو سره له زړه څخه راپورته كېږي لكه زما له زړه چې ستا په
 ليدو راپورته شوی او هر وخت رانه تا غواړي.
 شمشاد وخنډل ويل يې:
 گوره سولې هسې نه چې مينه دې مجازي وي؟
 هغې سر و خوزاوه، رډ رډ يې شمشاد ته وكتل، بيا يې پوښتنه
 وكړه، اې مجازي مينه څه ته وايي.
 شمشاد د پوهنتون په انگړ كې يو خوا او بل خوا وكتل بيا يې
 ويل:
 مجازي مينه هغې مينې ته وايي، چې پای ته رسېدونكې ده او
 دا مينه له ځان سره هر ډول درد، سختي، او ناخوالې لري؛ خو د
 داسې مينې پای ډېری وخت بې پايلې او يا هم خواشيني وي خو
 الله ج دې زما او ستا مينه داسې نه كوي
 يوه شېبه دواړه غلي ودرېدل، بيا سولې ويل:
 اورېدلي مې دي چې ژوند د يو گل په ډول ده او مينه د هغه گل
 عسل ده خو شمشاد بيرته په ځواب كې ويل:
 ما بيا اورېدلي چې مينه د ژوند تر ټولو لويه توانايي ده چې دا
 به ريښتيا وي او كنه؟
 هغې سر و خوزاوه چې هو دا خبره ريښتيا ده
 شمشاد بيا سولې ته كړل:

ای! زه لڅیره د پلخمرې ښار کې ځانته کوټه نیسم، دلته درسونه وایم، هلته کور کې سم درس نه شم ویلی، له هغې یې پوښتنه وکړه چې ستا څه خوبه ده؟
سولې ورته ویل:

بیخي ښه ده، درسونه دې ووايه چې لڅیره اول نومره شپې شمشاد په ښار کې ځانته کوټه ونيوه، دیارلس ورځې یې په دې کوټه کې تېرې کړې، د اوړي په دې تاوده موسم کې د پلخمرې گرمۍ نو کاني کولې، له پخو مارکېټونو به تاوده تپونه پورته کېدل خو دوی پکې د مجبوریت ورځې بیگا او شپې سبا کولې، بله ورځ کلي ته لاړ، لومړی ځل و چې شمشاد دیارلس ورځې له کلي لرې تېرې کړې وې، دا ځل یې یوازې خپل کور، کورنی او کلی یادېده او له سولې یې زړه ټول و ځکه هغه یې هره ورځ په پوهنتون کې لیده، د جمعې شپه یې کور کې له ټولو سره تېره کړه، تر غرمې یې کور کې له ورپرو، نومیالي او ملالې مور سره کیسې وکړې، غرمه مهال مخکې له ډوډۍ خوړلو له کوره بیرون ووت، دا وخت نو د لمر سترگه د اسمان منځ ته راغلي وه، سیوري پر ځای ولاړ وو، گرمی وه، داسې گرمی چې د پوستکي لاندې یې هډوکي سوځول، ډیرې گرمۍ په بدنونو خولې را ماتولې، ددوی کلی هم غره ته نژدې و، د نورو سیمو په پرتله په دې سیمه کې د تودوښي کچه یو څه زیاته وه، شمشاد ورو ورو د ځانه سره شعرونه دکلمه کول او دکلي د کوز سر په لور روان شو، کلی کې له شولو تاوده تاوده تپونه پورته کېدل، یو یو بزگر د خپلو کروندو په پولو د دنیا له غمو بي پروا گرځېده، ځینو عمرخوړلو بیا سندري زمزمه کولې او په خپل پاڅه سن یې

شوڅ مزاجه سندري ویلي چې د نوو ځوانانو پاملرنه یې د ځان په لوري را اړوله، هغه د غټې ونې سیوري ته کیناست، د ونې تر څنگ سیوري ته د روانو اوبو له ویالي څخه یې څولپې یخي اوبه مخ ته واچولې، بیا یې په مخکنۍ لمن باندې مخ وچ کړ، ورځ یې په کیسو تېره کړې وه، هېڅ کار یې هم نه و کړی خوشي په خوشي ستړی ستومانه ښکاریده، ونې ته یې پورته وکتل، سوچي شو، د ځانه سره یې ویل:

دا ونه څومره ډیرې پانې لري، هره پاڼه یې څومره ښکلي ده، دا وخت یې سوله ور په زړه شوه، د شونډو په څوکه یې دا تپه تېره کړه

لکه د توت د ونې پانې

دومره گیلې مې سولې زړه کې درته دینه

یو پلو د سولې یاد او بل پلوشنو فصلونو، خوږو توتانو، یخو اوبو، د زانو په څېر د کلیوالو بزگرو کتارونو بیا شمشاد ته یو بل زړه رابښکونکی احساس ورکاوه، یو ساعت یې تر همدې ونې لاندې تېر کړ، بیا بېرته دکلي په لور روان شو، دیوالونو ته یې وکتل چې گولۍ پرې لگېدلې وې او سوري سوري و، د ځینو ونو ډډونه هم بوخ بوخ و، فکر به دې کاوه چې په دې سیمه د مرمیو باران شوی، هغه د ځانه سره ویل:

اخ بدمرغې جگړې زمونږ ښایسته کلی دې څومره بدرنگه کړې دی، دکلي زړه رابښکونکي څېره مو اوس ویرونکې ده، پلې په همدې سوچونو د هدیرې په لوري وخوزېده، د زریالی او توریالی کبرونو ته ورسېده، د اوبښکو په بدرنگه یې ځوانیمرگو

ورونو ته نبي ډيري دعاگانې وکړې، بيا يې د ټولې هديرې مړو ته د دعا لپاره لاسونه لپه کړل، ويل يې:

آسمانه لاس راکړه درخېژم

په ځمکه ځای د ورونو غم نه راکوینه

لږې نورې اوښکې يې هم تويې کړې، بيا له هديرې د کلي په لور روان شو، مازديگر و، شمشاد دا وخت د زريالی او توريالی غم زاړه خو خبر لانه و چې په همدې مازديگر به يې د بريالی ورو غم هم سرباری شي، ټيلفون يې وشرنگېده، وبې کتل چې نابنده شمېرې ورسره اړيکه ټينگه کړې، ټيلفون يې اوکې کړ، د يوه پاڅه سن والا کس خبرې پيل کړې، ويل يې:

ته شمشاد يې؟

ده ورته ويل:

هو شمشاد يم، تاسو څوک ياستئ؟

هغه ورته ويل:

زه تورن جلان يم د ميوند قول اردو د دريمي لوا د څلورم کنډک د دوهم ټولې قومندان، له هلمند ولايته مي درته زنگ وهلی شمشاد ژر ترې پوښتنه وکړه، صاحبه ووايئ څه خبره ده؟

د تورن غږ لږزېده، ورو يې ويل:

هغه داسې ده چې، داسې ده چې، شمشاد يې خبرې ورپرې کړې ويل يې:

څنگه چل دی هله ژر راته ووايه قومندان صاحب، تورن بيا زړه غټ کړ خو نه بې شو کولای چې شمشاد ته ووايي چې ورور يې په يوه ماین چاودنه کې ژوند دلاسه ورکړی، بيا يې ويل:

هلکه مه وارخطا کېږه، وطن په مونږ او تاسو حق لري، ډيرو ځوانانو سر په وطن کېښود او لړۍ يې روانه ده شمشاد بيا په بېړه ورته ويل:

قومندان صاحب خبرې يوخوا او بل خواته مه بيايه راته اصلي خبره وکړه؟

د تورن چې اوښکې له سترگو روانې وې په ژرغوني غږ يې شمشاد ته ويل:

مونږ غوښتل چې له روزنيز مرکز فارغه شوي سرتېري د هلمند نهرسراج ولسوالۍ جهانزيب کمپ ته ورسوو خو له بده بخته چې د بريالی دوی په هاموې ټانک ماین چاودنه وکړه او دده په گډون پنځه سرتېري مو د لاسه ورکړل

شمشاد چيغې کړې ويل يې:

بريالی لالامې مړ شوی

تورن په ژړا ورته ويل:

هو شمشاده هغه نور زمونږ په منځ کې نشته

شمشاد له تورن سره اړيکه پرې کړه، په مخ يې د اوښکو باران و او خپل مشر ورور ننگيالی يې خبر کړ چې بريالی په ماین چاودنه کې وژل شوی دی

کور ته روان شو، بيا زنگ راغلی، په لږزېدلو گوتو يې بيا ټيلفون اوکې کړ، وايي ورېده چې بيا تورن خبرې کوي، هغه ويل:

هلکه! دوی ټول سوځېدلی دي، هېڅ پېژندل کېږي نه، مونږ ددوی جنازې کابل ته دروړلو او سبا به يې بغلان او تخار ته

دروليږو ځکه وژل شوي څلور واړه سرتېري مو د بغلان او تخار دي، تاسو مه راحئ او زحمت ونه باسئ.

شمشاد په زوره زوره ژړل او په منډه د خپل کور په لوري را روان و، د کور دروازي ته راوړسېده، سترگي يې په نوميالی او ننگيالي ولگېدې چې د هغوی له سترگو هم اوبنکې روانې دي خو په زوره زوره نه ژاړي

نوميالی شمشاد په غېږ کې کلک ونيوه، دواړو سلگيو پسې واخيستل، همدلته يې له ژړا زړونه تش کړل، ننگيالی دواړو ته ډاډگيرنه ورکوله، څو شيبې تېرې شوې، ننگيالي شمشاد او نوميالی ته ويل:

شپه راروانه ده، خدای ج راوستي ورځ ده، کورکې هېڅوک مه خبروئ، راحئ چې جانباز اکا او د کلي ملک فتح خان خبر کړو، د درېواړو له سترگو اوبنکې رواني وې او جانباز دروازي ته ورغلل، جانباز اودس کړی و او لمانځه ته روان و، ويې ليدل چې شمشاد، نوميالی او ننگيالی ژاړي، پوښتنه يې وکړه هلکانو څه شوي دي؟

ننگيالی خپلې اوبنکې پاکې کړې، ورته ويل يې:

اکا! د بريالی وروړ په موټر ماین چاودنه کړې او وژل شوی دی، جنازه يې آن هلمند کې ده، قومندان يې څو شيبې مخکې شمشاد ته زنگ وهلې و، هی هی يې کړل، خپله ملا يې کلکه ونيوه، له سترگو يې اوبنکې راغلي ويل يې:

اوس بايد څه وکړو او چيرته لاړ شوننگياله بچو؟

ساره ساره آسويلي يې ووېستل

ننگيالي هم ورو ورو دوه درې کوکې له خولې ووېستې بيا يې ويل:

جانباز اکا د ملک فتح خان کور ته به ورشو چې جومات ته لاړ نه شی

جانباز نوميالی او شمشاد ته ډاډگيرنه ورکوله، بيا يې د شمشاد له غاړې لاس تاو کړ او د فتح خان تر کوره يې د هغه سر په لاس کش کړ، ويل يې:

شمشاده بچکه مه ژاړه، دا د تقدير فيصلې دي، مرگ حتمي ده، نوميالی د فتح خان دروازه ژر ژر وټکوله، په حويلې کې فتح خان وټوخېده او بيا يې په لوړ غږ ويل:

کوم يو يې، دغه ده درغلم

تر څو چې فتح خان له دروازي راوته، ننگيالی دروازه په زوره زوره وټکوله، فتح خان خپل بوټونه هم سم پښو نه کړل، لونگی يې په لاس کې راوخيسته او په بېرې بيرون راووته، ويې ليدل چې نوميالی، ننگيالی او شمشاد ژاړي خو جانباز حيران ولاړ دی، هېڅ نه وايي، فتح خان ويل:

څنگه چل دی، څه خبره ده، هلکانو ولي ژاړي، هغه خبر نه و چې د شمشاد دوی په کورنۍ باندې يوه بله د ماتم ورځ راغلي ده ننگيالی خپلې اوبنکې پاکې کړې، زړه يې غټ کړ، بيا يې ويل:

خان کاکا د بريالی لالادوی موټر هلمند کې په ماین ور برابر شوی دی

تر څو يې چې خبره خلاصوله فتح خان پوښتنه وکړه چې وضعیت يې اوس څنگه دی؟

نوميالی په ژړا ويل:

للا مي له خو ملگرو سره يې يوځای وژل شوی دی، هغه ژوندی نه دی، شمشاد ته يې قومندان زنگ وهلی و چې جنازه يې نن شپه کابل او سبا بيا بغلان ته درلېږو
فتح خان حيران ودرېده، پرته له جانبازه يې ټولو ته ډاډگيرنه ورکړه، خپل کشر زوی عابد ته يې غږ کړ چې د ميلمستون دروازه خلاصه کړي
فتح خان ويل:

راځئ کور کې کينئ، اوس هغه ته دې الله ج جنتونه ورنصیب کړي، ملاله وريندار مه خبروئ، سبا به يې خبره کړو، ميلمستون ته ننوتل، ننگيالی، توريالی او شمشاد درېواړه غونج غونج کينا ستل، ژړل يې خو له خولو يې غږ نه وته، او بنکي يې له سترگو سيلاب رواني وې

جانباز د نصارو قطی راووبسته، يوه کپه شنه نصارو يې خولي ته واچول او بيا يې رډ رډ شمشاد، نوميالی او ننگيالی ته وکتل، رنگ يې زېر تېنښتيدلی و ځکه د شمشاد دوی په خپلوانو کې مشر سړی همدا جانباز و چې په غم او بنادۍ کې به يې نورو تر امر لاندې کار کاوه او هېڅوک نه و چې دده له خبرې دې سرغړونه وکړي، فتح خان خپل سر په زنگنو ايښی و، تر يوې شيبې سوچ وروسته يې په جانباز سترگې وگنډلې، هغه ته يې ويل:

جانبازه! دا خو هلکان دي، راځه په دې سوچ وکړو چې سبا جنازه چيرته وکړو؟

جانباز خپل نصارو له ژبې لاندې کړل،
د جانباز په ځواب کې يې ويل:
خو کلي ته به جنازه راوړو کنه ولي څه ستونزه ده؟
فتح خان لومړی چوپ شو، بيا يې ويل:
ته خو مشر سړی يې، سر دې په هرڅه خلاصيري، د حکومت د مخالفينو قانون خو دلته دادی چې د حکومت په ننگه د مړ سړی جنازه په کلي کې نه پرېږدي
په کوټه کې ناستو ټولو په ځير ځير ملک فتح خان ته وکتل، جانباز ويل:
هو داسې خو ده، ښار کې هم زمونږ د خپلوانو کورونه نشته، اوس به څه وکړو؟

فتح خان سروخوازوه چې دی هم همدې خبرې ته په سوچ کې دی، ننگيالی نوميالی ته وکتل خو له خولي يې غږ ونه وېسته، نوميالی له جېبه ټيلفون راووبسته، فتح خان او جانباز ته يې ويل:

زما د خسر څرگند خان کور په ښار کې دی، هغه سره به خبرې وکړو، که ستونزه يې نه درلوده هلته به جنازه ويسو او تر دريمې ورځې پورې به ښار کې واوسو
د جانباز له سترگو او بنکي رواني شوي، ويل يې:

اخ خدايه ج! څه وخت ته دې راوستم چې هم مړ زه يم او هم پر زه، بيا يې نوميالی ته وکتل، هغه په لاس کې ټيلفون نيولی، له سترگو يې د اوښکو سيلاب روان و، ويل يې:
ته بچيه څرگند خان ته زنگ ووهه ټيلفون ماته راکړه زه به ورسره خبرې وکړم

نومیالی د خپل خسر څرگند تیلیفون ته زنگ وواکه، ژر یې
تیلیفون جانباز ته ورکړ، مخکې تر دې چې څرگند تیلیفون اوکي
کړي، جانباز د قالینې له څنډې لاندې نصور توف کړل بیا یې
تیلیفون غوړ ته نژدې کړ،

څرگند ویل:

نومیاله سلامونه، سترې مه شي، څنگه یې؟

جانباز سلام او سترې مه شي پرېښوده، په داسې حال کې چې له
سترگو یې اوبنکي روانې وې، ویل یې:

څرگنده زه یم جانباز

هغه ویل:

جانباز اکا ته ښه یې، کراري ده؟

جانباز سوړ آسویلی ووېسته، بیا یې ویل:

کراري نشته، د غم لپاسه غم دی، خبره داده چې بریالی هلمند
کې وژل شوی دی، جنازه یې دلته کلی کې د حکومت مخالفین
نه پرېږدي، مونږ د ملک فتح خان په کور کې راټول یو غوښتل
مو چې سبا جنازه ستا کور ته دروړو او له هغه ځایه یې دفن
کړو، ستا نظر څه ده؟

څرگند اوف کړل، په ژرغوني اواز یې ویل:

جانبازه ریښتیا وایې؟

هغه بیرته ځواب ورکړ، ویل یې ته څنگه سپری یې دا وخت د
ټوکو نه دی، مونږ له غمه مړه شولو او ته فکر کوي چې دوی

راته دروغ وایې

څرگند ویل:

هېڅ ستونزه نشته زما کور ستاسې خپل کور دی، زه به نن شپه
ټول چمتووالی ونیسم، سبا جنازه همدلته راوړئ
د سولې ورور عابد خان له میلمستونه ووت، کور کې یې مور
او سولې ته ویل:

ډېر وران کار شوی، ټول میلمستون کې ژاړې، هغوی ترې
پوښتنه وکړه چې څه کیسه شوې؟

عابد ویل:

څه وشي، نن هلمند کې د بریالی دوی په ټانک ماین چاودنه
کړې، هغه یې له څو ملگرو سره یوځای وژل شوی دی، وروڼه یې
ټول له جانباز سره راغلي او په میلمستون کې ناست دي ژاړې،
لابې مور نه ده خبره، بیا یې ویل:

بل غم داده چې جنازه یې هم په کلی کې د حکومت مخالفه وسله
وال نه پرېږدي، اوس هغوی او پلار مې په دې سوچ کوي چې
ښار کې جنازه د چا کور ته ویسي او له هغه ځایه یې دفن کړي، د
سولې مور غوټې اوف کړل، ویل یې:

ای بدبختي ملالی، د غم لپاسه غمونه درباندي راځي، خداي ج
غمونو ته پیدا کړې یې، سولې ته یې وکتل، بیا یې ویل:

دوه کلونو کې یې دا دریم زوی دی چې ځوانیمرگ کېږي، نور
یې له سترگو اوبنکي راغلي، سوله حیرانه ودرېده، هېڅ یې نه
ویل، له سترگو یې دوه درې څاڅکي راغلي اوبنکي له خپله
وروره پټې پاکې کړې، ورور عابدخان ته یې ویل:

د بریالی ټول وروڼه اوس زمونږ په میلمستون کې دي؟

هغه ویل:

هو، شمشاد، نوميالی او ننگيالی همدلته دي، سترگي يې له ژړا ډکې ډکې شوي، ستونی يې سلگيو ونيوه، ويل يې:

نور خیر خو په شمشاد مي ډېر زړه بد يږي، چې ميلمستون ته رانوتی نو له سترگو يې اوبنکي رواني دي.

ملالی خو واره د کور له دروازي بيرون راووته، په سرک کي يې بنکته او پورته وکتل، اندېښنه يې شوه چې زامن يې ولي نن په وخت کور ته نه و ورغلي، ننگورگانو نه يې پوښتنه وکړه چې هلکان به چيرته تللي وي؟

هغوی ورته په ويل:

مونږ نه يو خبرې،

شمشاد غرمه او نور دواړه مازديگر له کوره وتلي دي

فتح خان له جانباز سره سوچونه وکړل، بيا يې ننگيالی ته ويل:

هلکه ته دې کور ته لاړ شه، په کور کي هېڅوک خبر نه کړې چې

بريالی وژل شوی دی، نوميالی او شمشاد به همدلته پاتي شی

ځکه که دوی لاړ شي، مور دې پوهيږي نو ټوله شپه به له ډېرو

چيغو چيغو مړه شي

جانباز په خپل ځای کي وپشېده، ويل يې:

هلکه ننگياله ملک ريښتيا وايي، مور ته دې ووايه چې نوميال

او شمشاد د جانباز په کور کي دي، هلته ميلمانه راغلي و نو

جانباز دوی هم راپرې نه ښودل چې کور ته راشی.

ټوله شپه نوميالی او شمشاد د ملک په کور کي وژړل او

ننگيالی بيا په چوپه خوله ټوله شپه په کور کي ژړا وکړه خو په

کوټه کي ورسره ميرمن يې هم پوه نه شوه چې بريالی وژل شوی

او دی ورپسې ژاړې.

سهار وختي ننگيالی خپله ميرمن خبره کړه چې ورور يې بريالی وژل شوی دی او جسد يې د نوميالی د خسر څرگند خان کور ته راوړي، هغه خپل اوبنکي پاکي کړې، له ځانه سره يې سوچ وکړ چې ملالی او د کورنۍ نور غړي به يې څنگه د څرگند تر کوره بوځي؟

ننگيالی د غم سربېره په سوچونو کي ډوب و چې جانباز دروازه وټکوله، ننگيالی په درېهار بېرون ورووت، ويل يې:

اکا جنازه خو د څرگند خان کور ته راوړو نو ادي به څنگه کړو؟

جانباز وپشېده، ويل يې:

څرگند ته وایم چې ستا مور ته زنگ ووهي او د ميلمستيا په

پلمه يې خپل کور ته وغواړي

جانباز خپلي عينکي په سترگو کړې، د گوتو په زور يې د خپل

ټيلفون بټني کېکاري، بيا يې ننگيالی ته ويل:

هلکه! دغه شمېره ته وگوره چې د چا ده؟

ننگيالی ويل:

اکا دا د څرگند شمېره ده

جانباز ژر د څرگند شمېرې ته زنگ ووايه، ويل يې:

څرگنده! ملالی مه خبروه، ته ورته زنگ ووهه چې نهه بجې يې

ورته ميلمستيا کړې، په همدې پلمه يې کورته دروغواړه

هغه غلي شو، بيا يې ويل:

ولي اکا؟ ملاله نده خبره چې بريالی مړ شوی دی؟

جانباز ويل:

نا

خرگند جانباز ته خواب ورکړ چې ملاله به په کومه پلمه خپل کورته وغواړي
 خرگند د ننګيالي ټيلفون ته زنگ وواهه، دغټو او وړو پوښتنه بې وکړه، بيا بې ويل:

خينې ته ټيلفون ورکړه، ننګيالي ژر ټيلفون ملالي ته ورکړ، د ملالي ملا چې ډيرو غمونو يو څه ورکوپه کړې وه، سترگو يې هم د پخوا په څېر هرڅه سم نه ليدل، خرگند سره يې ستړي مه شي وکړه، بيا بې ويل:

خينېه! دا لمر له کومې خوا راختلی چې زه دې ياد کړم او زنگ دې راته وواهه؟

هغه غلی شو، بيا بې ملالي ته کړل، زوروي ته خو له ننگور گانو نه بښي طالع لري، لېمه دا دوه ورځې راپسې شله وه، بيخي يې په تنگ کړی وم چې ملاله مور راوغواړه، نو دادی نن مې درته زنگ وواهه، بيا بې ويل:

ميلمستيا مې درته کړې، همدا اوس راروانه شه، ننګيالي هم د ځانه سره راوله چې بيا وروسته لمر تود بيري.

ملالي چې د خپل نازولی زوی بريالی له وژل کېدو بې خبره وه کټ کټ يې وخنډل، بيا بې خرگند ته کړل:

گوره لېمه جاني ته به نومیالی ور ياد شوی وي، هسي به يې تاته ويلې وي چې ملاله ادې مې ياد بيري او کور ته يې را وغواړه؟

خرگند دومره په غم کې ډوب و چې د تمثيل لپاره يې هم شونډې سره خلاصې نه کړې خو خندا وکړې، ملالي ته يې ويل:

د هغه غم مه کوه، ته او ننګيالي راشی چې وروسته بيا تودوښه زيات بيري، شمشاد او نوميالی به ستا له لمسيانو او ننگور گانو سره وروسته راشي
 ملالي ويل:

سمه ده، خرگند سره يې مخه ښه وکړه

ننګيالی ژر ځان تيار کړ او له ملالي سره د خرگند د کور په لور روان شول، په لاره کې څو څله ملالي له ننګيالي پوښتنه وکړه چې ولې خپه ښکاري خو ننګيالي هېڅ نه ويل، د ملالي په زړه کې اندېښنه پيدا شوه، بريالی خوار يې لا په ياد هم نه و چې په هغه به څه شوي وي

نوميالی له فتح خان، جانباز او د کلي له يو شمېر سپين ږيرو سره لاړل، کلي کې يې له څو تنو پرته هېڅوک خبر نه کړل چې بريالی وژل شوی او جنازه يې په ښار کې کوي، شمشاد کور ته راغی، کوټې ته ننوت، په لوړ غر بې چيغې پيل کړې، پوره يو ساعت يې وژړل، د زريالي، توريالي، بريالي او ننګيالي مېرمنې او ماشومان يې هم خبر کړل چې بريالی وژل شوی دی، د بريالی مېرمنې هوسې تر شمشاد ډېر چيغې وهلې، د خپل سر وښتان يې شکول، ځان يې له ډاگې ډاگې واهه، دومره هوسې او شمشاد وژړل چې آن غرونه يې کېناستل، نور به يې چې ژړل له خولې به يې غږ هم نه وته، په کور کې ټولو ژړل، د ماشومانو چيغو ټول کلی په سراخيستی و، د گاونډيو ښځې راغلې ويل بې څه شوي دي؟

هوسې ويل:

خاورې مي په سر شوي، بريالي مړ دي، هرڅوك به چې خبر بدل په خپله خوله به يې لاس كېښوده او ژړا به يې پيل كوله، كوڅه كې د موټر غږ شو، شمشاد همدا سي په ژړا ورغی، ويې ليدل چې كليوال يې ريحان ولاړ دی، مخكې تردې چې شمشاد خبرې وكړي، ريحان په ژړا ورته ويل چې فتح خان راليرلی او ټول راحی چې د څرگند خان كور ته ځو، دوه بجو ته جنازه رارسيرې

شمشاد په منډه كور ته راغی، وريندارگاني او وريرونه يې په موټر كې كېښول، ټولو چيغې وهلې، د كوټې او حويلې دروازه يې همدا سي په مخ خلاصې پرېښودې، د گاونډيانو ښځې راغلی او ددوی دروازي يې بندې كړې، په موټر كې ناستو ټولو ژړل، شمشاد ژړل خو غږ يې نه وته، له روان موټره دومره د چيغو غږونه جگېدل چې فكر به دې كاوه د نړۍ غميز شور ټول همدا دی، د څرگند كور ته ورسېدل، دا وخت نهه بجې شوې وې، ملاله لاهم نه وه خبره چې زوی يې مړ دی، يوناڅاپه ټوله كورنۍ يې په ژړا د څرگند په كور ورننوته، ملالې رامنډې كړې چې څه شوي دي؟

ټولو ژړل، هېچا خپله ژړا دومره نه شوه كنټرول كولاى چې ملاله خبره كړي چې زوی يې بريالي په هلمند كې وژل شوی دی، څرگند رامنډه كړه، ملاله يې له لاسه ونيوه، ويل يې:

خېښې هېڅ خبره نده، د بريالي په پښه يوه مرمۍ لږېدلې او برسېرن ټپې دی، اندېښنه او ژړا مه كوی، بيا يې ټولو ته اشاره وكړه چې ژاړې دې نه

لېمه راغله خپله خواښې ملاله يې له لاسه ونيوله، ويل يې: ادې مه ژاړه هېڅ خبره نده، په بريالي څه نه دي شوي د ملالې له سترگو او ښكې روانې وې، هسې يې غمو ملا ورماته كړې وه، ويل يې:

لېمې لورې لكه چې خاورې مي په سر شوي، زه طالع نه لرم، لكه چې بريال زوی مې له لاسه وركړ، بيا لږ په لوړ غږ چيغه كړه، اوف يې كړل

لېمې يې ټيكری په سر ورواچوه او كوټې ته يې بوتله، هغې ته ويل:

ادې! بريالی د پلخمرې په ملكي روغتون كې دی لخيره يولس بجو ته يې رارسوي

د څرگند كورنۍ د ملالې ننگورگاني او لمسيان په ميلمستون كې كينول، ميلمستون د كور له كوټو يو څه لرې و د چيغو غږ ترې نه راته

هلته نورو كم خو هوسۍ او شمشاد بيخي ډېر ژړل، په مخ يې اوبښكي د سيلاب په څېر روانې وې

شمشاد په خپل گلکسی ټيلفون كې د بريالي عكس راوستی و، هغه ته يې كتل او په لوړ غږ يې چيغې وهلې، تر دلسو بجو يې چيغې ووهلې

ډېره سخته ورغ وه، شمشاد په كمه موده كې د خپل د دريم ورور د مړينې اوريدلی و، د بريالي جسد يې لانه و رارسولی خو په ژړا يې كورنۍ ځانونه ستري كړل، يوازې مور يې د لېمې خبره منلې وه چې بريالی ټپې دی ځكه خو د هغې له سترگو اوبښكې نه تلې، دوه بجې د څرگند دروازي سره اته نهه موټر

ودرېدل، په منځ کې یې امبولانس و چې د بريالۍ مړې پکې بار و، دا وخت په ډېرو جوماتونو کې ننگيالي او جانباز اعلانونه کړي و چې جنازه څلور بجې کوي.

شمشاد بیرون ووته، خپل کلیوال یې ولیدل، حیران حیران ټول ولاړ و، دومره حیران چې که له پوزې نیول شوي وای د ځینو ساه لا وته، کلیوال له امبولانسو چارپېر ولاړ و، د څرگند کلیوالو هم رډ رډ کتل، نه پوهېدل چې جنازه د چا ده، یوه له بله پوښتنه کوله چې څه خبره شوې ده، څوک مړه دي او دا جنازه د چا ده؟

تابوت له موټره جانباز، فتح خان، ننگيالي او نومیالي راکوزه کړ، شمشاد هم د تابوت یوه څنډه و نیوله خو زور یې ټول ژړا اوبه کړی و

نژدې خپلوانو او کلیوالو رډ رډ کتل، اوبنکې یې تویولې خو تابوت یې له موټر نه راښکته کاوه، هسې نه و چې هغوی د بريالۍ په مړینه خواشیني نه و خو ډار یې له دې و چې که څوک یې دلته د تابوت په راښکته کولو کې عکس واخلې او د حکومت مخالفینو ته ویسي بیا به یې کلي کې گزاره سخته شي، لاس ترزني ولاړ و، ځینو ځوان ژړا هم پته کوله، د بريالۍ ملگري د دیوالونو سیوری ته ناست و، سرونه یې په زنگنو ایښي و، له سترگو یې بې اختیاره اوبنکې د سیلاب په څېر روانې وې، ډېره سخته او خواشینونکې شېبه وه

د څرگند گاونډیو رامنډه کړه، تابوت یې ونيوه، شمشاد حیران ودرېده، ویې لیدل چې د بريالۍ په تابوت د هیواد درې رنگه ملي بیرغ پروت دی، پرې ور ټیټ شو، لومړی یې بیرغ ښکل او

بیا یې د تابوت له ښیښې د بريالۍ مخ ولیده چې د باروتو په اور تک تور شوی و، خپله ملا یې ونيوه او پر مخې یې ځان د بريالۍ په مړي ورخطا که، چيغې یې کړې، وا برياله وروره یې نارې کړې، فتح راغی شمشاد یې غیږ کې پورته کړ، نورو ته یې ویل:

هله جنازه دننه ویسئ، وخت کم دی، څلورو بجو ته مو د جنازې اعلانونه کړي دي، جنازه یې دننه کورته وپورې، له مخامخ کوټي د ملالې سترگې په تابوت ولگېدې، چيغې یې کړې، د تابوت خواته یې رامنډه کړه، تابوت ته راونه رسېده، برنډه کې وغورزېده او بې هوښه شوه

ټول د بريالۍ په مړي راټول شول، د ټولو چيغو دوه درې کلي خبرول، د څرگند خان مېرمني شېبې او لور یې لمبې ژرد بورې شربت جوړ کړ، د ملالې په خوله کې یې ور وڅخاوه، جانباز، څرگند او ننگيالي جنازه پرېښوده او د ملالې خواته راغلل، ننگيالي ژړل هېڅ یې نه ویل، جانباز ویل:

وریندارې که وضعیت یې ښه نه وي چې ښار ته یې بوځو؟

څرگند ویل:

ډاکټر ته به یې بوځو خو مېرمني یې شېبې ویل:

ناا شربت مو خوله کې ور څخاوه، ښايي ژر په هوش راشي ننگيالي بېرته د بريالۍ د مړي خواته ورغی، ملا یې په دواړو لاسو ونيوه، مشر ورور یې ترې ابدي بیل شوی و نو ځکه ورته ډېره سخته وه، ژړل یې خو غږ یې نه وته، په خامکي سنډو گنډل شوي دستمال باندې یې خپلې اوبنکې پاکولې، شمشاد د بريالۍ سرته او د بريالۍ مېرمن هوسې یې پښوته ناسته وه،

دواړو د زړه په زور ژړلي ځکه نه يې سهار او نه يې غرمه ډوډۍ خورلي وه، نوميايي حيران د تابوت په څنگ کې ناست او ورو ورو يې ژړل، شمشاد ځان له ډاگې ډاگې واهه، د نوميايي کوژدنه لپمه ورته راغله، هغه يې لاسه ونيوه او لري يې بوت، هغې ډاډگېرته ورکوله، دلېمې مور په لور غږه جانبازه ته نارې کړې، ويل:

جانبازه کاکا، او جانبازه کاکا تشویش مه کوه ملاله په هوبښ راغله

لېمې د دې غږ په اورېدو سره شمشاد د برنډې په يوه څنډه کېناوه، ژر د خپلې خواښې ملالې خواته راغله، هغه يې له لاسه ونيوه او د بريالۍ د تابوت سرته يې بوتله، د ملالې په سترگو توره شپه وه، د غره په څېر زوی يې مړ و، خو شيبې يې وژړل، بيا يې د تابوت د مخې تخته لرې کړه، خپل ښی لاس يې د بريالې په مخ تېر کړ، د هغه مخ د باروتو اور سوځولی و، ترڅو يې چې د بريالې څېرې ته کتل او د هغه په مخ يې لاس واهه ژړا يې نوره هم زياتېده، کوژده کړې ننگور بې لېمه راغله، ملالې يې غږې کي ونيوله، دې هم ژړا پيل کړه، ليمې چې ډېر وژړل ملالې د هغې له غاړې لاس تاو کړ، په حويلۍ کې يې ناستو ښځو ته وکتل، ويي ليدل چې د څرگند د گاوند او د خپل کلۍ ټولې سپين سرې او خپلوان يې راغلي، خپه دي، هېڅ نه وايي، هره سپين سرې ښځه په خپل ځای کې ناسته او اوبښکې تويوي، خپلې خپلوانې او نورې زړې ښځې د ملالې خواته راغلي، اول يې د بريالې مړې او بيا يې ملالې ته ډاډ ورکول پيل کړل، ځينو سپين سرو ښځو ويل:

ملالې خورې مه ژاړه د ټولو همدا لار ده، ځينو ويل: الله ج درکړې و بېرته يې درنه واخيسته او ځينو بيا ويل د قسمت هرې فيصلې ته بايد په ورين تندي غاړه کېږو، له مرگه تېښته نشته
دلېمې مور شېبې ويل:

ملالې الله ج دې د زړه صبر در نصيب کړي، ډېره سخته ده، دا دې دريم ځوان ځوی دی چې په مرميو سوری سوری پې درته راوړي، بيا يې اوف کړل، ويل يې:

الله ج ته خپله ښه پوهېږي
لېمې خپل ليوره شمشاد او د کلي سپين سرو ښځو ملالې ته ډاډگېرته ورکوله، هوسۍ بيا له ډېره غمه ځان له ډاگې ډاگې په ځمکه ويشته، د خپل سرو ښځو يې شکول او ساړه ساړه آسويلي يې وپستل

له مخامخ دروازي ډله ځوانان هويلۍ ته راننوتل، ننگيالي او نوميايي له جانبازه سره مخکې را روان و، څرگند راغی، په لاس يې ښځو ته اشاره وکړه چې جنازه ښولو ته وږو، ننگيالي او نوميايي له جانبازه او څرگند خان سره کټه ته ودرېدل، نور ځوانان تابوت ته نژدې راغلل ځکه د کلي ښځو هلته له راغلو ځوانانو مخونه پټول، ملالې چې دوی وليدل په خپل ځای کې يې د درېدو هڅه وکړه، لاسونه يې په ځمکه ولټول، په ډېر زور وهلو سره ودرېده، د تابوت په لور يې قدمونه واخيستل، د بريالې ناخاپې مړينې يې د زړه زور اوبه کړې و، هېڅ وسه يې نه درلوده، دريم پل او چټولو ته پاتې نه شوه او بېرته په ځمکه

راولوبده، ژر شېبې په غېږ کې راکلکه ونيوه، بيرته يې راپورته کړه، نورو بنځو هم رامنډې کړې، هغه يې تر تابوته ورسوله ملالې ورو ويل:

ننگيالیه چيرته يې وړئ؟

ترڅو چې ننگيالي خبرې کولې جانباز ويل:

ملالې وريندارې ورځې دومره اوږدې نه دي، دوه بجو ته مو د جنازې اعلانونه کړي و، دادی دوه نيمې بجې دي، تودونبه هم ډېره ده، خلک له لرې سيمو راغلي دي، ناوخته ده، بيا کلو ته مو ترهم نه ځي نو جنازه به لږ وخته وکړو، ترڅو يې چې خبښو نو مازديگر کېږي.

ملالې چيغې کړې، ويل يې:

مانه مې بريال زوی مه وړئ، زه بې برياله ژوند نه شم کولای، وا برياله سر دې راپورته کړه ټول خپل او خپلوان دې ديدن ته راغلي دي

ننگيالی او نوميالی حيران حيران غلي ولاړ و هېڅ يې نه ويل، د جانباز له سترگو اوښکې راغلي، په خپل ځای کې کېناسته، لږ په لور غږ يې ژړا پيل کړه، بريالی که هرڅنگه و خو په جانباز ډېر گران و، پنځه دقيقې يې هېڅ خبرې نه وکړې، بيا يې ويل:

ملالې! زما چې دومره زړه خپه دی، پوهېږم چې ته ډېره خپه يې، دده په مړينه ټول کليوال او خپلوان خپه دي خو څه وکړو، ټول مرو، څوک مخکې او څوک وروسته، ملالې ته يې ويل:

همت دې د زمري کړه، پوهېږم د اولاد د مړينې درد ترهره درده ډېر زور غواړي، اوس خیر دی ملالې وريندارې ته راشه او د وروستي ځل لپاره د بريالي ديدن وکړه چې بيرون خلک جنازې

ته په تمه دي، هغې دوه سوې سوې چيغې نورې هم وکړې خو په خپل ځای کې وخوزېده او د تابوت په لور يې د تلو هڅه وکړه، ننگيالی رامنډه کړه او د مور له اوگي لاندې يې شو، ژر يې د تابوت سرته وروسته، له ولاړې يې د بريالی په باروتو سوځيدلي مخ ته وکتل، بنايسته بريالی د باروتو اور داسې تک تور کړی و لکه تازه چې دې د سکرو له کانه راويستلی وي، د مخ د ځينو برخو پوستکي يې هم نه و، ملاله پرې ورتپته شوه، ننگيالی ته يې ويل:

زويه ته يې دا د تابوت تخته لرې کړه

ژر جانباز او ننگيالی د تابوت تخته لرې کړه

ملالې د بريالی په مخ خپل ښی لاس کېښوده، ژړا يې څو چنده زياته کړه، په مخ يې بې شماره اوښکې روانې شوې، څو شېبې يې سوې سوې کړيغې وکړې او بيا يې په خپل لاس د تابوت تخته بېرته پرې وړ کېښوده، ايسته ايسته يې وکتل، په هوسۍ يې سترگې ورځنې کړې، ويې ليدل چې په لور غږ چيغې وهي، دومره په لور غږ چې آن د کلي په کوز سر کې يې هم خلک خبرول، ملالې هوسې ته لاس وخوزاوه، ځان خواته د راتلو اشاره يې ورکړه، خو هغه د بريالی غم په ملا ماته کړې وه، پرته له بې روحه جسده يې نور هېڅ شي ته پام نه و، د ملالې زړه په باروتو د سوځيدلي ځوی جسد او نگور سوو سوو چيغو بيخي خپه کاوه، شېبه په شېبه يې خپگان ډېرېده، هوسې ته يې غږ کړ، هغه يې خواته را روانه شوه، ويل يې:

ملالې مورې څه وايي؟

هغې په ژړا ويل:

هله لوري همت دي له لاسه مه ورکوه، له غيرته کار واخله او راشه د خپل بريالي وروستی دیدن دي وکړه چې کليوال جنازي ته په تمه دي، هوسې له ولاړې د بريالي مخ ته وکتل چې ټول د باروتو اور سوځولی دي، بيا غلې هماغلته کېناسته جانباز ويل:

تاسو خو مړې وکوت، نو مونږ به جنازه ويسو، ټولو د سرپه خوزولو سره د هوځو اب ورکړ، جانباز له بنسځو لري ولاړو ځوانانو ته هم د لاس په خوځولو اشاره وکړه چې رادې شي، هغوی چې راغلل، بيا يې ويل:

هلکانو جنازه پورته کړې چې خلک ډېر په تمه دي، تابوت ته ننګيالی او نوميالی هم اوږه ورکړه، کله چې هغوی جنازه پورته کوله نو د شمشاد، ملالی، هوسې او نورو چيغې څو برابره زياتې شوې، فکر به دي کاوه چې ټول کاني، بوټي، ديوالونه او په دې کلي کې شته موجودات خپه دي او د بريالي په مرګ کريغې وهي، هغوی جنازه پورته کړه، وار په وار چيغې ډېرېدې، ترڅو چې ځوانانو جنازه له حويلې بيرون ويستې، هوسې او ملاله دواړه بې هوښه شوې، د کلي بنسځې په هغوی ورتولي شوې، ځينو ويل:

نظم يې ونيسی، او ځينو نورو ويل چې د بورې شربت يې په خوله کې وروڅڅوئ

جنازه يې هديرې ته ورسوله، نوميالی او ننګيالی په هديره کې دومره وژړل چې جنازي ته راغلي کسان يې ډېر له ځانه سره په ژړا کړل

دیني عالم مولوي احساس چې کلونه وړاندې يې ددوی په کلي کې امامت کړی و، د قبر (کبر) په سره د وعظ او نصیحت لپاره پورته شو، ويل يې:

وا خلکو! بريالی ډېر نېک هلک و، هروخت به يې لمونځ د کلي په جومات کې په جماعت سره ادا کاوه، صالح ځوان و، د چا په کار کې يې کار نه درلوده، غيرت يې بې جوړې و، په وطن او خلکو يې زړه سوځېده الله ج دي ورته دا کبر د جنت له باغچونه څخه يوه بنایسته باغچه وگرځوي، بيا يې په هیواد کې روانو ناخالو ته په اشارې سره ويل:

وگورئ دا څه حال دی، په يوه او بل نامه وژل کېږو، هم مو مړې بې قدره دي او هم مو ژوندی بې قدره دی، ترڅو به مو دا حال وي او تر کومه به همداسې د سپين او تور په نامه وژل کېږو، گناه مو څه ده، بيا يې ويل:

وخت کم دی زه ډېرې خبرې نه اوږدوم خو دومره وایم چې هره خوا مسلمان، افغان او بيا په ځانگړي ډول پښتون وژل کېږي، د خپلي خبرې د تايد لپاره يې ويل:

د کافرې پښتونخوا پښتون کافر دی
قتل عام يې دی روا پښتون کافر دی
نور يې وروستی دعا وکړه، کبر کيندونکو خپل بېلونه وټنگول او بريالی يې تر انبار خاورو لاندې کړ، ټول خپه روان شول، فکر به دي کاوه چې د وخت شاهان همدا و او کوم رالوتی باد يې پاچاهي ړنگه کړې ځکه بېواکه په لار روان دي، هېچا خبرې نه کولې، د سړو آسويلو غرونه اورېدل کېږي او له خپگانه د هريوه په وچلي دولس بجې وې، مخکې تر دې چې ننګيالی دوی له

هديري راوگرځي هوسۍ په هونښ راغله او ملاله بيا تر ناوختي هماغسې بې هونښه وه، په همدې شپه ملاله، زامن، ننگورگاني او لمسيان يې ټول د څرگند په کور کې پاتې شول، پرته له ماشومانو نورو ټولو دا شپه همدا سې په آهونو او غم په وينښه تېره کړه، سبا سهار وختي مخ په خپل کور و خوزېدل، هلته نو بيا د حکومت حاکميت نه و، ننگيالي دوی نه شو کولای چې په جومات کې د خپل وژل شوي ورور بريالي فاتحه واخلي، نيم او نيمکله خپلوان يې کورته راغلل او د فاتحي مراسم يې په کور کې ترسره کړل، د بې وسۍ له امله يې په درېيمه ورځ خيرات هم ونکړ.

اته ورځې تېرې شوې، د شمشاد په گډون ټول د بريالي په غم خپه و، د بريالي مړينه د شمشاد لپاره يو غم، پوهنتون کې غير حاضري يې بل غم او له سولې بې خبره يې بيا بل غم و چې شېبه په شېبه يې تشويش ډېرېده.

سولې ته هم شمشاد ډېر يادېده، اندېښنه يې وه چې وضعيت به يې څنگه وي ځکه مور يې ويلې و چې د بريالي د مړينې په ورځ د شمشاد وضعيت سم نه و او ډېرې بدې ورځې يې کولې، خپل ټيلفون يې راواخيسته، زړه نا زړه يې د هغه ټيلفون ته زنگ وواژه، شمشاد ټيلفون اوکې کړ، ويل يې:

بلي سولې سلامونه!

هغې ستړي مه شي ورسره وکړه، ويل يې:

شمشاد جانه خداي ج دې بريالي لالا ته جنتونه، تاسې او ستاسې کورنۍ ته دې د زړه صبر نصيب کړي، مرگ حق دی، ټول مرو خو څوک مخکې او څوک وروسته.

هغه ترې مننه وکړه، په ژرغوني غږ يې ويل:

سولې مننه، والا ډېره سخته ده، خداي ج دې چاته د خپل ورور غم نه ور وينی، سړی غوټ په ملا ماتوي، زه مې د لالاگانو مړينې داسې کړې يم چې لاره رانه ورکه ده، اوف يې کړل نور غلی شو

سولې ورته کړل:

اي! خير دی ډېره اندېښنه مه کوه، يوازې تاسې خپه نه ياستئ، تاسو سره په دې غم کې ټول کلی او خپلوان شريک دي، قسم دی چې زه، هم ډېره خپه يم شمشاد ورته کړل:

پوهېرم سولې، ستا پلار هم زيات زحمت و وېسته، په هماغه شپه چې بريالي لالا مړ شوی و او جنازه يې په کابل کې وه، مونږ ستاسو په ميلمستون کې وفتح خان اکا هېڅ ويده نه شو سولې ويل:

شمشاده! هره ورځ وژل کېږو، له مرگه تېښته نه کېږي، بيا يې هي هي کړل

شمشاد زړه غټ کړ، ټوله دنيا يې په خپل غم کې له ځانه سره شريکه کړه، د زړه په زور يې ويل:

نه سولې نه، زه يوازې نه يم، د مرگونو لړۍ روانه ده، دا د هر کور کيسه ده، هر ځوان همدا سې وروڼه لري، مور لري، خویندې لري، ميرمن لري، اولادونه او خپلوان لري، هره ورځ په گڼو کورونو کې همدا حال دی، له څلورو پېړيو راهيسې د يوه او بل په نامه وژل کېږو، وينه مو ارزانه ده د سولې په سترگو کې اوښکې ډنډ شوې، ويل يې: هو داسې خو ده، هېڅ کورنۍ بېغمه نده او روانو بدبختيو

هېڅوک بې داغه نه دي پريښي خو بريالۍ لا ځوان و، د مرگ وخت بې نه، الله ج دې ورته هغه دنيا گل او گلزار کړي، شمشاد زړه غټ کړ، سولې ته بې ويل:

مونږ او زمونږ په څېر د گڼو کورنيو ژوند له همداسې زړه بورنونکو تراښديو او پېښو سره ملگرتيا کوي، اوږه په اوږه ورسره مخ ته ځي، کاش، زما د ورور مړينه وروستۍ شي، کاش بيا تورسري مېرمنې د خپلو خاوندانو او سپين سري مورگانې د خپل اولادو داغ ونه ويني، له غمه بې دنگې ملاگانې راکوپې نه شي، بيا بې اوف کرل چوپ شو سولې ورو ويل:

افسوس زمونږ په حال، چيرته چې د جگړې ميينان وي، چيرته چې د انسان وينې خپل ارزښت بايلې وي او چيرته د زورورو اوبه په بره روانې وي هلته به هره ورځ همدا حال وي، د يوې مور کمزورۍ زړه به اور اخلي، يوه ځوانه ميرمن به د خپل خاوند په تابوت اوبنکې تويوي، د يوې خور له سترگو به د اوبنکو په ځای وينې روانې وي، يو ورور به د خپل متد غوڅيدو غږ اوري او يو خوږ ملگري به په بل ملگري خاورې اروي او په ابدي سفر به بې لېږي.

شمشاد ته ځمکې ځای نه ورکاوه، ويل بې:

بريالیه وروړه ته په ما څومره گران وي، کاش مخکې زه پوهېدلې چې نه شتون دې دومره سخت دی، بيا بې اوف کرل ويل بې:

ځوانيمرگه وروړه ستا دردونه مې حس کرل، ته چې تللی يې شپه او ورځ راباندې داسې تېرېږي لکه د اور په تبخي چې ولاړ يم، غم دې دومره دروند دی چې ملا بې راماته کړه، ټول عالم

راسره ژاړي خو ستا د غم په راکمولو کې راسره هېڅ مرسته نه شي کولای، سولې ويل:

شمشاده ډېر غمونه مه کوه، هسې هم ډنگر يې دا غمونه به دې نور هم کمزورۍ کړي، هغه ايسته ايسته وکتل بيا بې هغه وخت ورو په زړه شو چې په مازديگر کې يې د بريالي جنازه خاورو ته سپارلې وه، ويل بې:

په تور ماښام دې کډې بار کړې

په تور ماښام د مرورو کډې ځينه

سولې ته بې ويل:

اې! ازموينې هم راورسېدې، زه خو په جنازه او دواپرو کې بند شوم، نه مې درس ويلی او نه خبر يم چې ازموينې کله او څه وخت دي نو ته دې درسونه وايه، زه هم اوس کار لرم، مينه در سره لرم، ښه وخت ولري.

هغې ورته ويل:

سمه ده خو ته دې ډېر په ځان پام کوه

پنځه ورځې نور هم شمشاد په کور کې و،

څوک به دعا ته راتلل او څوک به تلل

بله ورځ يې ټولگيوال ملگري مرجان ورته زنگ وواهه، شمشاد

ته بې ويل:

همت مو د زمري او صبر مو لکه د کرکر غر شه، بريالۍ لالا دې الله ج جنتي کړي، درې ورځې وروسته د پوهنتون ازموينې دي، لومړۍ ازموينه مو هم د ادبي فنون ده، چمتووالی دې ونيسه، شمشاد ويل:

مرجانہ ستا دې کور ودان وي، سمه ده زه ډېر بوخت يم خو کونښن به وکړم چې لږ درس ووايم او ځان له ناکامېدو خلاص کړم

د ازموينې په ورځ شمشاد پوهنتون ته لاړه، په سولې يې سترگې ولگېدې، ډېرې ورځې يې هغه نه وه ليدلې، که څه هم د ورور مړينې له هرڅه ويستلې و خو له سولې سره يې په مينه کې کمی نه و راغلی، هغې وليده، خواته يې راغله ستړي مه شي يې ورسره وکړه

سولې ويل:

شمشاده څنگه يې، درس دې ويلی، ازموينې ته چمتو يې؟

هغه ورو ويل:

هو لږ لږ درس مې ويلی خو ډاډه نه يم چې له کومه ځايه به پوښتنې راشي، دواړه له ټولگي بهرون او د پوهنتون د انگړ په لور روان شول، سولې ويل:

اې! ځان دې څومره ډنگر کړی دی، بې خوبې خو به دې ډېره نه وي کړې؟

شمشاد ځواب ورکړ:

نا سولې، د ازموينې غم يوخوا او د بريالي لالا د مړينې غم بله خوا، بيخي يې له خوبه ويستلی يم، شپه او ورځ مې د لالا په اړه فکرونه کوم، بيا يې ويل:

ازموينه به ورکړم خو بنايي چې پوهنتون رانه پاتې شي، دا لگښتونه به له کومه کوو، د کور جنجال يو خوا او د پوهنتون بله خوا

سولې ورته ويل:

غلی شه، هرڅه درسره منم خو دا خبره درسره هېڅ نه منم چې ته وايي د اقتصادي ستونزو له امله پوهنتون پرېدم، بيا يې هغه ته کړل:

اې دا زه د څه شي لپاره يم چې ته به پوهنتون خوشې کوې؟ د فتح خان ځمکې ډېرې دي، زه يې يوه لور يم، کومې پيسې چې ماته د درس ويلو لپاره راکوي د دواړو چاره پرې کېږي، هېڅ غم ونه کړې، بيا يې نېغ نېغ شمشاد ته وکتل چې په رنگ کې يې وينه وغږېده، ويل يې:

که نور هرڅه خلاص شول نو پلار مې راته يو لک روپۍ خو ورځې وړاندې طلايي لاکټ واخيسته هغه به خرڅ کړم او پيسې به يې تاته درکړم

شمشاد غلی شو، ويل يې:

سمه ده سولې وبه گورو چې څه کېږي

سولې خپلې دواړه سترگې د شمشاد ليدو ته څلور کړې وې، ډډه يې ورته کتل،

ويل يې

شمشاده ته وگوره چې زه څومره ډنگره شوې يم؟

هغه نېغ نېغ ورته وکتل، ويل يې:

وينه زما خو هېڅ پام نه و، خپلو غموکې ډوب وم، ريښتيا ته ولې دومره ډنگره شوې يې؟

هغې وخنډل، شمشاد ته يې کړل:

ته څه فکر کوې چې ولې به دومره خرابه شوې يم؟

شمشاد غلی شو، ويل يې:

ته ډنگره شوې بې خو له خپلې پخوانۍ شوخی نه بې پاتې، زه
نو څه پوهېږم چې تا ولې د خپل ځان خوښې کمې کړې دي؟
سوله مسکې شوه وویل بې:

نور نو ستا سوله پرته ستا له غمه څه غم لري، بیا بې دا ټپه
د کلمه کړه:

چې مړوندونو کې مې تنگ و

هغه بنگرې مې اوس څنگلو ته راځینه

شمشاد روان شو، سولې د خپل بڼې لاس د دوه گوتو په خوزولو
سره له شمشاد سره مخه ښه وکړه.

د پوهنتون ازموینې روانې وې، سولې شپه او ورځ په ځان یوه
کړې وه، درسونه بې ویلې، هڅه یې دا وه چې په ټولگي کې یا
خپله او یا بې مین شمشاد اول نومره شي خو شمشاد د کور په
کارونو کې دومره بوخت و چې د ازموینې په شپه به یې دوه درې
ساعته د ازموینې چمتووالی نیوه، هر استاد به چې د خپلې
اخیستې ازموینې نومرې اعلانولې نو تر ټولو لوړې نومرې به
پکې د شمشاد وې.

بله ورځ یې هغو ټولگيوالو چې په خپل سر کې د اول نومره
کېدونیت درلوده په ټولگي کې وویل:

شمشاد تکره نه دی هسې استادان ډېرې نومرې ورکوي

بل ټولگيوال بې ودان وویل:

زه پوهېږم چې ولې استادان شمشاد ته ډېرې نومرې ورکوي؟
د ودان خبرې نه وې خلاصې چې شاهد پرې راغړ کړ:
هلکه چې دومره پوهېږې نو ولې بې نه وايي مونږ دې په سل رقم
شک کې اچولي یو؟

ودان خوله خلاصه کړه، ټولو ټولگيوالو بې د سولې په گډون
غوږونه چې ونیول چې هغه به اوس څه وايي؟
ودان وویل:

شمشاد ډېرې اقتصادي ستونزې لري او ورور بې هم څه موده
وراندي مړ شو، استادان ددې لپاره زیاتې نومرې ورکوي چې دا
هلک وهڅول شي او پوهنتون بس نه کړي کنه نور خو چندان
تکره نه دی

د شمشاد نژدې ملگری مرجان چې له مزاجه شوخ طبیعت و کت
کت بې وخنډل،

بیا بې ټولو ته وویل:

هلې چک چکې وکړې، هلې ژر کوی، ټولو لاسونه وپړکول،
مرجان بیا په خدا شو وویل بې:

شمشاد له ښوونځي هم اول نومره فارغه شوی دی، نومرې
څوک خیرات نه ورکوي، هسې مو گډې وډې خبرې پیل کړې
دي، تختې ته بې ډب ورکړ، په غوسه بې وویل:

تاسې د یو چا وړتیا نه شی زغملی، وغواړئ که ونه غواړئ هغه
هلک استعداد لري، خیر دی چې د خان زوی نه دی او پلار بې
ډېره ارگاه او بارگاه نلري خو ښه استعداد، خندانه څېره او پاک
زړه خو لري د خدای ج ظالمانو نور دا کیسې پریردئ، ودان په
خپله چوکۍ کې ودرېده چې خبرې پیل کړې خو په دې وخت کې
شمشاد ټولگي ته راننوت، ټول غلې شول، چا آه هم ونه
کړ، حیران شو، وویل بې:

څه خبرې مو پیل کړې وې، لکه چې زه پردی یم او مانه بې
پتوی؟

ودان چې مخکې يې د شمشاد د ډېرو نومرو اخیستو په غبرگون کې خبرې کولې مسکې شو، په ټولگي کې يې ټولو ټولگيوالو ته وکتل چې ټول غلي ناست دي او هېڅ نه وايي، ويل يې:

شمشاده! هلکان د ازموينې غم وړي و، زړه مې پرې بد شو، يوه ټوکه مې ورته وويلې چې لږ خوشاله شي هسې خو يې هم د نومرو غم لرمونونه وراسته کړي دي، ترڅو چې شمشاد څه ويل مرجان په کړس وخنډل خو ودان اشاره ورته وکړه چې د نومرو په اړه دې هېڅ هم نه وايي، مرجان ويل:

شمشاده! ودان ماته په ډېره وړه خبره داسې غوسه و چې هېڅ نه غلی کېده خو ته چې ټولگي ته راننوتې لکه په اور چې اوبه توپې شي غلی په خپل ځای کې کېناسته، گوره ورته له تيرې غږ وځي له ده نه، شمشاد ورو وخنډل ويل يې:

نېکبختو زه خو څه د چا پلار يا مشر ورور نه يم چې رانه وډار شئ

دوی په همدې خبرو کې و چې استاد ټولگي ته راننوت او ازموينه پيل شوه

ازموينې پای ته ورسېدې، يوه اونۍ وروسته تدریسي مدير شمشاد ته زنگ ووايه، ويل يې:

هلکه تاته دې مبارک وي، اول نومره شوی يې او په ټول پوهنځي کې لوړه فيصدي ستا ده

هغه ژر منډه کړه، په خدا خدا يې ملالې مور ته غږېه ورکړه، ويل يې:

ادې! مبارک مبارک مبارک

زه په پوهنتون کې اول نومره شوی يم، تر ټولو لوړې نومرې زما دي، ننگيالي او نوميالي د مبارکي تر څنگ شمشاد ته غږېه ورکړه، نور يې هم وهڅاوه، د ملالې لپاره په تېره څه باندي يوه مياشت کې ترهرڅه زياتسه د خوشالۍ ورځ همدا وه. شمشاد خوشاله خوشاله هره خوا تاوېده، دومره خوښ و لکه د پاچاهي باز يې چې په سر ناست وي، سوله ور په زړه شوه، بيرون ووته، د هغې شمېره يې په خپل ټيلفون کې ونيوله، سولې ټيلفون اوکې کړ، ويل يې:

بلې سلامونه زما شمشاده ستړی مه شې شمشاد ځواب ورکړ، خنډل يې

سولې ورته ويل:

نن ډېر خوشاله ښکاري څه خبره ده؟

ويل يې:

ليونۍ! زه ستاسې اول نومره شوم ماته مبارکي راکړه، لوړې

نومرې مې خپلې دي

سولې او کړل، بيا يې ويل:

اې! ته ريښتيا وايي؟

شمشاد ځواب ورکړ چې هورينستيا وایم، هغې مبارکي ورکړه خو شمشاد ويل:

لس ورځې وشوې ته مې نه يې ليدلې، بيخي دريسې خپه شوی يم، سولې په ټيلفون کې مې ستا هغه تصوير ته گورم چې د پوهنتون په انگرې کې مو د ټيلفون په سلفي کمره اخیستی و.

اې! ته پوهېږې سولې، تصوير ته چې دې گورم لامکاني خبرې راته کوي او د ونو د پاڼو په څېر د خپل ميښتوب گڼې خاطرې

راپه زړه کوي

سولې! ستانه دلرې والي او د يوازېتوب سکوت مې هم د
تصوير په بيا بيا کتو د صبر کورگي ښکوي، گوره ته خورانه
لرې يې خورانه دې زما د سترگو په نيني گک کې برجونه
درولي دي او د مينې جنگيالي پکې ستا د حسن دنيا ساتي
سولې بيا! کړل خو شمشاد بيا پرې ور غږ کړ ويل يې:
واپه ماميني!

د يادښتونو په يادېدو سره دې نوره هم زما د زغم کېږدي
مضبوطېږي، نه غواړم د سکوت طلسم مې مات کړم
سولې ورته وخنډل ويل يې:

په خبرو کې دې دومره هنريت پروت دی چې بيخي په انسان اغېز
کوي، ته څومره تکړه يې، توري داسې سره او بدې لکه کلونه
چې دې ليکوالي کړې وي، بيا يې ويل:

گوره ستا يادونو څومره ډنگره کړې يم خو ته بيا برعکس زما
تصوير ته په کتو خپلې تجربې پخوې او داسې خبرې دې د ذهن
په کتاب کې ليکې چې عواطف راپاروي
شمشاد ويل:

نانا سولې داسې نده خو سولې يې خبرې ور پرې کړې او ورته
ويل يې:

غم دې په غم پسې زياتېږي

زه دې نور غم په غم کې نه حسابومه

شمشاد ارشاد کړل خو هغې ويل چې همدا يوه ټپه يې په ذهن
کې وه

بې پامه سوله له شمشاد سره د مينې او ميمنتوب په خبرو بوخت
وه چې مور يې پرې راغله، د سولې خبرې يې واورېدې چې له
شمشاد سره ښه په خوند غږېږي، ورسره کيسې کوي او يوله بله
سره د زړه خبرې شريکوي، د سولې يې چې مور ته پام شو ژر يې
ټيلفون پرې کړ، مخکې تر دې يې چې مور ترې پوښتنه وکړي
رنگ يې سور او سپين واوښته، ويل يې:

ادې شمشاد راته زنگ وهلی و، د درسونو په اړه يې راته خبرې
کولې، خو مور يې سترگې پرې را ايستلې وې او رډر يې
ورته کتل، سولې هڅه کوله چې ځان سپين ثابت کړي خو مور
يې هېڅ نه ويل، سترگې يې پرې گنډلې وې او په تروش تندي
ورته ولاړه وه، سولې چپ شوه، مور يې په غوسه ويل:

ته مې څومره پاکه گنډلې خو ستا په اوږو کې هم شگه راووته او
د پوهنتون په لومړي کال دې د مينې تارونه زغلولي دي، که
همداسې روانه واوسې د فتح خان نوم به د خاورو سره خاورې
کړي، په کلي کې به چاته کتلی ونه شو.
سوله په ژړا شوه، ويل يې:

مورې ما له شمشاد سره د خپلو درسونو په اړه خبرې کولې خو
ته چې دومره په ما بې باوره يې او شکونه راباندې کوي اړه يم
چې پوهنتون پرېږدم، مور يې غلې شوه او سوله په تريو تندي له
کوټې بيرون شوه

ورځې همداسې تېرېدې، ورو ورو پوهنتونونه پيل شول، دا
سمستر په دومره تودې هوا کې پيل شو چې ټولگي کې به په
ټولو ناستو نجونو او هلکانو خولې راماتې وې او د هر استاد
تر درس وروسته به نجونو او هلکانو هڅه کوله چې له ټولگي

بيرون ووخي، بله ورخ د رخصتي په ساعت کې شمشاد او سوله سره د پوهنتون په انگړ کې ودرېدل، شمشاد ويل:

ښه شو چې دا پوهنتون خو پيل شو کلي کې مې بيخي طاقت نه کېده، بيا يې ويل:

پوهنتون خو ښه ده خو هوا دومره توده ده چې بيخي انسان له پوهنتونه زړه توري کوي، په کاغذي دستمال يې د خپل مخ خولې پاکې کړې، سولې ته يې وکتل، کت کت په خدا شو هغې ويل:

ولې خاندې خبره څه ده شمشاده؟

هغه لږ مسکې شو، ويل يې:

اې! دومره خولې درباندي را راوانې دي چې آن کالي دي ټول لامده شوي دي ستا خو هېڅ ورته پام نه دی، سولې خپلو کاليو ته وکتل ويل يې:

ته اوس دا خبرې پرېږده، يو وخت مې اورېدلی و چې په ژوند کې بايد داسې يو ملگری انسان پيدا کړي چې د هېندارې او سيوري په شان وي هغه ځکه چې هنداره دروغ نه وايي او سيوري دې يواځې نه پرېږدي

شمشاد لومړی غلی شو، بيا يې ويل:

اې! نو داسې انسان کله پيدا کېږي وا سولې؟

سوله په خدا شوه په ځير ځير يې شمشاد ته وکتل، ويل يې: شمشاده ته د هندارې او سيوري په څېر يې راته، نه دروغ راته وايي او نه مې يوازې پرېږدي، هغه اممم کرل، په خدا شو سترگې يې يوخوا او بل خوا واړولې، د پوهنتون په انگړ کې يې

ټول وڅارل چې څوک يې په څنگ کې ولاړ نه وي، بيا يې سولې ته ويل، يوه شاعر ويلې:

ځان رانه ورک و، پوهېدم نه چې زه چېرته يم تانه مننه، ته چې راغلي ځان مې بېرته وموند

سولې او شمشاد ددې ورځې خبرې همدلته پای ته ورسولې او ځانونه يې يو د بل په ديدن ماره کرل

ننگيالي له نوميالي او شمشاد سره مشورې پيل کړې چې څه وکړي؟ نوميالي ويل:

زه د واده کولو په نيت راغلی وم خود بريالي لالا تر مړينې وروسته مې له ځانه سره پرېکړه کړې چې بېرته ايران ته لاړ شم، خواري او مزدوري وکړم خو پيسې راولېږم او تاسو د کور روزگار پرې وچلوئ، شمشاد غلی ناست و، هېڅ يې نه ويل، ننگيالي ويل:

نا نومياليه نا ته څو کاله له کور او کلي لرې وې، په ايران کې دې سخت کارونه وکړل او مونږ په کور کې ناست و ستا رالېږلې پيسې مو نوش جان کولې، اوس نوبت زما دی چې کار وکړم او پيسې راولېږم چې د کور اړتياوې پرې پوره کړو شمشاد په خپل ځای کې وخوږېده له ټوکو يې ويل:

تاسو پيسې رالېږئ شمشاد به يې مصرفوي، بل وار لڅيره زما نوبت دی چې پيسې وگټم او تاسو پرې د کور اړتياوې پوره کړئ

نوميالي غلی شو، هېڅ يې ونه ويل خو ننگيالي ويل:

شمشاده! تاته لا ډېر وخت شته، لومړی دې درسونه خلاص کړه او بیا د پیسو گټلو فکر ته دې په سر کې ځای ورکړه، اوس ددې وخت نه دی چې درس دې پرېږدې او پیسې وگټې نومیالی ویل:

که ستاسو خوښه وي، ملاله مور به راضي کړم او زه به لڅیره همدې اونۍ کې ایران ته وخوږېم، ننگیالی په خپل ځای کې ودرېده، یوخوا او بل خوا یې وکتل، ویل یې:

نومیاله ورور که ته دې ورو ورو د واده تیاری وکړه، شمشاد به یې هم همداسې خپل درسونه ووايي، په ټولگي کې به اول نومره وي، زه به لاړ شم ملي اردو ته

شمشاد په خپل ځای کې ودرېده، ویل یې:

لالا ته هم څې ملي اردو ته؟

ننگیالی د سر په خوزولو سره د هو ځواب ورکړ

هغه په ډېره حیرانتیا ویل:

لالا له لوږې نه مړه کېږو، زریالی، توریالی او بریالی لالا د وسلې شوقیان و گوره چې درېواړه مړه شول، هغو خپله لاره ونيوله، سترگې یې پناه کړې، غم یې ملالې ادې، مونږ، خپلو ماشومانو او میرمنو ته پرېښوده، زما خو له زړه وینې خڅیرې، اوف یې کړل نور غلی شو، نومیالی ویل:

د بریالی لالا مړی له پردې کوره خښ شو، زړه مې قلم قلم دی، هېڅ ویلی نه شم، اوف څه وکړو نو

شمشاد چې له وسلې یې زړه تورو او درې وروڼه یې په گوليو سوري ورته بې روحه راوړي و، ننگیالی او نومیالی ته یې وکتل، بیا یې ویل:

هاغه نظر اوس په هغو سترگو کې پاتې نه شو نه څو زرگيه نه څو نور په دغه لاره نه څو

د شپې یې په کور کې یې خبرې تاو راتاوې کړې، ننگیالی ویل: موري درې وروڼه مې مړه شول، مېرمنې او اولادونه یې پاتې شول، دوی ته روزي پیدا کول آسانه کار نه دی او نه هم دا پیسې دلته په کلي کې پیدا کېږي، وریندارگانې یې د ننگیالی خبرو ته ځیر وې، ټول چوپ شول، مور یې ملالی ویل: څه وکړونو الله ج راوستې ورځ ده، چاره نلرو، وچه او لمده به خورو او خپله گوزاره به پرې کوو.

نومیالی ورو په خپل ځای کې وخوږېده، په کوټه کې ناستو ورونو، وریندارگانو، ورورو او مور ته یې وکتل چې غلي ناست

دي ورو یې ویل:

څه وکړو او چېرته لاړ شو؟

شمشاد ژر ویل:

ولې تا او ننگیالی لالا خو په خپلو کې ښه مشوره وکړه نو اوس ولې وایئ چې څه وکړو او چېرته لاړ شو؟

د ملالی شاته بالښت ایښی و، په خپل ځای کې یې ځان رانېغ کړ، په غوسه غوسه یې ننگیالی او نومیالی ته وکتل، په ټنده لهجه یې پوښتنه وکړه:

هلکانو! شمشاد خو به دروغ نه وایي تا سو څه تصمیم نیولی؟

نومیالی غلی شو ویل یې:

ادې هېڅ تصمیم مونه دی نیولی خو ننگیالی ورو ورو خبرې پیل کړې، مور ته یې ویل:

ادې گوره پوله او پتې نلرو چې په شمشاد پوهنتون ووايو،
کونډې او يتيمان وساتو او خپله هم په کور کې کينو، له خلکو
پوروري کېږو

ملاله لومړی غلې شوه، بيا يې ويل:

نو څه کوئ، څه مو له وسه کېږي، خير دی شولې او غنم به کرو،
پردی ځمکې به په اجاره ونيسو، ننگيالی يې د مور په ځواب
کې ويل:

مورجانې کاش يو غم واي، نوميايي کلونه په ايران کې تېر کړل،
د کوژدې يې دوه کاله وتلي دي، بايد هم د روزگار غم وکړو او
هم دده د واده، تر څو به پردی لور دده په نامه د پلار په کور کې
ناسته وي؟

ملالي ويل:

ننگيالي به بيا کوم ليونی پلان له ځانه سره جوړ کړی وي، اړتيا
نشته چې د هغه په اړه له مونږ سره مشوره وکړي، ننگيالی په
خپل ځای ونبورېده، دې يې ملالي مور ته وکتل، شمشاد او
نوميايي ته يې د خپلو خبرو د تاييدولو لپاره سترگه ووهله، ويل
يې:

مورجانې! تر څو به پردی ځمکې په اجازه نيسو، په شولو او
غنمو کې هم دومره گټه نشته چې خپل روزگار پرې مخ ته ويسو
او هم د نوميايي واده پرې وکړو نو که ستا او د ټولې کورنۍ
خوښه وي زه غواړم چې د بريالي لالا په ځای ملي اردو ته لاړ
شم؟

وريندارگانو او مېرمنې يې چې د ننگيالي خبرې واورېدې
لاسونه يې په خپلو خولو کېښودل، حيرانې شوې، اوږې په خپل

ځای کې غونجه کېناسته، هېڅ يې نه ويل په تمه وې چې د
ننگيالي ددې خبرو په غبرگون کې ملالی څه وايي؟
ملالي تندې تريو کړ، له سترگو يې اوبسکې راغلي، ويل يې:
تاسو نو ما وژنئ، زړه مې غمونو وخور، سترگې مې د پخوا په
څېرديد نه کوي، د بريالي تر مړينې وروسته مې گوره ملا نوره
هم راکوپه شوې، ورځ تر بلې کمزورې کېږم، په دوه درې کلونو
کې مې درې زامن ځوانيمرگان شول، د ملالي خبرې چې
خلاصې شوې د څو شېبو لپاره هېچا په زوره خپله ساه هم نه
وېسته، يوه بل ته کتل، د خبرو کولو جرات په چاکې نه و، فکر
به دې کاوه چې په کوټه کې بې روحه بوتان اېښودل شوي، سا په
چا کې نشته، ځکه خبرې يې نه کولې

تر څو شېبو وروسته ننگيالي ويل:

مورې زه به ملي اردو ته لاړ شم خو ژمنه مې داده چې جگړو ته نه
ځم او په کومه اداري شعبه کې خپله دنده مخ ته وړم
نوميايي ويل:

که په شعبه کې دنده کوې بيا خو خطر نشته لاړ شه خو جگړو ته
که ځې اجازه نه درکوو، د بريالي کونډې هوسۍ سوړ آسويلی
ووېسته، ويل يې:

نا نا اوږې خورې که دې ياد وي بريالی هم چې ملي اردو ته
روانېده ژمنه يې وکړه چې جگړو ته به نه ځي خو هغسې ونه شو،
ملالي خپل سر په زنگنو اېښی و، د هوسې خبرې چې خلاصې
شوې سري يې له خپلو زنگنو پورته کړ، ويل يې:
اه خدايه ج! د زړه صبر راکړې، دا څه اورم او څه وکړم؟
د ملالي زړه نه غوښتل چې ننگيالي ته اجازه ورکړي څو ملي

اردو ته لار شي خو نيستي او ناداري دا هم اړه كړه خود ننگيالي ملا ورتري او ملي اردو ته يې روان كړي، ملالې ټولو ته وكتل، په ننگيالي يې سترگې ورخښې كړې، ويل يې: زويه! نور زه د غم زغم نه لرم، ملي اردو ته لار شه خو چې د بريالي په څېر جگړو ته لار نه شي شمشاد، ننگيالي او نوميالي لاسونه وپر كول، دوى دروېواړه خوشاله شول چې موريې ملي اردو ته د تلو اجازه وركړه خود اوږې هېڅ زړه نه و چې د هغې خاوند دې ملي اردو ته لار شي ننگيالي ويل:

موريې سبا به د ملي اردو فورمه د جلب او جذب له مركزه واخلم او بله ورځ به لار شم، ملالې د سر په بنورولو ننگيالي پوه كړ چې سمه ده

د همدې شپې په سبا اوږې ننگيالي ته ډېر زارى و كړې چې ملي اردو ته دې نه ځي خو هغه ټينگار كاوه چې په كرونډو كې گټه نشته او يواځې ملي اردو ته په تگ سره كولاى شي چې د كور اړتياوې پوره كړي، دا ورځ او شپه هم تېره شوه، سهار وختي هغه ملي اردو ته د تلو په نيت روان شو، د ننگيالي دوى روزنيزه دوره د بلخ ولايت په شاهين قول اردو كې وه.

سولې ته په نېمه شپه شمشاد و رپه زړه شو، آن دومره چې د كوټې ديوالونه ورته ويرونكي بنكارېدل، د كوټې چت ورته د هجر پېغورونه وركول، په خپل ځاى كې اړخ په اړخ واوښته خو خوب ورنغى، ټيلفون يې واخيسته، غوښتل يې شمشاد ته زنگ ووهي خو هغه ورته ويلي و چې د شپې له خوا خبرې نه شي كولاى، پيغام ليكل يې شمشاد ته پيل كړل،

په پيغام كې يې وليكل اي! نه غواړم هېر مې شې او نه هم دا غواړم چې د فراق درد دې ډېر په ځان تېر كړم، د پوهنتون د رخصتو پاى ته يې په اشارې وليكل: ورځې لنډېږي او اونۍ هم راباندې ژر ژر تېرېږي هغه ځكه چې د راز او نيا زد شريكو وخت په نژدې موده كې راتلونكى دى، ښايي د بېلتون ديوال مو د وخت په يوه څپېره ونړېږي او په پوره مينې دواړه سره يوځاى شو او په مړه گېده زه ستا او ته زما ديدن و كړي.

بې تا مې رڼې ورځې تيارې او تيارې شپې مې د گور په څېر دي درې ورځې وروسته د شمشاد دوى دوهم سمستر او د ننگيالي دوى روزنيزه دوره په يوه وخت پيل شوه، شمشاد او سولې په پوهنتون كې سره كيسې و كړې، څه موده يې يو او بل سره نه و ليدلى، سولې شمشاد ته ويل:

اي ته بيخي خپه بنكارې څه شوي دي؟ هغه ويل:

للا مې ننگيالي ملي اردو ته روان شو، له بدې ورځې لاره ډېر ورته خپه يم.

سولې ويل:

خير دى، په هغه به هېڅ نه كېږي، اندېښنه مه كوه، بيا يې له شمشاد پوښتنه وكړه، اي تا ولې اول راته دا خبره ونه كړه چې للا مې ملي اردو ته لار، اخر دې زه اړه كړم چې څو ځله درنه ستا د خپگان په اړه پوښتنه وكړم؟

شمشاد په ځواب كې ورته دا بيت دكلمه كړ:

دې خاموشي مې گرانې ټوله ځواني وخورله
 گوره په زړه مې کيسې وې درته کولې مې نه
 وختونه همدا سې تېرېدل، د سولې دوی دا سمستر هم پای ته
 ورسېده او ازموينې يې ورکړې په دې ازموينه کې بيا هم شمشاد
 اول نومره شو
 منی شو، ننگيالي هم د ملي اردو روزنيزه دوره پای ته ورسوله
 او د هيواد په سويل لويديځ زون کې يې دنده پيل شوه
 ننگيالي د شمشاد ټيلفون ته زنگ وواهه، په کور کې يې د ټولو
 غټو او وړو پوښتنه وکړه، بيا يې ويل:
 شمشاده ملاله مور څنگه ده؟
 هغه ويل:

اوس شکر ښه ده، بيخي ډېره ستا اندېښنه کوي، ته دې په ځان
 ډېر فکر کوه، دوه شپې وړاندې يې هم بيخي ډېر يادولې، له
 ما يې پوښتنه وکړه چې ننگيالي خو به زنگ نه وي درته وهلی
 بيا يې ويل: لالا ملاله ادې دې په خوله خو اوږې وريندار دې په
 زړه کې يادوي، بيا يې په کرس کرس وځنډل ننگيالي ته يې ويل:
 په مينتوب واده کول او بيا د لومړي ځل لپاره دومره اوږده
 جدايي کنه ډېره سخته ده
 شمشاد غوښتل خبرې اوږدې وکړي خو ننگيالي يې خبرې
 ورپرې کړې، هغه ويل:
 غلی شه تانو پيدا کړه دا خبره
 شمشاد ويل:

نوميالی غواړي موټر واخلي، له ښاره به کلي او له کلي به
 کليوال ښار ته بيا يې او دومره پيسې به پيدا کوي چې د کورنۍ

يوه برخه اړتياوې پرې پوره شي
 ننگيالي لومړی چوپ شو، بيا يې ويل:
 سبا لخيره ديرش ذره افغانۍ درته درلېږم نوميالي ته يې ورکړه
 چې موټر پرې واخلي، نور يې سره مخه ښه وکړه.
 د همدې ورځې په سبا شمشاد د کلي کوز سر ته روان شو، منی
 و، د ونو پانې د طلا په څېر تکې زېږې شوې وې، طبيعت
 عاشقانه و، سوله ور په زړه شوه، هغې ته يې زنگ وواهه، تر
 جوړ پخیر وروسته يې ويل:

اې! طبيعت څومره ښکلې شوی، هرڅه شته خو يوازې ستا د
 دنګې ځوانۍ، الف قد، ځماري سترگو او مارډوله تورو زلفو
 ديدن نشته، ځانګې! باور وکړه زه بيخي درپسې خپه شوی يم،
 آن دومره چې د ونو د پانو په څېر مې خبره زېږه پېږه شوې ده،
 هڅه کوم چې زړه مې ټکور کړم خو ستا ياد مې داسې په زړه
 منګولې ښخې کړي چې د ټولو هڅو سره مې هم بيا په پرېکړه
 کې پاتې راځم او ته بيا زما د زړه د پرېکړې خلاف نوره هم ډېره
 ياد يېږي.

سولې لومړی شمشاد ته ډاډګېر نه ورکوله، ويل يې:
 د ملک فتح خان د لور خپلول آسانه کار نه دی، زغم او صبر
 ولره، وخت به هرڅه سم کړي، بيا يې ويل:
 که ما وپوښتې ته به وتښتې ځکه چې تر تا زه ډېر دردونه لرم،
 يو ډول د نهيلۍ احساس کوم، اې!

زه لکه د مني پانه ورو ورو مخ په وچېدو يم او ته هم لکه سيم د
 ځوانۍ غرور نری کړی يې، بې تا دې نه شم خوږه غم مې له
 غروره او زغم مې له معصوميته يو بل غاړه او غېږ نه ورکوي،

اوف تر خو به زه دلته او ته هلته له جدایی کرېږې، په یاد به مې شپې سبا کوي، خدایه ج صبر را کرې. شمشاد ویل:

سولې ته هم ډېر زړه مه خوره، دوه درې کاله وړاندې مو دیوځای کېدو هېڅ تمه نه وه، اوس خو په پوهنتون کې سره گورو او ښه خبره بیا داده چې په ټیلفون خومو بندیز نشته، سولې هېڅ ونه ویل، ټیلفون بې نور هم غوږ ته تږدې کړ خو خبرې یې ونه کړې، شمشاد ویل:

مینتوب مې ورځ تر بلې په روحي خپگان بدلېږي، نه غواړم چې روحي خپگان مې ددې لپاره کم کړم خو له تا سره مې مینه کمه شي، په موسکا یې دا بیت دکلمه کړ.

بس یوه د مینې کلمه راته رایاده ده ژوند ستا سلگی سلگی کیسه راته یاده ده سولې خپه وه، د زړه په زور یې وخنډل ویل یې: زما او ستا دیوځای کېدو لوی لامل زده کړې دي، که دې پوهنتون ووايي او همداسې لانه وځلېږې نو په آسانه به مې خپله کړې

هغه په خدا شو، ورو ویل:

سولې ته ریښتیا وایي؟

هغې هو کړل او ددې ټپې په ویلو سره یې شمشاد ته دیوځای کېدو پیغام ورکړ

دا وایه وایه سبق وایه

چې لوی سړی شې مابه تاته درکوننه

نومیالي سراچه ډوله موټر واخیسته او سورلي به یې پکې ښکته او پورته وړله، ژوند یې که څه هم ډېر ښه مخته نه ته خو گزاره یې پرې کېده، لاس یې چاته اوږد نه و، د ژمي په سپرو ورځو کې یې موټر وچلاوه، او هڅه یې داوه چې پیسې پیدا کړي خو د روان پسرلي په دوهمه او یا وروستی میاشت کې خپل واده وکړي.

پوهنتونونه پیل شول، د پوهنتون په دوهمه ورځ سولې او شمشاد وروسته تر اوږدې جدایی یو د بل دیدن وکړ، دواړو سره سترې مه شي وکړه، د ټولگي په یوې څنډه کې سره کېناستل، شمشاد سولې په خپره خپلې سترگې وگنډلې، ردې یې ورته کتل:

ویل یې:

اې! بیخي درپسې خپه شوی وم، یادېدې مې شکر چې پوهنتون پیل شو

هغې ویل:

شمشاده! مشرانو ویلي چې د صبر ونډې درنې وي نوکه ما او تا صبر نه وای کړی دلته به مو څنگه اوس سره کتلی وای، دهغه لیدو ته یې دوه سترگې څلور کړې، په خپر ځیر یې ورته وکتل، بیا یې په خدا ویل:

کاشکې ژمی هم پوهنتونونه نه رخصت کیدلی، په وړیا او آسانه به مو سره دیدنونه کول، بیا یې په ټولگي کې ښکته او

پورته وکتل چې هېڅوک نشته، له سترگو يې اوبنکې راغلي ويل يې:

مينتوب ييم داسې حد ته رسولې
يار د بل درومي او زه ورپسې ژاړم
شمشاد په چوکۍ کې وخوزېده، هڅه يې وکړه چې خبرې پيل
کړي خو داچې د سولې ليدو ته يې دوه سترگې څلور کړې وې
هېڅ يې ونه ويل

دوی په خپلو خبرو بوخت و چې ټولگي ته يې ټولگيوال اټک،
بېټ او اند رانوتل، هغوی سولې او شمشاد ته وکتل چې په
کيسو سره اخته دي، اند چې يو څه شوخ ويل يې:

سولې او شمشاده مونږ خو به مزاحمت درته نه وي کړې؟
سولې د سر په خوزولو سره د نا احواب ورکړ خو شمشاد ويل:
نا هسي د درسو په اړه غږېدو، مونږ به څه پټې خبرې وکړو
په عادي توگه يې په دې کال هم درسونه مخته لاړل، شمشاد چې
د لوړ استعداد څښتن و، هڅه يې دا وه چې ښه درسونه ووايي
او په دې کال هم د خپل ټولگي اول نومره شي.

د دريم سمسټر درسونه او ازموينې يې هم تېرې شوې، په دې
ازموينه کې شمشاد بيا اول نومره شو، په ډېرې خوشالۍ سره
يې ټول خبر کړل چې په دې ازموينه کې هم اول نومره شوی دی،
هغه ډېر خوښ و، يوه اونۍ تېره شوه، شمشاد ته په ځان ميينه
سوله ورپه زړه شوه، سوچونه او فکرونه يې وکړل، له کوره د
سولې دوی د دروازې په لور روان شو، بيا يې خپل ټيلفون
راووسته، په ښښه يې ورته گوتې تېرې کړې، په پيغام خونه
کې يې سلام او ستړي مه شي وليکه، د پيغام په ليکلو ليکلو د

سولې دروازې ته ورسېده، په سرک کې يې يوې خوا اوبلې خوا
ته وکتل، په دروازه کې ولاړ پاتې شو، بيا يې په پيغام خونه
کې دا شعر وليکه:

غلی دې کوڅه کې مساپر غوندي ولاړ يممه
مات مې دی غرور يوه سوالگر غوندي ولاړ يممه

خومره سخت مزل و په سختيو مې پيدا کړلې
اوس دې دروازه کې مرور غوندي ولاړ يممه
د همدې ورځې په سبا سولې د شمشاد پيغام وکوت، هغه چې
هم ورپسې ډېره خپه شوې وه، شمشاد ته يې زنگ ووايه، ويل
يې:

اې! ته څنگه يې بيخي رانه ورک يې؟ وښه اوس مې دې پيغام
وکوت

شمشاد د کلي په کوز سر کې د يوه ولاړ غټ توت ډډ ته تکیه
وکړه، بن کې يې ټولو ونو ته وکتل چې په ځمکه يې وزرې
غوړولی او د لمر وړانگې نه پرېږي خو په ځمکه ولږېږي سولې
ته يې ويل:

ښه يممه خو دومره ډېر هم ښه نه، تېره ورځ مې زښته ډېره
يادېدې، ونو او بوټو ستا د نه شتون پېغورونه راکول، آسمان
راته داسې ښکارېده لکه ټول زور يې چې زما په سر وي، ځمکې
په خپله غمازه هنداره کې د يوې نابريالۍ مينې انځور راښوده،
بيا مې پيغام درولېږه

سولې ويل:

اول مي فکر درته نه و

اوس مي د زړه ستني کړې درپسې ځينه

شمشاد واه واه کړل نور غلی شو، سولي دوه سترگي له کړکي

د حويلي انگړ ته څلور کړې وې، ناڅاپه يې پام شو چې مور يې

غوټي غوږونه بوخ نيولي دي، او ددې خبرو ته غوږ ده، ژر يې

ټيلفون پرې کړ، ويل يې:

ادې! زه له شمشاد سره غږېدم، پوښتنه مې وکړه چې که کتابونه

ولري ماته يې د کوم ماشوم په لاس راوليږي، غوټي توره او شنه

واوښته، تندې يې تروش کړې، غوښتل يې چې څانکه له وېښتانو

راونيسي او جزا ورکړي، خپل ځان يې کنټرول کړ، سوله غلې

ناسته وه، ښکته يې ځمکي ته کتل او په قالينه کې يې د لاس په

گوته خطونه ايستل، غوټي سولي ته وکتل، وړاندې ورغله، د

لاس په خوزلو سره يې خبرې پيل کړې، ويل يې:

ما څومره په تا باور درلوده، زما باور دې له خاورو سره خاورې

کړ، نور څوک اوس په کلي او ښار کې خلاص شول چې ته له

شمشاد سره خبرې کوي، هغه شمشاد چې د کورنۍ نوم يې په

بې وځلي کې ځانگړې شهرت لري.

سولي ورو ويل:

موري! اوس ما خو کومه گناه نده کړې، يوشتمه پېړۍ ده، له

خپل ټولگيوال سره مې غږېدلې يم، ته ولې په ما دومره بدگمانه

بي؟

غوټي نور هم خپل تندې تروش کړې، اوف اوف يې کړل، بيا يې

سور آسويلی ووبسته، ويل يې:

سولي سولي!! ته به مې اخر د ډوډۍ پرځای په تناره کې پخه

کړې، نور چوپ شوه، غوټي په سولي باندې ورځي بدې کړې،

هره شېبه يې ورپسې څار کاوه، همداسې ورځي تېرېدې، د

پوهنتون څلورم سمستر پيل شو،

غوټي ويل:

سولي! نور دې خوبنه خو که خبره شوم چې له شمشاد سره دې په

پوهنتون او يا په ټيلفون کې خبرې کړي دي نو هماغه شېبه به دا

دنیا درباندي تنور کړم او پوهنتون ته به دې هم پرې نه ږدم،

هغې د سر په خوزلو سره د سمه ده ځواب ورکړ او پوهنتون ته

ترې روانه شوه.

د پوهنتون يوه مياشت نوره هم تېره شوه، د پخوا په څېر به

سولي او شمشاد په پوهنتون کې په عادي توگه يو او بل ليدل،

سره به يې خبرې کولې او د زړه دنيا به يې په ديدنونو اباده وه.

د شمشاد دوی کورنۍ د نوميالي د واده بند او بست کاوه، يوه

اونۍ هغه پوهنتون ته رانغی، خپله به په کور او زړه به يې په

پوهنتون کې و، د غوټي له خبرداري وروسته سولي هڅه کوله

چې له شمشاد سره کتل او خبرې په داسې ډول وکړي چې څوک

د اړيکو درلودو شک پرې ونه کړي.

سولي چې اته ورځي شمشاد نه و ليدلی زړه يې غوښتل چې

خبرې ورسره وکړي او خواته يې ورشي خو د مور له ويرې يې د

پوهنتون په انگړ کې له ټولگيوالو بختوري، برېښنا، پښتنې،

تلوسي او خوږې سره ولاړه پاتې شوه، د هغه څنگ ته وره نغله

څو ورسره د زړه خواله وکړه.

شمشاد له لرې واټنه پرې سترگې گڼېدلې وې، د دې بي ورته کتل، د هغې لاسونو ته ځير و چې کله به ورته د لاس په خوځولو اشاره وکړي، سولې هڅه کوله چې له ټولگيوالو سره يې خبرې لندې کړي او د شمشاد خواته ورشي خو هغوی په يوې پوښتنې پسې بله پوښتنه کوله او د سولې خبرو ته بوځي ولاړې وې ، هغې شمشاد ته پرلپسې څو واړه وکتلې، شمشاد په خدا شو، سولې وليده چې هغه ورته گوري او خاندي له ملگرو يې څو قدمه لرې لاړه، آسمان او ځمکې ته يې وکتل چې هرڅه په خپل ځای دی او يواځې ددې زړه ده چې د شمشاد په مينه کې بند دی، دا بيتونه يې د ځانه سره دکلمه کړل:

سوځم په انگار د لرې لرې نه

خاندي راته يار د لرې لرې نه

ناز کوي ادا کوي مستي کوي

اخلي مې ازار د لرې لرې نه

ستورو کتل ماته او ما ستورو ته

يار ته انتظار د لرې لرې نه

دا ورځ همداسې تېره شوه، د سولې په زړه کې دومره خبرې او پوښتنې پيدا کېدې چې د درس ويلو پرځای به يې له شمشاده د پوښتنو کولو لپاره تيارۍ نيوه

سبا د پوهنتون په انگرې کې سره مخ شول، د شمشاد تور وپښتان باد رپول، د لمر سترگې هم خپلې وړانگې ډېرولې او د روښانه سبا په نيت هلکان او نجونې پوهنتون ته په راننوتې وې.

سولې ويل:

اې! بيگنا مې سوچ وکړ، ډېرې هلې ځلې مې وکړې خو پوه شم ولي يو شمېر انسانان د مينې په درياب ځان ورگډوي او ولي يو شمېر نور بيا د خير په غونډۍ ناست او لاسونه ورته پرکوي؟ شمشاد کت کت وخنډل ويل يې:

مينه د چا په اختيار او اراده کې نه ده چې زړه دې وغواړي ويې کړې او زړه دې ونه غواړي ويې نه کړې، مينه لکه اور سوځول کوي، د سمندر په څېر دې له ځانه سره وړي او د سپرغۍ په څېر دې الوځوي او وزرونه درکوي، د مينې زور هېڅوک نه لري، کله ډېره ساده او کله دومره پيچلې شي چې حد نه لري، بنه خو خبره يې چې د مين سترگې رندې وي.

سولې کت کت وخنډل ويل يې:

پخوانيو خلکو به ويل چې مينه سپرې رندوي نو ځکه څېړنو ښودلې ده چې د مينې په وخت کې انسان کولای نه شي د خپلې مينې او يا ميين کمې وويني. شمشاد ويل:

سولې خبرې نه اوږدوم زه بېرته ځم کورته، ددې لپاره راغلم چې په ټولگي کې غير حاضر نه شم دوه ورځې وروسته د نوميالي لالا واده ده له وړاندې دې خبره يې

سولې ويل:

سمه ده زه او مور مې دواړه درځو لخيره

واده تيار شو، د واده په ورځ سوله او مور يې غوتۍ د وړابانو په ډله کې د نوميالي د ځسر کورته ورغلل، شمشاد سوله وليده، غوښتل يې چې خبرې ورسره وکړي، ناڅاپه يې ټيلفون

و کړنگېده، سولې ورته په پيغام کې ليکلي و:
شمشاده زما خواته رانه شي چې مور مې څاري.

واده تيار شو، د کلي هغو سپين سرو بنځو چې گيبي پايڅې اوپه ځانگړي افغاني دود کالي يې درلودل اتن ته راپورته شوې، تورپيکې، درخانی او زرکه چې د اتن په چمبه وهلو کې نوموتې وې له چمبو يې کوکاري پورته کړې، په سرو لاسونو يې چمبې ته داسې گوزارونه ورکول چې غږ يې لسم کلي ته هم رسېده، د مستي قلندرې سندرې ته اتن روان و، د سولې مور غټی هم ملالی اتن ته پورته کړه په دې وخت کې شمشاد ځان ناوې وريندارې لېمې ته ور ورساوه، سوله يې وروښوده، ويل يې:

لېمې وريندارې تاسره مې ژمنه کړې وه، هاغه له قده دنگه او په څېره زړه رابښکونکې نجلی سوله ده چې ماسره يوځای درس وايي او پرې ميين هم يم.
واده تېر شو،

د سولې او شمشاد د څلورم سمستر ازموينې پيل شوې، هغوی دواړه به په ازموينه کې څنگ په څنگ کېناستل، سولې به له شمشاد او شمشاد به له سولې سره مرسته کوله، په ازموينه کې بيا شمشاد اول نومره او سوله څلورم نومره شوه. د پوهنتون رخصتۍ سولې او شمشاد ته د يوه اوږده بېلتون زيږی ورکاوه، منی و، د ځينو ونو پانې ژيرې او د ځينو لا لاندې را تويي شوې وي، تر وونو لاندې په ځمکه پرتې ژېرې پانې داسې ښکارېدې لکه طلايي فرش چې چا په ځمکه هوار کړی وي، عمر خورلو کسانو د سترگو په سر د لاس چتر جوړ

کړی و خو د لمړ وړانگې يې سترگې وې نه سي، شمشاد د بن په خوا کې د سيند په څنډه په لويه غټه تيره پلټی وهلي وې او ناست و، په سيند کې د پخوا په څېر اوبه زياتې نه وې، په تېره به چې لږېدې يو ډول خوږه موسيقي به يې توليدوله، د مرغانو شور جوړ و، شمشاد چې د سولې مينې لکه سيم نری کړی و خپل بڼي جېب ته يې لاس کړ، شپيلی يې ترې راوويسته، يوخوا او بل خوا يې وکتل، د شپيلی په هر سوري باندې يې په ډېر هنر سره گوتې کېښودې، په هر پوکي سره به يې يو ډول سوي کړيغې له شپيلی ويستي، شمشاد چې د شپيلی په جادويي غږ د مينې نغمې راتاوې کړې د مينانو په ټپونو يې د ځان او سولې په گډون مالگې وشيندلې.

هغه هم دا نغمه:

نن د جانان ديدن ته ځمه تورې نری وريځې

خدای خودې لنډ کړي دا د ځمکې تنابونه مستې نازنينې

شمشاد لا شپيلی نه وه ايښې چې ټيلفون يې وشرنگېده، ژر يې ټيلفون اوکې کړ، تر سترې مه شي وروسته سولې ورته ويل:

شمشاده لږ لږ رانه هېر وې

کوم ځوانيمرگ شپيلی وهي غرقه يې کړمه

هغه په لوړ غږ وخنډل ويل يې:

سولې فکر کوم د شپيلی غږ دې واورېده، هغه زه يم د سيند په غاړه ته راياده شوې او زړه مې په شپيلی يخ کړ.

سولې ويل:

که ريښتيا ته يې نه زه اړيکه پرې کوم ته يوه بله خوږه نغمه په شپيلی کې راته وغږوه، وخت په شمشاد او سولې ډول ډول

کاني وکړې خو د يوځای کېدو تمه يې ډېره او په مینه کې يې ماته لا هېڅ منله .

د ژمي سپري او د بېلتون اوږدې شپې دواړو همداسې تېرې کړې، پسرلی راوړسېده، د هغوی پوهنتون پیل شو .

ننگيالي شمشاد ته زنگ وواوه، ننگيالي ويل:

دنده مې اوس په کندهار ولايت کې ده، قومندان راته ويل چې شل ورځې وروسته په رخصتي کورته لاړ شه، شمشاده درځم تاته او ملالې مور ته څه دروړم؟

شمشاد وخنډل، ويل يې:

ماته هېڅ مه راوړه خو ملالې ادې ته چې هرڅه راوړې ستا خوښه ننگيالي ويل:

زه اوس په ټانک کې سپور يم بيا غږېږو په مخه دې ښه لس ورځې تېرې شوې ټول په تمه و چې ننگيالي به لخيره کور ته راځي، بله ورځ سهار د نوميالي تيلفون ته له نامعلومه شمېرې زنگ راغی، هغه ورسره خبرې وکړې.

نوميالي ترې پوښتنه وکړه چې څوک يې او چا سره کار لري؟ هغه ويل:

زه جگړن پتنگ پتيال يم د ننگيالي دوی د ټولي قومندان، نور غلی شو

نوميالي ويل:

ښه ووايه قومندان صاحب څه خبره ده؟

جگړن پتيال ورو او په ژړا ويل:

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ تېره شپه زمونږ په پوستو بريدونه شوي

و، ننگيالي دوی د جگړې سيمې ته په لاره و چې د حکومت د

مخالفينو کمين ته برابر شوي، اته نفره مو ورک دي او د ننگيالي په گډون څلور کسان مړه شوي دي، الله ج دې وښيي

نوميالي چيغې کړې ويل:

جگړنه ته ريښتيا وايي؟

جگړن ويل:

هو اوس يې جنازي په روغتون کې دي ځکه ټول سوځيدلی پېژندل کېږي نه، تر پېژندو وروسته لخيره جنازه کابل ته درلېږو، جگړن له خپلو سترگو راغلي او ښکې پاکې کړې ويل يې:

ورور جانه تاسو زحمت مه باسئ زمونږ امبولانس جنازه د مرکزي بغلان تر ښاره در رسوي، مړی به تر درې بجو هلته در ورسېږي، هېڅ د کتون نه دي کوښښ وکړئ چې همدا نن يې دفن کړئ.

نوميالي ژرلي خو جگړن تيلفون پرې کړ

لېمې له نوميالي پوښتنه وکړه چې څه شوي خو هغه ځواب ورنکړ او په بېرته يې ځان د جانباز کور ته ورساوه او خبر يې کړ چې ننگيالي وژل شوی دی، له هغه ځايه نوميالي او جانباز د فتح خان کور ته راغلل، فتح خان يې خبر کړ، نوميالي د فتح خان په ميلمستون کې په لوړ غږ چيغې وهلې، په خر څادر جانباز هم خپلې اوښکې پاکولې او فتح خان سر په زنگنو ايښی و هېڅ يې نه ويل، جانباز خپل تيلفون راووسته او د نوميالي خسر څرگند سره يې اړيکه وکړه، هغه تيلفون اوکې کړ، جانباز ورته ويل:

خرگنده! خبره واوره ننگيالي مړ شوی دی، جنازه يې نن تر درې بجو له کندهار رارسېږي، قومندان يې ويل چې ټول سوځيدلی او د کتون نه ده نو بايد همدا نن يې خښ کړو ته هلکان هديرې ته وليږه او مونږ به له ده ځايه در روان شو.

نوميالي د خپل کور پر لور منډه کړه، سرک کې خلکو چې هرڅه غرونه ورپسې وکړل د هېچا ځواب يې ورنکې، خپل دروازه په غر بهاري خلاصه کړه، د حويلی په منع کې يې په لور غر چيغې پيل کړې، ټول پرې راټول شول، نوميالي په لور غر چيغې وهلې، ټول يې خبر کړل چې ننگيالي وژل شوی دی. ټولو چيغې پيل کړې خو د ملالی، اوږی او شمشاد چيغو ټول کلی خبر کړ، په کوڅه کې ټول کليوال راټول شول، د کلي بوډی، نسڅې راغلي، هغوی هم ژرلې، کليوالو په کوڅه کې رډ رډ بوه بل ته کتل، حيران ولاړو، ځينې خو آن دومره خپه وچې له زړه يې وينې خڅېدې، جانباز د شمشاد دوی کور ته راننوته، ويل يې:

ملالی وريندارې وخت کم دی موټر دروازي ته راغلي دي تاسو پکې کينئ او د خرگند کور ته درځئ، خو قدمه وړاندې لاړه زرکې او شمشاد ته يې ډاډگېر نه ورکړه، هغوی يې هم له حويلی بيرون راووستل او په موټر کې يې کېنول، له خپل بني جېبه يې د نساوارو قطی راووسته، مخکې تر دې چې نساوار خولې ته واچوي ويل يې:

کليوالو! جنازه څلور بجې د نوميالي د خسر خرگند په کور کې ده ټول هلته راشئ، نور په موټر کې کيناسته او دروازه يې په غر په ځان پسې پورې کړه

د غرمې تر ډوډی وروسته د ملي اردو يو رنجر موټر او يو امبولانس راوړسېدل، له رنجر موټر دوه پنډ پنډ دريشي کړي کسان راکوز شول، يو يې د ننگيالي دوی د ټولی قومندان جگړن پتنگ پتيال او بل يې د هغوی د ټولي بریدمل محب الله زغم و، سترگو ته دواړو لاسي دستمالونه نيولي و او خپلې اوښکې يې پاکولې، جانباز سره يې ستړي مه شي وکړه، د ننگيالي ملگرو د پوځي امبولانس دروازي خلاصې کړې، هغو ويل:

ننگيالی دی الله ج وبنې مونږ يې خپله له امبولانسه راکوزوو، د جنازي تر رانښکته کولو وروسته جگړن پتيال ويل:

ستا سو غم زمونږ غم دی، ټول وجود يې سوځېدلی دی، پېژندل کېږي نه، هېڅ اړتيا نشته چې د تابوت د سر تخته لرې کړئ.

جانباز د سر په خوزولو سره د سمه ده ځواب ورکړ، کليوالو يې تابوت په لسو نفرو ونيوه او د حويلی پر لور يې روان کړ، جنازه يې چې د خرگند په حويلی ورننوسته زرکې، ملالی او شمشاد رامنډه کړه، کليوالو ژر تابوت په ځمکه کېښوده، لرې لرې خپه ودرېدل، شمشاد او ملالی پرمخې ځان په تابوت وړ واچوه، زرکه د تابوت سرته کېناسته، جانباز راغی، هغوی ټول يې پورته کړل، کليوالو ته يې اشاره وکړه چې تابوت دې د حويلی په انگرې کې کېږدي.

ملالی غوښتل چې د تابوت د سر تخته لرې کړي او د ننگيالي جسد وگوري خو جانباز نه پرېښوده، شمشاد د تابوت اړخ ته او زرکه د ننگيالي د مړي پښو ته ناسته وه، د سروپښتان يې شکول، ددوی زړونه لا په چپغونه و يخ چې جانباز له څو کليوالو سره حويلی ته راننوته ويل يې:

ناوخته ده ملالی جنازه وړو، بېرون کلیوال ډېر په تمه دي، ملالی هڅه کوله چې خو شیبې نور هم تابوت ته وگوري خو هغوی جنازه پورته کړه، په دې وخت کې د چیغو غږ دومره ډېر شو چې آن دوه درې کلو کې اورېدل کېدل.

پرته له دې چې کلیوال د تابوت تخته لري کړي جسد یې خاورو ته وسپاره او د هغه د کورنۍ په زړه یې یو نه جوړېدونکی داغ پرېښوده.

شل ورځې تېرې شوې، د ملالی ملا د ننگیال غم راکوپه کړه، د سترگو دید یې کم شو او ناروغه شوه، هره شپبه به یې د ننگیالی نوم یادوه.

بله ورځ سولې زړه نا زړه د شمشاد ټیلفون ته زنگ وواهه، تر جوړ پخیر وروسته یې ویل:

خدای ج دې تاسو ته د زړه صبر درکړي، ورو دې ډېر نیک او ښه انسان و جنتي دې شي، څه وکړو الله ج دې ورته هغه دنیا ښه کړي.

شمشاد ویل:

هو سولې گور ته ټول کلې کوو خو د چا کلې وړاندې او د چا بېرته.

سولې له شمشاده پوښتنه وکړه چې پوهنتون ته ولې نه راځي؟ شمشاد سوړ اسویلی و وپسته ویل یې:

سولې ښایي نور پوهنتون ونه شم ویلی ځکه په هغو دېوالونو کې چې تکیه کوله ټول ونړېدل، ژوند مې ډېر تریخ دی، درې کلونو کې مې څلور وروڼه مړه شول، څلور کلنې مونږ ته په کور

کې ناستې دي، ملاله ادې مې چې د هریوه ورور مېرمنې ته گوري له سترگو یې لارې لارې اوښکې ځي.

سولې غلی شوه، بیا یې ویل:

گوره دا به د الله ج رضا وه، استادانو ویل چې شمشاد خبر کړئ خو پوهنتون ته راشي، څو ورځې وروسته ازموینې پیل کېږي.

شمشاد سولې ته په ځواب کې ویل:

سمه ده خپله هڅه به وکړم، بیا یې دا لنډۍ په غمجن غږ د شونډو په څو کو تېره کړه

دا خو مې زړه دی چې لا ټینگ دی

دومره غموننه دریا بوننه وچویننه

سولې ویل:

شمشاده! ما درسره ژمنه کړې چې د پوهنتون لگښت دې زه درکوم نو د پوهنتون له اړخه بېغمه اوسه، شمشاد هېڅ ونه ویل

خو سولې ویل:

ریښتیا زیات وخت وشو نه مې لیدلی ډېره درپسې خپه یم هغه ځواب ورکړ چې سمه ده لڅیره سبا ستا لپاره درځم و به دې وینم او هم به لږ درس ووايم زه هم درپسې زیات خپه شوی یم.

سبا یې پوهنتون کې سره ولیدل، سولې ویل:

اې! ننگیالی ډېر ښه انسان و، ملکوتي شوي روح ته به یې دوعا کوو خو شمشاد غلی شو، په سترگو یې لاس وواهه، بیا یې

ویل:

د سردرو وطن ته وایه
په مړو مور شوې که لا نور کوې مرگونه

آسمانه درز وهه رالو پړه

په ماقیامت دی چې په ټولو قیامت شینه
دوی په خبرو بوخت و چې ټولگیوالې یې شغله، شربت گله،
شېبه، نتکی، مکی او وږمه راغلي ټولو شمشاد او سولې سره
ستړي مه شي او غم شریکي یې ورسره وکړه، مکی ویل:
شمشاده! باور وکړه چې د تنگیوالي وروړ په مرگ دومره خپه
شولو لکه خپل وروړ مو چې مړ وي، بیا ستا نه راتگ پوهنتون
ته بیخي زیات اندېښمن کړي و.

دوی خبرې خلاصې کړې او ټولگی ته په گډه روان شول، ددې
سمستر ازموینې پیل او تېرې شوې، شپږم سمستر کې شمشاد
نه غوښتل چې پوهنتون ته راشي، سولې خو واره زنگونه ورته
وو هل خو هغه ویل چې کور کې ډېرې ستونزې لري او نه شي
کولای چې پوهنتون ته راشي، لس ورځې پوهنتون ته رانغی.
د پوهنځي د پښتو خانگي آمر جهانزېب خو واره هڅه وکړه چې
شمشاد سره خبرې وکړي چې ولې پوهنتون ته نه راځي خو
ټیلفون یې رخ نه شو، اخر دېته اړ شو چې د شمشاد دوی کلي ته
ورغی، د غرمې ډوډۍ یې د سولې دوی په مېلمستون کې
وخوړه، د سولې پلار سره یې کیسې وکړې، هغه یې هم د ځانه
سره ملگری کړ او د شمشاد دوی کور ته ورغی.

فتح خان د شمشاد دروازه وډبوله، نومیالی ورته راووته، تر
ستړي مه شي وروسته فتح خان ویل:
دا د شمشاد دوی د خانگي آمر صاحب جهانزېب دی، له
پوهنتونه راغلی دی

نومیالی ژر دروازه خلاصه کړه، ویل یې:
راځئ پاتې کیسې به په مېلمستون کې وکړو، نومیالی هغه
کینول او خپله په منډه کور ته لاړ، شمشاد ته یې ویل چې د
خانگي مشر یې راغلی دی
شمشاد هم کوټې ته ورغی، د سولې مشر جهانزېب تر دعا
وروسته ویل:

شمشاده! غم او بنادي په ژوند کې راځي خو ته لس ورځې کېږي
چې پوهنتون ته نه یې راغلی، ټولگیوالو ته دې ویلي و چې نور
پوهنتون ته نه شم راتلی، ما هڅه وکړه چې زنگ درته ووهم خو
ټیلفون دې چالانه نه و نو ځکه دلته راغلم، غرمه مې د فتح خان
اکا په کور کې ډوډۍ وخوړه، بیا یې نومیالی ته ویل:
که ستونزه نه وي ځوانه! مورکې مو هم کوټې ته راوولئ، زه
غواړم یو څه خبرې تاسو ته وکړم.

نومیالی هېڅ ونه ویل او له کوټې ووت، ملاله یې له لاسه نیولې
وه او کوټې ته یې راننویسته، ملالې په زوره زوره خپله ساه
وېسته، تر ستړي مشي او ډاډ ورکولو، وروسته د سولې مشر
جهانزېب ویل:

مورې! شمشاد زمونږ د پوهنتون یو له ممتازه زده کوونکو څخه
ده، پنځه سمستره اول نومره پاتې شوی، بڼه راتلونکې په مخ

کې لري، ده بې ټولگيو الو ته ويلې چې نور پوهنتون ته نه راځم نو ځکه زه ورپسې راغلم.

د آمر جهانزيب تر خبرو وروسته په کوټه کې ټولو يوه بل ته کتل خو هېڅ يې نه ويل، ملالې چې د کوټې په قالينه سترگې خنښې کړې وې ويل يې:

آمر صاحب زمونږ هيله او امېد همدا شمشاد و، اوس مو هم خوبښيرې چې دی پوهنتون خلاص کړي خوڅه وکړم، څلور زامن مې مړه شول، څلور تور سرې بنځې ترې پاتې دي، هر زوی مې يوه يوه لپه ماشومان لري نو که شمشاد پوهنتون ته لاړ شي دومره پيسې به لکومه کړو چې هم يې مونږ وخورو هم خپل روزگار پرې مخته بوځو او هم شمشاد پرې پوهنتون ووايي.

دې وخت کې دروازه خلاصه شوه، جانباز کوټې ته رانوته، فتح خان ورته آمر وروپېژنده، آمر په کوټه کې ټولو ناستو کسانو ته وکتل، ويل يې:

الله ج روزي رسان دی، کلي کې مالداره کسان زيات دي، تمه ولرئ، ناهيلي کېږئ مه، بيا يې فتح خان ته وکتل چې غلی په خپل ځای کې ناست او هېڅ نه وايي

جانباز چې بوخ په خپل ځای کې ناست او امر ته يې کتل اول وپشېده او بيا يې ورو وځنډل، ويل يې:

ياره امر صاحب زه خپله ددې پوهنتون او مکتب سخت مخالف وم، آن تر دې چې شمشاد په کانکور کې پوهنتون ته کامياب شوی و مبارکي مې هم ورنکړه خو اوس وایم چې پوهنتون ښه دی بايد هرڅوک يې په خپلو اولادونو ووايي، له جبهه يې د نساوارو قطی راووبسته امر جهانزيب ته يې ويل:

ياره انجنير صاحب مال د خدای ج دی لس زامن او شل جريبه ځکه لرم، ټولو زامنو ته مې ودونه کړي خو درس مې په يوه هم نه دی ويلی اوس لږ پښېمانه يم، لونيږ خو مې هېڅ جومات ته نه دي لېږلي.

امر رډ رډ ورته وکتل، تندي يې تريو کړ، جانباز پوه شو چې امر ته غوسه ورغله، بيا يې ويل:

بنا دا کيسې به پرېږدو تر څو چې شمشاد پوهنتون خلاصوي هرکال زه سل منه وريچې او سل منه غنم همدا سې وړيا ورکوم اخر خپلوان مې دی پردی خو نه دی

ملالی او نوميالی مسک شول، خوشالي يې په سترگو کې ښکاره شوه، په کوټه کې يې ټولو ته وکتل بيا يې ويل:

سمه ده جانباز اکا چې مونږ سره دومره مرسته وکړي نو مونږ هېڅ کله شمشاد له پوهنتون نه راتاوو.

شپږم سمستر هم همدا سې تېر شو، د شمشاد د پوهنتون ټول لگښت به هغه ميينې سولې ورکاوه.

د سمستر په وروستۍ ورځ سوله او شمشاد په يوه موټر کې تر کوره راغلل، په لاره شمشاد په معصومو، سترگو سولې ته کتل، زړه کې يې خبرې وې خو په خوله يې نه راتلې، سولې ويل:

اندېښنه دې وه، هروخت به دې تندي تريو نيولی و چې پوهنتون نه شم ويلی، پرېږدم يې، هسې او دسې دغه ده شپږم سمستر هم خلاص شو، اووم سمستر به هم تېر شي او اتم سمستر خو هسې هم په منوگراف ليکلو تېرېږي.

شمشاد کتې وځنډل ويل يې:

غلی شه اوس به مې يو ساعت کې له پوهنتون فارغ کړې

سولې خپلې دوه سترگې د هغه ليدو ته څلور کړې وې، په ځير ځير يې ورته کتل، له ځانه سره مسکې شوه، ورو يې سوړ آسويلی و وپسته، ويل يې:

آوف خدايه! چې دا د ژمي اوږده رخصتي به څنگه تېرېږي؟ شمشاد ورته هېڅ ونه ويل، سترگې يې د موټر نښنې ته رږې نيولې وې، موټر دومره تيز روان و چې آن ددوی له سترگو ونې په حرکت کې ښکارېدې سولې شمشاد ته وکتل چې په سوچونو کې ډوب دی، ويل يې:

وا په ما مينه

ياره کابل ته کډې لارې

څه په سوچونو کې ورک يې، لږ ماته ځير شه، کيسې وکړه، سمستر اخر شو ښايي بيا ژر سره ونه گورو، شمشاد سترگې سولې ته راواړولې، په دې وخت کې سولې په خپلو وېښتو کې گوتې د گومنځې په څېر تېرې کړې، شمشاد ويل: سولې زه ډېر درپسې خپه کېږم خو هېڅ نه وایم، زه غم په زړه دننه تېروم

سولې يې له لاسي بيکه د خپلو يادښتونو کتابچه راو وپسته، د کتابچې په وروستۍ پاڼه يې په سره قلم لاسليک وکړ، شمشاد ته يې وسپارله، ويل يې:

اې! تر کوره حق نه لري چې دا کتابچه خلاصه کړې، په دې کتابچه کې مې د زړه خبرې د زړه په وينو ليکلي دي، ښايي لوستل يې درته ډېر سخته اووسي خو ته يې وزغمه، کله مې چې يادښتونه لولې فکر وکړه چې ته فرهاد يې او د شيرينۍ د لاس ته راوړلو لپاره غر په تېشه سوری کوي.

هغه وځنډل ويل يې:

ههههههه خوزه شمشاد يم فرهاد نه موټر چلوونکي موټر د امام قطيبي څلور لارې يوې څنډې ته ودراره ويل يې:

پخير راو رسېدئ، کوز شئ، ستاسې کيسې څومره اوږدې او خوږې دي چې هېڅ نه خلاصېږي، د ميينانو په څېر چې يوه کيسه خلاصه کړئ نو بله مو تياره راجوره کړې وي هغه پيل کوي.

ورځې او وختونه تېرېدل، بله ورځ د ژمي سړې سيلۍ يو ډول ويرونکی غږ کاوه، شمشاد د کلي له دوکانه د کور په لور روان و، زنگ ورته راغی، ويې ليدل چې سوله ورته زنگ وهې، شمشاد سره يې ملگري و، ژر يې تېلفون يې غږه کړ، غټ غټ قدمونه يې واخيستل، ملگرو يې تکل، خاورين او سمسور وځنډل، سمسور ويل:

شمشاده! فکر کوم معشوقې دې زنگ درته ووايه څنگه له مونږه دوه درې قدمه مخکې شوې، د سمسور خبرې نه وې خلاصې چې خاورين بيا وځنډل ويل يې:

شمشاده ساده گل، د معشوقو غم مه کوه، هغه دې نه دي اوريدلي چې (يار له کوڅې تېر کړه رنگ يې هېر کړه) تکل ويل: خاندئ مه، بل چا به زنگ وهلی وي ورته، تاسو ته خداي ج درکړه، يوه خبره چې پيدا کړئ کوچ ترې باسي.

شمشاد ودرېده، ويل يې:

نوميالی لالا مې دی، هغه راته ويلې و چې ژر کورته راشه خو ما ناوخته کړه ځکه مې تېلفون اوکې نه کړ چې راباندې غوسه نه

شي.

خو ورځې نورې هم تېرې شوې، د ميينانو ورځې راوړسېده، د سولې دوی کورنۍ د بي بي سي نړۍ دا وخت خپرونه کتله، خبريال ويل:

نن د ميينانو ورځ ده، په گڼو هېوادونو کې دا ورځ ميينان لمانځي او اوس اوس په افغانستان کې يې هم ميينانو لمانځنه پيل کړې، د سولې ورور پاڅون ژر تلوېزيون گڼل کې، پلار يې فتح خان چې د بي بي سي دې راپور ته غوږونه څک نيولي و او سترگې يې د تلوېزيون په بنسټه ورگڼدلې وې، په خپل ځای کې رانېغ شو ويل يې هله پاڅونه زويه بېرته تلوېزيون چالانه کړه، هغه په غوسه تلوېزيون چالانه کړ، هېڅ يې ونه ويل، د ريموټ په څنډه يې د کوټې په قالينه کې خطونه ايستل، د راپور تر خلاصېده وروسته مور يې غوټۍ ترې د تلوېزيون د گڼل کولو د لامل پوښته وکړه

پاڅون ويل:

نوې ناوې راغلې نوې کڅورې ورپورې، دا خلک خو په هېڅ هم نه پوهيږي، ورځ تر بېگا په بېکاره خبرو خپل او د خلکو وخت ضايع کوي، دلته په بغلان کې همدا نن څومره کسان په يوه جگړه کې مړه شول او دوی لگيا دی ددې راپور پرځای يې د ميينانو په ورځ راپور جوړ کړی، هلک نجلۍ او نجلۍ هلک ته گلان په غاړه کې وراچوي.

غوټۍ غلې شوه، فتح خان په خپل ځای کې په گونډو شو، پاڅون ته يې وکتل چې له ډېرې غصې يې په وچلي دولس بجې دي، ويل يې:

زويه! هره ورځ د جگړو، وژنو او تاوتریخوالو خبرونه اورو، پريږدئ چې د ميينانو د ورځې په نامه هرڅوک خپل ځان خوشاله وساتي، بيا يې خپلې بوډۍ شوې مېرمنې غوټۍ ته وکتل ويل يې:

کاشکې زه ستا په مور همد اوس ميين وای چې ما هم د يوه لاسي گل پرځای دوه درې گلان ورته راوړي وای غوټۍ تندې تريو کړ، ويې خندل، ويل يې:

غلی شه د ماشومانو پلاره، سپين ږيري شوې خو له دې شوځۍ او خبرو دې وانوښتې، سبا سهار شمشاد سولې ته زنگ وواهه ويل يې:

زه غواړم ستا خواته درشم، دروازه کې دې ليدلی شم؟ هغې لومړی د کوټې له کرکۍ خپله حويلۍ وڅارله، بيا يې ويل: هو درسره ليدلی شم خو ډېرې خبرې بسايي ونه شي شمشاد له بناره يو سور گل سولې ته د ميينانو د ورځې په خاطر په خپل جېب کې اچولی و، دروازې ته يې راوړسېده، سولې ته يې زنگ وواهه، هغې يې ټيلفون پرې کړ، دروازه خلاصه شوه، د سولې او شمشاد زړه درېدېدې چې څوک يې ونه وينې، سولې ويل: شمشاده ژر دې خبره راته وکړه چې پلار او پاڅون ورور مې په کور کې دي.

هغه جېب ته لاس کړ، گل يې راووسته، سولې ته يې ډالۍ کړ، ويل يې:

تور توتان له تا قربان، د ميينانو ورځ دې درته مبارکه وي، مينه درسره لرم، همدا مې له وسې کېده، پرون د ميينانو ورځ وه،

زما هېره نه وه خو بوخت وم ، نن مې درته گل راوړ، ډېره زیاته
بېنه درنه غواړم، نور روان شو.

بیا بې تر پسرلي سره ونه لیدل، کله کله به دواړو په تېلفون
سره خبرې کولې

د پسرلي په لومړیو ورځو کې سولې او شمشاد سره تر یوه اوږده
لرې والي ولیدل، دواړو یو د بل په دیدن سترگې مړې کړې، د
اووم سمسټر لومړۍ ورځ بې د مینې او میینتوب په خبرو تېره
کړه، شمشاد ویل:

د هرې سختۍ تر شا بڼه وختونه هم شته، د ژمي په رخصتیو کې
مې بیخي ډېره یادېدې، کانه او بوټو به ستا د نه شتون
پیغورونه را کول، ومې زغمل دادی اوس درته مخامخ ولاړ یم او
ورپا دې دیدن کوم.

سوله په خدا شوه ویل بې:

که ما وپوښتې ته به وتښتې، ستا یادونو او غمونو مې زړه
سوری سوری کړ، بیا بې دا ټپه دکلمه کړه

له زړه مې یو الله خبر دی

ددنیاګۍ عالم پرې څله خبرومه

مخامخ د پوهنځي په ودانۍ کې د ټولګي کړکۍ په غرب
خلاصه شوه، ټولګیوالې شفیقې او مینې بې ورته رډ رډ وکتل،
شمشاد د ټولګي په کړکۍ دواړه سترګې خښې کړې، سولې ته
بې ویل:

اې! شفیقه او مینه ګوره څنگه په ځیر ځیر راته ګوري لکه یې
هېڅ بې چې لیدلې ونه اوسو

سولې وخنډل ویل بې:

شمشاده! هغوی ما او تا څاري، دوی څومره وزګاره دي او
څومره بې له وسې کېږي چې ما او تاپسې وګوري چې چېرته
ولاړ یو او څه کوو

دا سمسټر هم پای ته ورسېده، دهرې ورځې په تېرېدو سره د
سولې او شمشاد د زړه اړیکې نورې هم سره نژدې کېدې، یو بل
ته خوږېدل، دیوه اوږده یوځای والي په تمه بې ورځې او شپې
شمېرلې.

بله شپه شمشاد او کورنۍ بې ټول سره ناست و، ملالې ویل:
نومیالیه زویه! دغه دی درې میاشتي وروسته لڅیره شمشاد
له پوهنتونه فارغېږي، بیا بې د شمشاد په سرلاس تېر کړ،
افرین افرین بې کړل

نومیالې وخنډل، په کوټه کې بې د ټولو سترګو ته وکتل چې
څوک هېڅه نه وايي، له مخې بې د چای ډکه پیاله لرې کړه، له
توشکې ورکوز شو او په قالینه کېناسته، مور ته بې ویل:

لڅیره له پوهنتون نه خو فارغېږي خو تر څو چې فارغېږي یو
چېرته به بې غم وخورو، واده به ورته وکړو، ملالې شمشاد ته
وکتل، ویې لیدل چې شمشاد له شرمه ښکته ګوري، هېڅ نه
وايي، ویل بې:

ما هم همدا خبره کوله، اوریدلې مې و چې زړه په زړه آینه وي نو
هغه خبره ریښتیا ده، ما د واده خبره کوله خو تا راباندې وار
پومبې کړ، ملالې خپلو نګورګانو ته په خدا ویل:
تاسو خپلو کوټو ته درځۍ، زه، نومیالی او شمشاد سره پټې
خبرې لرو، هغوی روانې شوې

دوی چې دا خبرې پیل کړې د شمشاد په زړه رانوتل ، په زړه کې یې سل ډول خبرې راغلي .

ملالی رډ رډ نومیالی او شمشاد ته وکتل ، ویل یې :

شمشاده زویه غوښتل مې کوژده درته وکړم ، په زړه مې ارمان و خو څه وکړم پښتو ته په کور کې درې کونډې راته ناستې دي اوس که تاته چیرته بل ځای ښځه وکړم نو خلک به سل رنگه خبرې راپسې وکړي .

نومیالی ویل :

څه ووایم مورې ، خدای ج دغه ورځ په مونږ راوستې ده ، نصیب به مو خراب وي ، بیا یې شمشاد ته وکتل چې خپه ناست دی .

ملالی ویل :

شمشاده زویه ! چانس درکوو ، درې کونډې وریندارگانې دي ځوانې دي او په کور کې ناستې دي چې ډېر یې ساتل ښه نه دي ، پښتو ده نو ته یې یوه خوښه کړه چې درته یې نکاح کړو .

شمشاد غلی شو ، ترڅو شیبو چوپ کېدو وروسته یې ویل : مورې زه مې په خپله خوښه ځانته کوژده کوم ، وریندارگانې مې ماته د خویندو په څېر دي ، هیڅ نه کیږي چې زه دوی کې یوه ځانته نکاح کړم .

زریالی د کوټې په چت سترگې وگنډلې ، ویل یې : شمشاد جانه څه وکړو اوس که وریندارگانې همداسې پرېږدو او تاته بل ځای کوژده وکړو داهم ښه نه او هم د پښتو د دود خلاف خبره ده .

شمشاد خپلې دوه پښې په یوه موزه کې کړې ویل : ناا مورې او وروره ! زه مې وریندارگانو کې یوه هم نه کوم .

دا شپه همداسې په خبرو تیره شوه ، سبا شپه ملالی او نومیالی جانباز هم راوغوښته خو شمشاد قانع کړي چې یوه کونډه وریندار یې ورته نکاح کړي ، خبرې پیل شوې ، نومیالی ، ملالی او جانباز شمشاد ته نصیحتونه پیل کړل خو شمشاد ویل :

چې په هیڅ صورت باندې مې وریندارگانې نه نکاح کوم ، زه مې په خپله خوښه ځانته کوژده کوم ، وریندار سره نکاح کول راته په هیڅ صورت د منلو نه ده .

ملالی ټینگار کاوه چې شمشاد باید خپله یوه کونډه وریندار خامخا نکاح کړي خو جانباز ویل :

نا وریندارې خیر دی شمشاد دې په خپل زړه ځانته کوژده وکړي ، ډېره پسې مه شله کیږه .

ددې خبرې په اورېدو شمشاد شین شو ویې خندل

سبا غرمه چې د ملالی ټولې ننگورگانې په کوټه کې ناستې وې ورته ویې کتل ، ویل یې :

وا نجونو زه خو دا دوه درې کاله کېږي چې کوژدو او ودو ته نه یم تللی ، څوک ښه لور لري چې لڅیره شمشاد ته یې ریباري وکړو ، مشرې ننگور یې زړلښتي ویل :

مورې ! د سپین گل اکا لور نېکبخته ښه نجلی ده ، که مو خوښه وي سبا به ورشو ریباري ته؟

زرکې ویل :

بیخي سمه ده ور به شو خو په دې وخت کې لېمې ورو ویل : تاسو خان وپوښتی چې شوله خوري کنه ، شمشاد لوستی ځوان دی ، له پوهنتون فارغېږي ، ښایي څوک په ده او یا دی په چا

ميين وي هغه به ورته وکړو ، نالوستې بنځه څه کوي ، بېرته مه کوئ .

نوميالي وخنډل ، ويل يې :

شمشاده ! وريندار دې څه وايي ، په چا خو به ميين نه يې ، شمشاد غلی شو هېڅ يې ونه ويل ، له ځمکې غږ ووت خو له شمشاد نه ، زړه يې ټوپونه وهل

ملاله مسکې شوه ويل يې :

زويه څنگه غلی شوې ؟ لکه چې په چا ميين يې نو ماته يې ووايه ، ريباري به يې درته وکړم

لېمې په زوره زوره وخنډل ، ويل يې :

د شمشاد په زړه زه پوهېږم ، زه خبره يم چې څوک په ده ميينه ده ، خو ورځې وروسته يې لڅيره ريباري پيل کوو زه له پخوا خبره يم .

ملالې ويل :

لېمې ته چې خبره وې نو زه دې ولې نه خبرولم خو خیر اوس مې خبره کړه چې شمشاد زوی ته مې د هغه په خپله خوښه واده وکړم .

درې ورځې وروسته لېمې ملالې ته کيسه وکړه چې شمشاد او سوله يو په بل ميينان دي او کيسه يې د بنسوونځي له وخته پيل شوې ده .

ملاله غلې شوه ، لېمې ته يې ويل :

دا د ميينتوب کيسه لاپکې له کومه شوه ، په پښتو او پښتنو کې دا خبرې نشته ، د شمشاد دې وچې سترگې څنگه شي چې ميين شوی دی او بيا زمونږ غريبې او د فتح خان خانې کله سره

جوړېږي چې د هغه په لور شمشاد ميين شوی دی ، رينستيا خبره ده چې لوستې نجونې او هلکان چې په پچه وڅيرې کشمير ويني او له پوهنتونه چې په فارغېدو وي نو آسمان ته زينې ږدي .

شپږ ورځې يې په همدې سوچ وکړ چې څنگه وکړي ؟

يوه اونۍ تېره شوه ، بله ورځ ملاله له خپلو پنځو نگورگانو سره د ملک فتح خان کور ته ورغله ، ملاله وروسته تر شپږو کلونو د ملک فتح خان کور ته ورغلې وه ، وروسته د ډوډۍ تر خوړولو ملاله او غوتۍ د سولې د مور کوټې ته لاړې ، دې وخت کې ملک فتح خان کور ته راغی ، ملالې سره يې ستړي مه شي وکړه ورته ويل يې :

ملالې وريندارې دا لمر له کومې خوا راختلی چې ته زمونږ کورته راغلي ، لار خو به دې نه وي ورکه کړي ؟ ملاله په خدا شوه ويل يې :

ملکه وروره زه به لڅيره ډېره درته راشم ، دې وخت کې فتح خان خپلې مېرمنې غوتۍ ته وکتل ، حيران شو چې ملاله څه وايي او په زړه کې يې کومه خبره ده ؟ غوتۍ غلې شوه خو فتح خان ويل : وريندارې هر وخت راشې قدمونه مو په لېمو

ملالې وخنډل ، ويل يې :

ملکه وروره زه په نيمه نه پوهېږم او ته بيا په يوه نيمه ، د ملالې ددې خبرو په اورېدو سره غوتۍ او فتح خان وخنډل ويل يې : هه هه هه زه بيا هم پوه نه شوم ، سپينه خبره راته وکړه چې پوه شم .

ملالې ويل :

فتح خانه وروره لور چې پېغله او هلک په کور کې ځوان شو ساتل يې نه دي پکار ، بايد کوژده ورته وشي نو زه ستا د

نازولې لور سولې ریبیاری ته راغلي یې چې شمشاد ته یې وکړم. فتح خان چې پښتني دودونو او میلمه پالنې ته ډېر ژمن سړی و ملالې ته یې وکتل، کت کت ویې خندل، ویل یې: وریندارې خینې به وشي او یابه ونه شي خو دغه زما کور ته دې راتگ او میلمه کېدل ښه شول، زما میلمانه ډېر خوښیږي چې کور ته مې راشي، بې میلمه کور ته پیکه او بدرنگه ښکاري. د هغه خبرې نه وې خلاصې چې غوټی فتح خان ته وکتل، ویل یې:

سوله خو وره ده اوس یې نه ورکوو، فتح خان وپشېده ویل یې: ملالې وریندارې سوله خو له پوهنتونه هم نه ده خلاصه شوې، هغه خو لوستې ده پوښتنه به ترې وکړم که یې خوښه وه ولې نه، تر تا ښه خواښې او تر شمشاد ښه ځوان په دې ولایت کې کله پیدا کېږي. ملالې ویل:

مخصد ما نا امېده له کوره ونه لېږئ، زه په ډېرې تمې او پوره باور ورورکه ستا کور ته راغلي یېم، ته خان یې او زه غریبه خو خینې به راسره کوي.

غوټی هېڅ نه ویل خو فتح خان ویل:

ورېندارې سمه ده مونږ به کور کې سلامشورې وکړو او بیا به تاسو ته د هو او نه په اړه خبر درکړو.

اتم سمستر پیل شو، بله ورځ سوله او شمشاد په ټولگي کې سره څنګ په څنګ ناست و، شمشاد ویل:

زما کورنۍ خو سولې ستا سو کور ته د ریبیاری لپاره درغلي وه، مور او پلار دې څه ویل؟

هغه موسکۍ شوه، په ټولگي کې یې یوخوا او بل خواته وکتل، ویل یې:

ته نو په دومره آسانی سره غواړې چې د ملک فتح خان لور کوژده کړې؟

هغه غلی شو، یو دوه شېبې یې هېڅ خبرې ونه کړې، بیا یې ویل: ته لکه چې په ما باندې د او سپنو پښې زړوې او بیا راسره کوژده کوي؟

سولې سترگې د شمشاد سترگو ته ښغې ونيولې ویل یې:

نو زړه دې څه غواړي؟

دې وخت کې ټولگي ته د هغوی ټولگیوال رانوتل، ملگرې یې تلوسې ورته وکتل چې سوله او شمشاد بوخ د ټولگي په کښ کې ناست، یو او بل سره یې مرکه ډېره خوږه پیل کړې، ویل یې:

کیسې مو خلاصې دي که مونږ له ټولگي بېرته ووځو؟

شمشاد وخنډل ویل یې:

تلوسې ته څومره له خبرو ډکه یې، مونږ به د څه شي خبرې وکړو، هسې مو د پایلیک لیکلو ته اندېښنه ده، خپلو کې یې په اړه وغږېدو چې څه وکړو؟

د اتم سمستر دا ورځې هم تېرې شوې، شمشاد ته استادانو د مونوګراف لیکلو موضوع د عرفاني ادبیاتو په برخه کې او سولې ته یې د ښځو ونډه د لنډیو په لیکلو او ویلو کې ورکړه.

درسونه همداسې په عادي توګه روان و، د نورو ټولگیوالو نه وړاندې سولې او شمشاد خپل پایلیکونه تیار کړل، د مني علامې په ځینو ونو باندې راڅرګندې شوې، میوې پخې وې، په کلي کې د منو یوې ونې ته ودرېده، یوه زېره مڼه یې ترې

راوشکوله، له منې سره یوه زېره پانه هم له ونې راولوېده، شمشاد حیران دې پانې ته وکتل، بیا یې ژر له خپله جېبه هنداره راووسته، په چپه لاس کې یې خپل مخ ته مخامخ هنداره ونيوله، په بڼې لاس یې په وېستو کې د گومنځې په خپر گوتې کش کړې، وې لیدل چې خپله هم د میینتوب درد اود ورونو غم لکه د مني پانه زېر کړی، ژر د یوې غټې ونې لاندې کېناسته، پاس منو ته یې وکتل چې په ونه کې بنکته راخوړندې دي، بیا یې د ونې په ډډ باندې تکیه وکړه، اور آسویلی یې ووسته، تېلفون ته یې لاس کړ، د خپل گلکسي تېلفون په بڼېښه یې له خاورو ډکې گوتې تېرې کړې، د سولې شمېره یې ډایله کړه، هغې تېلفون اوکې کړ ویل یې:

په ما مینه شمشاده څنگه یې؟

شمشاد ویل:

ښه یم دومره ډېر ښه نه، اوس مې د میروس اکا په بڼې کې یوه مینه له ونې وشکوله، بیا مې هنداره کې خپل مخ ته وکتل، دې مني زه هم لکه د مني پانه زېر کړی یم.

سولې ورو ورو وخنډل، ویل یې:

آه خومره گیلې کوي، خیر دی بیرته به تیار شي او رنگ به دې تر او تازه شي

شمشاد وخنډل، ویل یې:

نا! غم غم د میینتوب دی، درې میاشتي تېرې شوې چې زما کورنۍ ستاسې کور ته د ریباری لپاره درغلي خوتاسو د هو او نه ځواب مونږ ته نه دی رالېږلی، نه پوهېږم، حیران دریان یم چې دا وړی به شړی شي کله خوتمه مې لا په زړه کې شته او همت له

لاسه نه ورکوم، پرون هم درباندي مین وم، نن هم او سبا به هم درباندي مین واوسم.

سوله مسکۍ شوه، ویل یې:

ما د هماغې ورځې په سبا مور او پلار ته ستا په اړه وویل چې شمشاد سره مې کوژدې کولو ته زړه دی ته نو اوس زړه مه خوره چې لڅیره فارغ شوو بیا به کوژده هم وشي، صبر ولره، بېرته ښه نه ده.

شمشاد ویل:

ای! ته ریښتیا وايي؟

هغې ویل:

هو نو ما کله تاته دروغ ویلي دي چې اوس یې درته ووايم. اړیکه دواړه سره پرې کړه، څو ورځې نورې هم تېرې شوې، منوگرافونه یې دفاع کړل او د پوهنتون د فراغت غونډه هم برابره شوه، د فراغت په ورځ شمشاد د دریخ په سرویاندوبي کوله، په تور واسکت او سپین کالیو کې بیخي ښایسته شوی و، سولې څو څه چې نورو هم زړونه پرې بایلل، د سولې مور غوتۍ په همدې ورځ په زړه کې ومنله چې لور به یې شمشاد ته ورکوي.

درې ورځې وروسته تر فراغته، ملاله بیا د سولې دوی کور ته د ریباری لپاره راغله، فتح خان په دې پلمه ځواب ورکړ چې گنې په خپلو کې یې سلامشوره نه ده کړې، بیا یې ملالې ته ویل:

ورینداری! ښایي زمونږ او ستاسو خینې سره ونه شي خو مونږ به بیا هم په دې اړه وغږېږو، دملالې سترگې له اوبسکوډ کې ډکې شوې، په کوټه کې یې غوتۍ او فتح خان ته په ځیر ځیر

وکتل، په زړه ماتې توگه د فتح خان له کوره د خپل کور پر لور روانه شوه.

له مني تر پسرلي شمشاد ددې سربېره چې د خان لپاره د دندې پیدا کولو په هڅه کې و د سولې په خپلولو پسې یې هم په خان شپه او ورځ یوه کړې وه، تر پسرلي پورې یې ملالۍ، نومیالی او جانباز پرې ستړي کړل، څوارلس واړه یې د سولې ریبیاري وکړه خو فتح خان خپلې دوه پښې په یوه موزه کې اچولې وې چې شمشاد ته یې لور نه ورکوي.

دوه شپې وروسته بیا ملاله، نومیالی او جانباز په توره شپه د ملک فتح خان کور ته راغلل، جانباز ویل:

مونږ ریبیاري ته راغلي یو او دا وار به خامخا مونږ ته سم ځواب راکوي

پرته له سولې او مور یې نور هېڅوک راضي نه و چې دا کوژده دې وشي، ملک فتح خان نورې پلمې پیدا نه کړې، ویل یې:

جانباز یاره! شمشاد بڼه هلک دی، دنده نه لري او زه مې لور داسې چا ته نه ورکوم چې څوک دنده ونلري، او بله خبره داده چې زه لس لکه افغانۍ ولور غواړم، خپه نه شی، تاسو زما د خیبۍ زور نه لرئ

د سولې زړه هم نور کور ونیوه، داسې وه لکه په تاوده طبخي چې ولاړه وي، کور او کوټو ځای نه ورکاوه، هره شپه به یې د شمشاد په اړه فکرونه کول، ورځ په ورځې یې رنګ زېږېده، څو واړه یې مور په بناړ کې تر ډاکټره بوتله خو پڼد پڼد درملو پرې هېڅ تاثیر نه کاوه او ورځ په ورځ د میینتوب درد نوره هم کمزورې کوله، بله ورځ یې مور ته ویل:

زه یو خاوند حق لرم او غواړم چې له شمشاد سره واده وکړم، پلار مې په دوه درې کلو کې تر ټولو شتمن سړی دی، دی نو پیسو ته څه اړتیا لري چې لس لکه ولور غواړي، اخر ما په پیسو خرڅوي؟

مور یې غلې شوه، سر یې په زنگنو کېښوده، ویل یې:

سمه ده، زه دې د پلار سره په دې اړه خبرې کوم

دوه شپې وروسته ملالې خپل زوی شمشاد ته ویل:

زویه د سولې پلار آسمان په ډبرو ولي، تمه نلرم چې هغه دې له مونږ سره خپنې وکړي، ډول ډول پلمې کوي، راځه زویه د یو بل چا کور ته به د ریبیاري لپاره لاړه شم، څه یې کوي، سوله بڼه جلی ده خو مونږ ته یې نه راکوي.

شمشاد خپل سر په زنگنو کېښوده، ویل یې:

مورې! پرته له سولې زه هېڅ بله نجلۍ نه کوم، دوی په همدې خبرو بوخت و چې سولې د شمشاد ټیلفون ته زنگ ووايه، شمشاد یې له مور ه یو څه لري لاړه، سولې سره یې په ټیلفون کې خبرې پیل کړې، سولې ویل:

شمشاده! قربان دې شم، پلار مې نه درکوي او ما درسره ژمنه کړې، راته گران یې، بې تا راته ژوند ناشونی دی، نه شم کولای یواځې واوسم او یا له بل چا سره کوژده وکړم.

شمشاد ویل:

خوږې! پنځلس ځلي مې کورنۍ ستاسو کور ته د ریبیاري لپاره درغله، څه وکړم، ته راته یوه لاره راوښیې چې څه وکړم او له کومو لارو مخ ته لاړ شم.

سولې د زړه په زور وویل:

مینه یې منکره نه یېم

که شینکی خال مې د چرو په څو کو ځینه

شمشاد غلی شو، سولې ویل:

غم مه کوه دوی چې ما خرڅوي ماته یې هم لارې معلومې دي
چې څه وکړم، دوه لکه افغانۍ لرم او طلايي لاکت به مې هم خرڅ
کړم او دواړه به کوم بل هېواد ته پټ وټنښتو.

شمشاد د زړه په زور وخنډل ویل یې:

خپل کچکول به ګرځومه خپل رباب به ټنګومه
باباګان به رالرزومه شاه زلمی بیدارومه

د قام خیر به ټولومه د پښتو پټ به ساتمه

خپل کچکول به ګرځومه

سولې ویل:

ښه نو چې داسې ده، ته کوم ملاته لار شه او زما په لار باندې
تاویدونه وکړه څو چې په تا مهربانه شي او مادرته درکړي.

دا دا مې نه درکوي تاله

راشه زما په دا دا وکړه تاویدونه

هغه ویل سمه ده.

د همدې شپې په سبا باندې کوز کلي ته لاره او هلته ملا برپتور
ورته تاویدونه وکړل، هغه لاپې زیاتې وکړې چې فتح خان به یې
تاویدونه ژر مهربانه کړي.

لس ورځې همدا تاوید سولې د خپل پلار د کوتې په دروازه
باندې راڅوړند کړ، بیایې شمشاد ته ویل چې بیا ریباران
راولپړه، جانباز، ملاله او نومیالی بیا ورغلل، د ریباري یادونه
بې ورته وکړه خو فتح خان چې په خپل خره سپور و او د هېچا
خبره یې نه منله ټینګار یې کاوه چې شمشاد ته خپل لور نه
ورکوي او بیا یې ریباران ځواب کړل چې خېښي ورسره نه کوي.
یوه ورځ وروسته سولې شمشاد ته په پیغام خونه کې ولیکل:

دادا په هېڅ نه رضا کېږي

د درواغجن ملا دې ورک شي تاویدونه

دوه میاشتي نورې هم تېرې شوې، دا ورځې نور په شمشاد او
سولې داسې تېرېدې لکه د دوزخ په منځ کې چې ولاړ و اوسې،
ورځ پرې اونۍ، اونۍ پرې میاشت او میاشت پرې لکه د کال په
څېر تېرېده.

۲۹ ځلي د شمشاد کورنۍ ریباري وکړه، د کلي ټول مخور
کسان یې په فتح خان سترې کړل خو هغه لا په خپله خبره ولاړ و.
دېرشم ځل ریباري ته د شمشاد دوی د څانګې امر استاد
جهانزیب، جانباز، د جومات امام مولوي جمعه دین او ملاله
ورغلل، مولوي جمع الدین په خپلو زبیره لاس وواهه، دوه درې
آیتونه او حدیثونه یې تلاوت کړل، نصیحتونه یې وکړل، فتح
خان په کوټه کې سرتیت نیولی و او سترګې یې په قالینه خښې
کړې وې، په تروش تندي یې جانباز ته وکتل، ویل یې:
جانبازه! زه به مې لور شمشاد ته ورکړم خو لس لکه روپۍ
غواړم

جانباژ ژر خوله راټوله کړه، نصورار یې د قالینې له څنډې لاندې توف کړل، په کوټه کې ایسته ایسته وکتل، ټول غلي و، ویل یې:

فتح خانه هونبیار سړی یې، په کلي او کور کې درې لکه ولور دی نو تا ولې دوه پښې په یوه موزه کې کړي او د بل چا خبره نه اوري؟

د شمشاد او سولې دوی آمر استاد جهانزیب ویل:

گورئ! شمشاد او سوله دواړه زما محصلین و، زحمت مې ورسره گاللی حق لرم چې ولور زیات یا کم کړم، اوه لکه افغانۍ سمې دي، فتح خان هېڅ ونه ویل:

جانباژ په خپل ځای کې له غصې تور او شین واوښته، ویل یې: سمه ده فتح خانه ورشه، دستمال راوړه، د خپل زاړه واسکت د چپ اړخ له جبهه یو لک افغانۍ راوووستې او د فتح خان په مخ کې یې کېښودې.

د سولې ورور پاڅون ژر کورته منډه کړه، غوټۍ او سولې ته یې ویل:

ریبارانو سره جوړ راغلو په اوه لکه روپي مو خېښي وشوه، یو دستمال راکړئ چې ور یې کړو.

دستمال دوی د فتح خان له کوره بیرون کړ، چای څکلو او مجلس کولو ته هم تم نه شول، جانباژ له ټولو ځان مخکې کړ، دستمال یې په اوږو اچولی و، د شمشاد دوی په کور ورننوته، د حویلی په انگرې کې یې په لوړ غږ نارې کړې چې چیرته یاستئ دستمال مې راوړ.

ملاله نومیالی له لاسه ونیوله اوله کوټې یې بیرون راووېسته، ویې لیدل چې د جانباژ په اوږو دستمال پروت دی، لېمې د چاکلیتو ډک پاکت راوړ او په جانباژ یې وشینده، زرکې خپل بکس په بېره خلاص کړ، د څو کلونو وړاندې گلان یې راوړل او د شمشاد په غاړه کې یې ورواچول.

خوشالي وه، شمشاد او سوله دومره خوښ و چې حد یې نه و، لېمې چمبه راوړه، ملالې په ناستې له چمبې غږونه ووېستل، نومیالی یې د شمشاد په مخ کې گډ کړ، بیا د شمشاد دوی د سولې مشر استاد جهانزیب او مولوي جمعه الدین دننه د حویلی انگرې ته راغلل، ملالې ته یې مبارکه ورکړه، مولوي جمعه دین ویل:

خدای ج دې دواړه سره واړه او زاړه کړي، نور هغوی روان شول د همدې ورځې په سبا سولې او شمشاد دواړو په ټیلفون سره خبرې پیل کړې، د خوشالی او مینې خبرې، شمشاد ویل:

سولې! دیرش واړه مې ریباران کور ته درولېږل، اوس د اوسپنې پښې نشته که هغه هم وای نو زړېدې هغې کت کت و خندل ویل یې:

شمشاده! که دې همداسې ژر ژر ریباران نه وای رالېږي او جانباژ اکا زیات ټینگار نه کولای زما او ستا کوژده هېڅ سره نه کېده، پلار مې هېڅ نه راضي کېده، ته گوره آن د ملایانو تاویدونو هم پرې تاثیر ونه کړ، شمشاد ورو و خندل ویل یې:

ټول ټولگیوال خبر شوي چې ما او تا سره کوژده وکړه، ټول زنگونه وهي، بیا یې آسمان ته وکتل چې ورېځې په حرکت کې دي، کله د لمر سترگه پناه کړي، ویل یې:

سولې! آسمان ته گورم کله کله ورپخې د لمر سترگه پناه کوي، داسې وخت دې رانه شي چې تا څوک له مانه پناه کړې او رانه لرې شي.

هغې په کړس وخنډل، ویل یې:

اوه لکه روپۍ پیدا کول آسانه کار نه دی، یو لک روپۍ موزما پلار ته ورکړي د شپږ لکه افغانیو نورو پیدا کول به دې یا په کلي کې زور کړي او یا به دې له هېواده ورک کړي.

شمشاد غلی شو هېڅ یې نه ویل، دې وخت کې د شمشاد ملگری بنایسته خان د هغه خواته راغی، ویل یې:

شمشاده! مبارک د ملک فتح خان له لور سره دې کوژده وکړه، پرته له دې چې له سولې سره شمشاد مخه ښه وکړي اړیکه یې پرې کړه.

دوه شپې وروسته جانباز، نومیالی او ملالی یو لک افغانۍ نورې هم ملک فتح خان ته ور وړې، دپاتې پنځه لکه افغانیو پیدا کولو ته د ملالی توره تبه وه، تر هر لمانځه وروسته به یې دعا گانې کولې چې خدایه ج ته پخیر د شمشاد واده وکړې، وختونه همداسې تېرېدل، منی راوړسېده.

بله ورځ شمشاد چې لوستی و خپل وریرونو ته یې زده کړه ورکول پیل کړه، خپلو بې پلاره وریرونو ته یې ویل: لوستی کا کا دې درنه څار شي درس ووايي، زده کړې مو له سیالانو سره سیال کولای شي، بیا یې خپلې وریرې بسو ته ویل:

خوږې بسو ته به ډېر درس وایي زه غواړم له تا په راتلونکي کې ډاکټره جوړه کړم او له وراره گل مې نعمت جان انجنیر.....

د مني په لومړیو ورځو کې شمشاد او مور یې ملالی د څرگند خان کور ته په میلمستیا تللی و، ناڅاپه کلي کې د جگړې آوازه خپره شوه، یوه بل ته ویل چې نن شپه جگړه کېږي، دا خبره په کلي کې زیاته شوه، ورو ورو له کلي کورنۍ په وتو شوې، ځینو ځوان خپل څاروي هم په مخکې واچول او هغه کلو ته روان شول چې د جگړې آوازه پکې نه وه.

نومیالی شمشاد ته زنگ وواژه، ویل یې:

شمشاده! رانه شی چې په کلي کې د جگړې آوازه توده ده مونږ هم ښار ته درځو

هغه ویل:

پخیر راشئ

مازديگر مهال یې نومیالی خپله مېرمن، ورېرونه او درېواره وریندارگانې په خپل موټر کې کینولې او د ښار پر لور روان شول، د نومیالی په گډون یولس ماشومان او ښځې په دې موټر کې سپرې وې، له خپل کلي تېر شول څو ښار ته ځان ورسوي، دوی له دې وېرې تنستېدل چې په کور یې مرمۍ ونه لږېږي، څوک مړه او ټپیان نه شي خو دوی له په خپل هغه قسمت ناخبره و چې لادمخه یې انتظار باسي، په لاره کې ددوی موټر یوه څښ کړل شوي ماین ته برابر شو، درز شول، سراجچه موټر ټوټې ټوټې شو، د بل کلي خلکو رامنډې کړې، گوري چې د انسانانو د غوښو او د موټر ټوټې پرته دي، کلیوالو د مړو ټوټې راټولې کړې، د ټولو له سترگو او ښکې روانې وې، حیران حیران یوه بل ته کتل، ټول کلي هڅه کوله چې په ماین چاودنه کې وژل شوي کسان وپېژني چې څوک دي، د ماین له ځایه سل متره لرې یوه

توتیه بنکار بده، ددې کلي يوه اوسېدونکي چې تر لسم ټولگي يې ښوونځي لوستی و ورمندې يې کړې، واسکت نیم پاتې و، جبب يې وکوت چې پکې پېژند پانه پرته ده، ژر يې په پېژند پانه سترگې ورڅښې کړې، بيا يې خپل تندي ته پرق ورکړ، ويل يې: وا خلکو! معلوم شول چې دا وژل شوي څوک دي، دغه ده پېژند پانه يې، يو وژل شوی نوميالی نوميرې د کوز کلي اوسېدونکی دی، هغه چې دا دوه درې کلونو کې يې څلور ورونه مړل شول.

مانبام شو، د برکلي ملک انارگل د کوز کلي ملک فتح خان ته زنگ وواوه، ويل يې:

څو دقيقې وړاندې يو سراچه موټر زموږ کلي سره نژدې ماین والوزاوه، سپاره کسان پکې لکه چې ښځې او ماشومان دي، ټول مړه شوي دي، هېڅ نه پېژندل کېږي، بيا يې ويل:

د واسکت يوه ټوپه مو پيدا کړه، پېژند پانه پکې پرته وه، يو وژل شوی نوميالی نوميرې ستاسې د کلي دي.

فتح خان په بېرې ويل:

اوس ريښتيا وايي؟

هغه ويل:

هو زموږ کلي خواته ژر له څو نفرو سره راشه.

د سولې په سترگو تور مانبام شو، ژر يې د شمشاد ټيلفون ته زنگ وواوه، هغه ټيلفون اوکې کړ، سولې ويل:

ته چېرې يې؟

شمشاد ورته ځواب ورکړ چې زه او مور مې د څرگند په کور کې يو او له نوميالي لالا سره مې نور ټول راروان دي، ويل يې:

ولې څه خبره ده.

سوله غلې شوه، بيا يې ويل:

همداسې په کلي کې د جگړې آوازه وه ځکه مې دې پوښتنه وکړه بيا غږېږو.

فتح خان د ماین ځای ته ځان ورساوه، ويې ليدل چې د شمشاد دوی ټوله کورنۍ وژل شوې، دې وخت کې يې مېرمنې غوټۍ ورته زنگ وواوه، ويل يې:

ملکه شمشاد او ملاله د څرگند کور ته تللی و، ته دا وژل شوي وگوره چې څوک دي

فتح خان ويل:

سمه ده، په مخه ښه

فتح خان او جانباز دواړو د وژل شوو د غوښو ټوټې ټولې کړې، ژر يې بل موټر راوغوښته او د يوولس وژل شوو د غوښو ټوټې يې پکې بار کړې، په وژل شوو کې د لمبې، او هوسۍ جسدونه لږ روغ و خود نوميالي، زرکې او نورو ماشومان مړي هېڅ نه پېژندل کېدل، مخصد يې غوښې سره راټولې کړې.

جانباز ويل:

مړي به له ښاره څښ کړو، ښايي په کلي کې جگړه وشي، مړي يې په موټر کې بار کړل او د روغتون په لور روان شول څو هلته هر مړی تر پېژندو وروسته په کفن کړي او تابوت کې يې کېږدي.

فتح خان خپل ټيلفون راوويسته، څرگند ته يې زنگ وواوه،

ويل يې:

مړي به له ښاره څښ کړو، ښايي په کلي کې جگړه وشي، مړي يې په موټر کې بار کړل او د روغتون په لور روان شول څو هلته هر مړی تر پېژندو وروسته په کفن کړي او تابوت کې يې کېږدي.

فتح خان خپل ټيلفون راوويسته، څرگند ته يې زنگ وواوه،

ويل يې:

مړي به له ښاره څښ کړو، ښايي په کلي کې جگړه وشي، مړي يې په موټر کې بار کړل او د روغتون په لور روان شول څو هلته هر مړی تر پېژندو وروسته په کفن کړي او تابوت کې يې کېږدي.

له کورنۍ دې یوڅه لرې لارې لارې شه کار د سره لرم
هغه ویل:

سمه ده وایه لرې لارم.

فتح خان ویل:

نومیاالی دوی له جگړې درتښتېدل، موټر یې ماین ته برابر شوی
او ټول پکې وژل شوي دي، ته یې مور او شمشاد مه خبروه، یوه
بانه ورته وکړه او د روغتون په لوري را روان شه مونږ مړي
په موټر کې بار کړي دي او در روان یو.

ټوله شپه، څرگند، فتح خان او جانبار په روغتون کې هم ژړا
کوله او هم یې مړي په کفن او تابوت کړل، څرگند به چې د
خپلې لور لېمې او زوم نومیاالی مړي ته ودرېده چېغې به یې
بیخي په لوړ غږ شوي.

یولس جنازې یې په کفن کړې او تابوتونه یې وړلو ته تیار کړل،
د سهار مایانو چې اذانونه پیل کړل جانباز دوی مړي په
امبولانسونو کې بار کړل، فتح خان سولې ته زنگ وواهه، ویل
یې:

لورې شمشاد او ملاله جوړ دي نور ټول وژل شوي دي، ډېر مړي
ټوټه ټوټه دي، هېڅ نه پېژندل کېږي، جنازه یې یولس بجې کوو،
ته او مور دې راشئ، نور یې ټیلفون پرې کړ.

سهار یې مړي د څرگند د کور پر لور روان کړل، څرگند د خپلې
لور لېمې او زوم نومیاالی مړي چې په یوه موټر کې بار کړي و
سرتو یې ناست و او تر خپل کوره یې لپې لپې اوښکې تویې
کړې.

لا سمه رڼا شوې نه وه چې فتح خان او جانباز دوی د څرگند کور
ته یوولس جنازې ور وړې، جانباز دوی جنازې د څرگند کور ته
نویستې، له مخامخ کړکۍ د شمشاد، ملالې او د څرگند د
کشرې لور شیبې سترگې په جنازو ولگېدې، یوناخاپه چېغې
شوې، ټولو په چېغو جنازو ته رامنډې کړې، ملالې ویل:

جانبازه! دا څوک مړه شوي دي؟

جانباز خړ خادر خپلو سترگو ته نیولی و او غلی ولاړ و، په دې
وخت کې فتح خان او څرگند بل تابوت د حویلی انگر ته رادننه
کړ، فتح خان ویل:

ملالې خورې! څه چې د خدای رضا وي، ستا زریالی، نگورگانی
او لمسیان ټول په لاره کې په خښ شوي ماین و برابر شوي، یو
هم جوړ نه دی، بیخي مړي پېژندل کېږي نه، موټر یې په بم
الوتی، شمشاد د خپل خسر ددې خبرو په اورېدو سره په لوړ غږ
چيغې پیل کړې او ملاله په خپل ځای کې راولوېده، د څرگند
کورنۍ او شمشاد په زوره زوره کوکاري وهلې، ملاله بې هوښه
پرتو وه، شیبې لږ د بورې شربت په خولې کې ورخشاوه او نور د
خپلې خور لېمې د تابوت سرته کېناسته.

فتح خان او جانباز غلي ولاړ و، له سترگو یې لارې لارې
اوښکې روانې وې، د څرگند گاونډیان په منډه د هغوی کور ته
راغلل، په دروازه کې ټول لاس ترزنې ولاړ و، عمر خورلې ښځې
تابوتونو ته حیرانې ناستې وې، دوه بوډیو د ملالې مخ ته یخې
اوبه ورشیندلې او د بورې شربت یې په خوله کې ورخشاوه چې
بېره په هوښ راشي.

فتح خان او جانباز بیرون ووتل، د خرگند کلیوالو ته یې د کبر د کیندلو دنده ورکړه، اته بجې شوي چې د شمشاد دوی خپلوان او کلیوال هم راوړسېدل، هره ډله سپین سرې بنجې به چې د خرگند په حویلي رانوتې ورسره سم به چیغې په حویلي کې خو برابره زیاتېدې، غوتې او سوله هم راوړسېدې، غوتې ملالې ته ورمندې کړې خو ملاله بې هوښه په خپل ځای کې پرته وه د سولې له سترگو او بنسکې روانې وې، مخامخ شمشاد ته ودرېده، بیا بې یو یو مړی وکوت، خو شیبې وروسته ملاله په هوښ راغله، وې لیدل چې دنگورگانو مړي یې پېژندل کېږي خو د زریالی او لمسیانو مړي یې ټوټې ټوټې دي، په لوړ غږ یې چیغې وهلې، غوتې له یوه لاسه او سولې له بله لاسه نیولې وه، د هر مړي سرته به یې چې وروسته سوې سوې کوي به یې کولې او پرې ورتیتېده به.

د مور چیغې یې چې ډېرې شوې شمشاد بې هوښه شو، سولې ژر ورمندې کړې، نور د کلي سپین سرې بنجې او خپلوانې یې راغلي، سوله لرې ودرېده.

ټول حیران حیران ولاړ و، یولس بجې شوې، جانباز او فتح خان د خرگند کور ته رانوتل، جانباز ویل:

هلې ژر ژر مړي وگورئ چې وخت پوره دی جنازې کوو، مړي ډېر دي ترڅو یې چې خښوو ناوخته کېږي، دوه درې شیبې غلي غلي هغوی په خپل ځای کې ودرېدل، بیا جانباز په دروازه کې ولاړ ځوانانو ته لاس وخواز او، ورته ویل یې جنازې پورته کړئ دې وخت کې چیغې ډېرې شوې، د ملالې، شمشاد، شیبې او سولې په گډون ټولو خپلو او پردیو بنجو چیغې ووهلې، آن

دومره په لوړ غږ چیغې وهل کېدې چې فکر به دې کاوه آسمان کړنګیږي.

ټولې یولس جنازې د خرگند له کوره خاورو ته وسپارل شوې. شپږ میاشتي تېرې شوې، شمشاد په دې موده کې هڅه وکړه چې چیرته دنده ځان ته پیدا کړي خو د زور او زرد نه شتون له امله چا دنده ورنکړه، بله ورځ تر سلا مشورو وروسته شمشاد او ملاله د جانباز کور ته ورغلل، ملالې ویل:

زه خو تباه شوم، کور مې په مرگ سپېره شو، جانباز وروړه یو لک افغانی به نورې مونږ فتح خان ته ورکړو، لږ زاری به هم ورته وکړو که مونږ ته واده راکړي، جانباز په خپل ځای کې وپشېده، ویل یې:

فتح خان ډېر بل ډول سړی دی فکر نه کوم چې د خپلې لور ولور دې درې لکه افغانی واخلي او نورې دې معاف کړي.

ملاله او جانباز یې په توره شپه کور ته ورغلل، یو لک افغانی یې ورسپارلې، ملالې ساړه ساړه آسویلي وویستل، بیا یې ملک فتح خان ته ویل:

ملکه وروړه! خپله ناروغه یم، په لاره گرځېدی نه شم، او ورځ په ورځ مې ناروغي زیاتېږي بسایي چې ښه نه شم نو خیر دی که دا نورې پیسې مونږ ته راوبښي خو مونږ واده وکړو؟

مخکې تر دې چې فتح خان څه ووايي جانباز په خپل ځای کې په گوندو نیغ کیناسته، ویل یې:

خومره د ډوډۍ لگښت چې کېږي ملک فتح خانه هغه به زه راوړم، اوس ددوی ټوله کورنۍ تباه شوه، دا ښه مونږ سره وکړه

او واده راکړه خو جانباز تندى تروش نیولی و او خپلې پښې یې په یوه موزه کې کړې وې چې د لور ولور یې کم نه اخلي. یو کال نور هم تېر شو، شمشاد ټولو حکومتی ادارو ته لار شو دنده پیدا کړې خو چا ورته دنده ورنه کړه ځکه د دندې معیار د وطن په ډېرو ادارو کې د وړتیا او پوهې پرځای اړیکې، زور او زرو، بله ورځ د سولې دوی کور ته ورغی، له ډېرې مودې وروسته یې له خپلې کوژدنې سولې سره ولیدل، د شمشاد رنگ زېر اوښتی و او د کورنۍ د یوولسو غړو مرگ بیا بیخي داسې تک تور اړولی و چې هېڅ پېژندل کېده نه. سولې ته یې ویل:

چې له پوهنتون فارغه شوی یم دغه ده یو نیم کال تېر شو خو دنده مې پیدا نکړه، بیا یې د هغې په تورو زلفو لاس وواهه، سولې یې سترگو ته وکتل، د شمشاد سترگو کې ډنډ اوښکې ولاړې وې، د یوې اوږدې بیوسۍ تصویر یې د سترگو په نینیک کې ښکارېده، نېغ نېغ یې ورته وکتل بیا یې د خپل بکس په لور روانه شوه، په سندو یوه گڼډل شوي سپین دستمال کې تاوکړې یو لک روپې یې راوړې، شمشاد ته یې ویل:

دا پیسې واخله، سبا مې پلار ته راوړه چې دی پرې مور شوي او خېته یې پرې ډکه شي. هغه پیسې په جیب کې واچولې او د خپل کور په لور روان شو. شپږ میاشتې نورې هم تېرې شوې، شمشاد دنده پیدا نه کړه، ځمکې ځای نه ورکاوه، ملالی همدا یو لک روپې فتح خان ته راوړې، ویل یې:

ملکه وروړه دا یو لک روپې هم واخله خو خیر دی زمونږ واده راکړه نورې پیسې نه لرو، زوی مې دنده نه لري، اخر څه وکړو خو فتح خان په تریو تندي ویل:

ما خو په لومړیو کې درته ویلي و چې کم ولور نه اخلم، جانباز شاهد دی اوس مې نو ولې غموئ.

لس واره ملاله د فتح خان کور ته راغله خو هغه په دې پلمه چې درې لکه افغانۍ ولور یې پاتې دي نو واده یې ورنه کړ.

بله ورځ شمشاد او مور یې په کور کې ناست و، شمشاد ویل: مورې! دنده مې پیدا نه کړه که دې خوښه وي ته یو کال د جانباز اکا په کور کې واوسېږه او زه به ایران ته لاړ شم، درې لکه افغانۍ به وگټم او را به یې وړم خو ولور خلاص شي او فتح خان راته واده راکړي. ملالی دا شپه په ژړا تېره کړه، د همدې شپې په سبا یې شمشاد ته ویل:

سمه ده زویه، زه د جانباز په کور کې اوسېږم او ته نو ایران ته لاړ شه، د خسر له غمه دې ځان بې غمه کړه.

په همدې ورځ د سولې دوی کور ته ورغی، هغې سره یې ستړي مه شي وکړه، سولې په خپلو وېښتانو مخ ته وواهه، شمشاد ته یې کټ کټ وخنډل، ویل یې:

ته څومره خوږ شوی یې، ډېر مې یادېږې، څه وکړم پلار مې ضد نیولي او نغواري چې ژر مې تاته در واده کړي، شمشاد غلی شو، سولې ته یې په ځیر ځیر او په مینه وکتل، ویل یې: تر څو به دلته بهې دندې گرځم، پلار دې پیسو ته هېڅ اړتیا نه لري، ماته د زوم په سترگه نه گوري دوښمني یې راسره پیل

کړې، بیا یې د کوټې چت ته وکتل، د سولې ورته پام شو چې په سترگو کې یې اوبسکې ډنډ دي، ویې خندل، ویل یې: شمشاده وځانده، څومره په سختیو دې خپله کړم او څومره په آسانی به مې واده کړې، غم مه کوه دا وختونه تېرېږي.

شمشاد ورته مسکې شو، وروستی ځل یې ورته له نژدې وخنډل، ویل یې:

سولې خوږې! ما او مور مې مشوره وکړه چې دا پیسې دلته نه پیدا کېږي، دنده نلرم نوزه به سبا ایران ته لاړ شم، خدای پاماني ته راغلی یم

سولې نه غوښتل چې شمشاد ته د تلو اجازه ورکړي خو د پلار فتح خان له ضده یې خپل زړه راغت کړ، دا د زهرو غږپ یې هم وکړ، شمشاد ته یې ویل:

ورځه لاړ شه، زما قسمت به همدا و، بیا یې آسمان ته لاسونه پورته کړل، ویل یې:

خدایه! په څنگه یوه کورنۍ کې دې پیدا کړې یم چې پلرونه خپلې لونی د ولور په نامه خرخوي، بیا یې آه کړل نور غلې شوه، سترگې یې پټې کړې، دا شپه دواړو ته ډېره سخته وه، شمشاد سولې ته وکتل چې سترگې یې پټې نیولې دي، آه یې کړل او د خپل کور پر لور روان شو.

سبا د ایران په لوري وځوږېده، شل ورځې یې په لاره کې تېرې کړې، سختۍ یې په ځان وگاللی، اته میاشتې یې په ایران کې تېرې کړې، په دغه موده کې یې ۱۵۰۰۰۰ افغانۍ نورې هم راوړلې خو لاهم ۱۵۰۰۰۰ نورې افغانۍ کمې وې خو د سولې اووه لکه افغانۍ ولور و خلاص شي.

شمشاد ته په ایران کې سوله او سولې ته په افغانستان کې شمشاد یادېده، هغه مینه چې ترون یې په ډېرو ستونزو او ننواتو شوی و خو ستونزو دواړه یوه اوږده بېلتون ته اړ کړل، څلور میاشتې نورې هم شمشاد په ایران کې تېرې کړې، د مساپرۍ یې کال پوره شو، دا یو کال په شمشاد باندې داسې تېر شو لکه سل کاله یې چې مساپرې کړې وي، هره ورځ به یې سوله او خپله مور ملاله یادېده، ډېرې شپې به یې د سولې په یاد کې په رڼو سترگو سبا کولې.

ډېرو اندېښنو او غمونو ناروغ کړ، په خپله کوټه کې پروت و، تودې تبې نیولې و، سوله یې په زړه راوگرځېده، هغې ته یې زنگ وواژه، ورسره خبرې یې پیل کړې.

ویل یې:

سولې! دعا راته کوه ناروغ یم، ستا اندېښنو بیخي داسې تک تور کړی یم لکه اور لونی، دا شل ورځې کېږي چې هېڅ کار ته هم نه یم تللی، چې سترگې پټې کړم ته او ملاله ادې مې یادېږي، بیگا مې هم په خوب لیدې، اوف یې کړل او خپلې غزولې پښې یې راټولې کړې، بیا یې ویل:

مینه دې اور دی او په ما پور دی

رنگ مې تک تور دی غم دې زور دی مې به شمه

سولې د شمشاد دا خبرې واورېدې، په ژړا شوه، د خپل تېلفون په بڼېښه کې یې د شمشاد انځور ته وکتل، په ډېرې بېوسي سره یې ویل:

خدای دې د خولې لارې دارو کره

زه درتلی نه شمه دعا درته کومه

شمشاد ورته ویل:

سولې که بڼه شوم لڅیره نیت مې دی چې ترکیبې ته واورم، هلته کارونه زیات دي، یو کال ترکیه کې کار کوم او بیا افغانستان ته درځم واده کوم.

سولې خپل زړه غټ کړ، ورته ویل یې:

افرین زمریه، غم ونه کړې په نارینه دا ورځې راځي، په زحمت پسې راحت شته، مخکې تر دې چې دواړه مخه بڼه وکړي اړیکه یې پرې شوه، په اصل کې همدا اړیکه ددوی وروستی وه.

درې ورځې وروسته شمشاد بڼه شو، ملالې مور او جانباز ته یې زنگ وواځه، هغوی ته یې ویل چې غواړي ترکیبې ته واورې، خدای پاماني یې ورسره وکړه، د خپل کلیوال زېږوک، لعل جان او غنمرنگ سره د ترکیبې په لور روان شو، لاره کې یې زېږوک ته ویل:

چې ترکیه کې دوه لکه افغانی پیدا کړم یوه ورځ هم نوره پکې نه تېروم، ځم افغانستان ته او خپل واده کوم.

ترکیبې ته دوی په ناقانونه لارو تلل، د سین د لارې د ترکیبې خاورې ته په شپه کې تېر شول، دې وخت کې لعل جان ته زنگ راغی، ټیلفون یې وشرنگېده، د سین څنډې ته د ترکیبې پولیسو پام شو، د شمشاد دوی په لور یې څو تنو رامندې کړې، یوه یې ورباندې ډزې وکړې، د مرمیو یو جاغور یې په دا توره شپه کې په دوی تش کړ، مڼدې شوې، شمشاد ځان بېرته سین ته واچوه، ملگرو یې دی ونه لیده، ترکي پولیس په زېږوک، لعل جان او

غنمرنگ پسې لارل، شمشاد چې هرڅومره هڅه وکړه خو ونه توانېده چې ځان د سین څنډې ته کړي.

اوبو کې ډوب شو، په اوبو کې یې هره خواته لاس واچوه، آن ځگونو ته یې لاس واچوه چې ځان پرې وژغوري خو بخت ورسره یاري ونکړه او اوبو ډوب کړ، کله چې د پولیسو پام شو هغه وخت شمشاد اوبو وژلی و.

شمشاد یو عالم هیلې درلودې خو له سولې سره واده وکړې، هغې ته په مینه وگوري، خپله راتلونکې بڼه برابره کړي او د بورې مور ملالې هیلې یې پوره کړي خو له دې نه و خبر چې په څلورو پنځو زامنو بوره شوې مور ملالې به یې ده هم بوره کیږي. ملاله او سولې شمشاد ته په تمه وې چې د ولور پیسې به گټي. خود ولور پیسو یې سر وخور، پولیسو د هغه مړی له اوبو راووسته، د ترکیبې پولیسو بلې پوستې زېږوک، لعل جان او غنمرنگ درې واړه یې ونيول، پولیسو له هغوی ټیلفونونه هم اخیستی و، لس ورځې تېرې شوې، په دې لسو ورځو کې د شمشاد ملگري له ترکیبې پولیسو سره بندیان و او دده جنازه هم په سره خونه کې ساتل کېده، په یولسمه ورځ د شمشاد جنازه ورته پولیسو په الوتکه کې بار کړه، لعل جان، زېږوک او غنمرنگ یې هم په همدې الوتکه کې کېښول، درېواړو یوه اوبل ته رډه کتل، الوتکه هوا ته پورته شوه، وروسته تر څو شېبو یې جنازه او دوی د حامد کرزي په نړیوال هوایي ډگر کې بنسټه کړل، مرجان او غنمرنگ دواړه د شمشاد تابوت ته ناست و او ژړل یې، زېږوک په هوایي ډگر کې له یوه سرتېري ټیلفون واخیسته، د جانباز شمېرې ته یې زنگ وواځه، ویل یې:

زه زېږوک يم، ترکيې ته اوبستو، پوليسو په مونږ باندې ډزې وکړې، وتبستېدو، شمشاد خان سين ته اچولې و، اوبو وژلې دى، جنازه مو د کابل هوايي ډگر ته راوړسوله، نن شپه يې بغلان ته دروړو ته دې خبر يې د جانباز شونډې ورپېدې، ويل يې:

هلکه دروغ وايې که رينبتيا؟

زېږوک په ژړا شو، ويل يې:

کاکا والا که دروغ وایم غمړنگ او مرجان هم راسره دي، يواځې نه يم نور يې ټېلفون پرې کړ.

ټوله شپه جانباز ويده نه شو، فتح خان يې هم خبر کړ چې په ولور پسې تللی زوم يې د ترکيې اوبو کې غرق کړی دی او مړ دی.

سبا نهه بجې د جانباز کور سره يو سراچه ډوله موټر ودرېده، په کوڅه کې منډې منډې شوې چې هلته جنازه يې راوړه، زېږوک، غمړنگ، مرجان، او بهير جنازه د جانباز کورته راننوبسته، جانباز خپل گريوان خپري کړ، چيغې کړې، ويل يې: وا شمشاده! اوف خدايه!

له کوتې ملالې جنازه وليده رامنډه يې کړه، جنازې ته يې خان راوړساره، خان يې پورته کړ او په ځمکه يې ووشته، په خپلو وينستو کې يې گوتې بندې کړې، غوټه وپنستان يې له غمه وشکول، د تابوت د مخ تخته يې لرې کړه چې شمشاد مړ دی، خپل مخ يې د شمشاد په مخ يې خپل مخ کېښوده، بې اختياره يې له سترگو اوبسکې روانې وې، لس دقيقې همداسې يې سرد شمشاد په مخ ورايښی و، بيا يې خان پرمخې په تابوت ور واچوه، ټولو فکر کاوه چې ملاله ژاري، د جانباز ميرمن رڼا په

بېړه راغله، ملاله يې له لاسو ونيوله، ويې ليدل چې د ملالې زړه درېدلې او په وجود کې يې ساه نه چلېږي. رڼا ويل:

هله جانباز ملاله ترور ساه نه باسي، دې وخت کې د جانباز د گاونډي ملک سلام بوډی، ميرمن ښاپيری، حويلی، ته راننوته، د شمشاد د تابوت ترڅنگ يې وليدل چې ملالې اوږده غزېدلې او رڼا يې کله په خوله لاس ږدي او کله يې په سينې لاس ږدي چې ساه باسي او کنه؟

ژر ژر ورته راغله، رڼا ويل:

ښاپيری، مورې ته دا وگوره چې ساه باسي کنه؟ ښاپيری، خپل لږزيدلي لاسونه د ملالې په خولې او سينې کېښودل، ويل يې:

فکر کوم ساه نه باسي، هلی، هنداره راوړئ چې په خوله يې ورته کېږدم، بيا معلومېږي چې ژوندى ده که مړه؟

رڼا ژر ورته هنداره راوړه، ښاپيری چې د ملالې په خوله هنداره کېښوده، خپل لاسونه يې وټکول، ويل يې:

خدای ج دې وښيي دا هم مړه شوې ده.

دا وخت نو د جانباز حويلی له د کليوالو ډکه وه، خپل او خپلوان يې حيران دريان ولاړ او سلگۍ يې وهلې.

د يوې درېدلې او بورې مور د مهربان زړه په درېدو سره په کلي کې د يوې اولس کسيزې کورنۍ روښانه ډېوه په نږدې يوه لسيزه کې له يوې مخې مړه شوه، خپلوانو او کليوالو ته يې يوازې ساړه اهوڼه او ځورونکي يادونه پرېښودل، ددې آهوڼو او دردونو په اور کې تر ټولو ډېر درد او سوری د گلونو رنگينې

سولې ته ور رسېده، د اور او مينې په دې جگړه کې د هغې
محبوب سمندرونو واخيست او دا د خپلو اوبسکو او فريادونو
په سيند کې ډوبه وه.

و من الله توفيق

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**